

శ్రీధరచిత్తపర్
పత్రిక

శ్రీధరచిత్తపర్
10-10-69

VENKATARAMA

తప్పక
చూడండి

Printed at

కొన్నింటియా ఫిలింకంపెనీ (P) లిమిటెడ్ సమర్పించు
యం. జి. ఆర్. సిక్స్త్ సారి కన్వెన్షన్ కలర్ ప్రింట్

కొండవటి సినిమా

మాటలు, మహారాష్ట్ర, సామంత, ఆరున్న
పంజాబ్ కె.వి. మహాదేవన్, శామర్, శామర్, రామమూర్తి,
ఎడిటింగ్, ఎన్. ఎస్. పుకొకం, నారాయణ

దర్శకత్వం కె. శంకర్

కొన్నింటియా ప్రింట్

MOL-18

నీలాధానంవల్ల ఈ వారం 'వర్షావళి' వెయ్యలేకపోతున్నాము. -సం1

* * *
C-11-60 నుండి పుంగనూరు ఆంధ్ర వైశ్య యువజన సంఘంవారు ఆశ్రయ పోటీ ప్రకటన జరుపుతున్నట్లు రాస్తూన్నారు. వివరాలకి తలుపు సంఘం కార్యదర్శికి రాయవచ్చు. (సం.)

* * *
శ్రీకాకుళం యువభారతి సంస్థ వ-హావి శ్రీ శ్రీ సప్తపూర్తి సందర్భంగా కవితాసంకలనం ఒకటి వెలువరించడానికి, సంకాంతి కథం పోటీ విర్వహించడానికి నిశ్చయించారు. వివరాలకి కార్యదర్శి యువభారతి, శ్రీకాకుళంకి రాసి పాద వచ్చు. (సం.)

హిందూజా చెల్లింపుపై ట్రాన్సిస్ఫర్

"బూ డ్లా"
హామోల్

3 బ్యాండ్, అల్ట్రాసౌండ్
సౌర్యబల్ ట్రాన్సిస్

స్టేషన్ నెలక: రూ. 5/- వంటన చెల్లింపే
పద్ధతిని పొందండి. ప్రతి గ్రామమునకు,
నగరమునకు వందలము. నేడే ప్రారంభం:

HIND AGENCIES (67)
Kolhapur Road, Delhi-7-

ఉత్తరాలు

మ తి మ దు పు

కేంద్ర మంత్రివర్గం నేతృత్వంలో, అంతర్జాత్య వాదీ అయిన బాబూ జగజీవనరామ్ గారు గత పది సంవత్సరాలుగా ఆంధ్రప్రదేశ్ వివరాల దాఖలు చెయ్యలేకపోవడానికి కారణం 'మతిమరు' పే నవ్వారు, ప్రధానమంత్రి, అంతర్జాత్య వాదానికి పుష్కల కర్తవ్యం అయిన శ్రీమతి గాంధీగారు.

ఈ మతిమరుపు విలువ ఎంత అయి ఉంటుందో అని నేను ఆలోచిస్తూ ఉండగా ఒక ప్రతికర్త శ్రీ జగజీవనరామ్ గారి జీతం వివరాలు వేశారు. వారి జీతం రూ. 2250 లు ఇదికాక వేరే భర్తలు ఉన్నాడట. మొత్తం మీద వారు 10 సంవత్సరాలుగా మరిచిపోయిన వన్ను మొత్తం కనీసం రూ. 50 000 ఉంటుందిట. (దానిమీద 6 శాతం వడ్డీవేస్తే, చట్టప్రకారం 170 శాతం శిక్షవేస్తే, బాకీపడిన మొత్తం రూ. 140,000 కి తగ్గుతుంది)

అమధ్య ఎవరో సినిమావారిని ప్రభుత్వంవారు శిక్షించారు. మరి ఈ గాంధీజీయనదయిన అంత రాత్నవాది విషయంలో ఎమిచేస్తారు? భారతరత్న దిరుగు ఇస్తారా?

కె. వి. రామకృష్ణ (కొట్నూరు.)

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

ప్రకారం : 10-10-'69

శ్రీ విద్యవాసు సం|| భాద్రపద మా. బ. చతుర్థి
సంపుటము : 62 సంచిక : 5

స్థాపితము :
1908

ముఖ్య సంపాదకుడు :
శివలెంక శంకర్లపాదే

సంపాదకుడు :
శివలెంక రాధాకృష్ణ

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
7. తంబుచెట్టి పీఠి, మద్రాసు-1

వార్షిక ధర :

సంపాదక చందా	26.00
6 మాసముల చందా	13.00
3 మాసముల చందా	6.50

విషయానుక్రమణిక

ముఖపిత్ర రచన: శ్రీ శి. వెంకట్రామ్

వెనుక అట్టమీది బొమ్మ: 'గోపావళి'
చిత్రకారుడు: గణేశద్రి

కథలు :

దమ్మ గమ్మ	— 20
నిధి చాలా సుఖమా?	— 32
సిరియల్ సవలలు:	
పరిరక్షణ	— 24
ఆశలు-అనుభవాలూ	— 40

వ్యాసాలు, శీర్షికలు. సినిమా:

ఉత్తరాలు — 4, ఊపెనీ కర్నూట్ — 5, హ్యాడ్లీ లేబ్-6, ముగ్గురు మూర్ఖులు-8, మనమూ-మన సంస్థలూ-12, అవీ-యవీ-14, ఒకవారం రెవరీతం — 16, వారసం — 18, డా. ఎన్. కె. చిల్లా-23, అటాగ్నోసిఫ్యానం-31, భర్తాధం — 39, ప్రగతి ఎక్కడ? — 47, శ్రీవాణి — 53, చిత్రసమీక్ష — 54, సినిమా — 56, నెరపై ముద్దు — 57, పితు తెలిసా ? — 60, మినూక్షాకి — 62,

R.S.

DAVAL

INK REGD.

దావాలింక్

BEST FOR ALL PENS

DAVALBAGH INK FACTORY

KAKINADA

విప్లవం అంటే పన్నీ తీజల్లు కాదు!

ఇది ప్రభు ఇది తిరుగుబాటుకాదు. ఇదొక పెద్ద విప్లవం' అని బూయా 16 కి 'బాప్టిక్ పడిన రోజు' (జూలై 14, 1789) ఒకరు చెప్పారు.

ఈ నిరీతి 'విప్లవం వర్తిల్లాల్' అనే నివాదాలు భగవంత్, దత్తలు పలుకగా విన్నాడు. వారి ద్వారా కేంద్ర శాసనసభలో బాంటులు చేశారు. నేడు ఇటువంటి నివాదాలని కమ్యూనిస్టులు వర్తిస్తున్నారు. శ్రీ నెహ్రూ తమ ఉపన్యాసాలు ముగియగానే 'జి పాండ్' అనేవారు. కమ్యూనిస్టులు, 'విప్లవం వర్తిల్లాల్' అంటూ ఉంటారు.

సోషలిస్టుల వారి బాబూ జగజీవనరామ్ (అహింసావాదుల) అన్నారు, 'తిరుగుబాటు విప్లవం కాదు' అని. ఇది ప్రభుత్వం కుడా 'విప్లవం' అంటే మాట్లాడారు. లేనివారికి సాక్షుల చెయ్యక పోయిన విప్లవం తప్పదేమో అన్నారు.

మేడమ్ గాంధీ బాబూ జగజీవనరామ్ లకి విప్లవం అంటే ఏమిటో తెలుసా? అన్న పేగా మిగిలినది విప్లవం.

సంస్కరణ-సవరణ-మార్పు

1946 నుంచి నేటి దాకా నెహ్రూ కుటుంబం వారు ఏదో విధంగా ఈ దేశాన్ని సరిస్తూనే ఉన్నారు. బెంగళూరులో ఈ ఏడాది జరిగిన పార్లమెంటరీ బోర్డు సమావేశం దాకా జనవారీలో నెహ్రూగారు ఏమీ చెయ్యలేదా, ఆ తరువాత వారి కుమార్తె మేడమ్ గాంధీ ఏమీ చెయ్యలేదా? 'సంస్కరణ అంటే దురుదానానికి సవరణ' అని ఒకరన్నారు. విప్లవం అంటే అధికారంలో మార్పు. మేడమ్ గాంధీ, బాబూ జగజీవనరామ్ లు పూర్తి అధికారం—మార్పుని ఎదురు చూస్తున్నారా? ఎవరి నుంచి ఎవరికి? లేనివారు ఈ మార్పుకి ఏదైనా ఉన్నారా? విప్లవాలు శిక్షాపాత మొదలయ్యేవా, వచ్చేటి జల్లు వంటివా? అభిప్రాయం వెనుక తుపాకి కత్తులుంటే అదే విప్లవం, అన్నాడుట వెబ్ లియన్ ఒకసారి. మేడమ్ గాంధీగారి అభిప్రాయం వెనుక తుపాకి కత్తులుండే ఉండవచ్చు. అయితే అది ఎటువంటి విప్లవం? నిర్వహణ సరిగ్గా ఉండవచ్చును పాతాత్తుగా జరిగే మార్పుని విప్లవం అంటారు. అంటే, మేడమ్ గాంధీ, బాబూ జగజీవనరామ్ ల విప్లవం ప్రభుత్వ నిర్వహణలో తోపాటే వర్తి వచ్చిందా? వస్తే ఇంకా దాకా జరిగిన చెడు నిర్వహణకి కారకులు ఎవరు?

కుండుతూ వెనక్కి

నూతన చరిత్ర చరిత్రపై ఒక సత్యం స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. అప్పుడప్పుడూ ఒక విప్లవం వస్తుంది.

తర్వాత అందరూ సంసార వక్షసునిపించే వెన్నుది జీవితానికి, నిలకడకి, పనికి తగిన వెర్రిసోతారు—కుంటు కుంటూ. కర్మ సిద్ధాంతాన్ని నమ్మే వైద వుడు విప్లవాన్ని బలపరుస్తాడా?

మహమ్మద్ హూరీ, మరొక 2000 నుంచి విలాసంగా ఢిల్లీ మీదకి దండెత్తారు. వృద్ధ రాజుని యుద్ధంలో చంపారు. మహమ్మద్ హూరీ సేనానం ఎక్కి ఎండరిన్ తన మఠంలోకి మార్పు కున్నాడు. అయినా దేశంలో వైదపుల సంఖ్య అధికం. వారు తలుచుకుంటే హూరీ పని వట్టింది ఉండవచ్చు. అలాగ చేశారా?

ఆరతి-రసగుల్లాలు

1940 ప్రాంతంలో బెంగాలులో 15 లక్షల నుంచి తిండిలేక మరణించారు. వారి సోదరులు వారి శవాల మీదగా నడిచి వెళ్లి రసగుల్లాలు ఆరగించారు. సుమారు రెండేళ్ల క్రితం బీహారులో క్షామం వచ్చింది. రాజస్థాన్ లో పోయిన సంవత్సరం వీటి కరువు వచ్చింది. ఒక్క పెద్ద అల్లరి జరి

అమెరికా కోత్త రాయబారి కెన్నెత్ డి. కిరీగ్.

గిందా? కర్మ సిద్ధాంతాన్ని అనుసరించి వైదపులు తన బీదరికాన్ని భరిస్తారు. మహమ్మదీయదేమో 'కిన్నెత్'ని నమ్ముతాడు.

కమ్యూనిస్టులు విప్లవాన్ని ఎలా పోషిస్తారు? వర్గ యుద్ధం మొదలుపెట్టారు. ఈ రకం యుద్ధానికి అనువయన ప్రచారాన్నే మేడమ్ గాంధీగారు రాష్ట్రపతి ఎన్నిక అయినప్పటి నుంచీ చేస్తున్నారు. కమ్యూనిస్టులకి మతం అవ్వాలదని, దేవుడు, మతం మీద యుద్ధం వర్గ యుద్ధం కన్నా, ముగ్గు మయినది వారికి.

గుజరాత్ లో అల్లరులు మతానికి సంబంధించి నవి. మేడమ్ గాంధీ తొక్కివయిన వర్గ యుద్ధం కోసం ప్రచారం చేస్తే బాబూ జగజీవనరామ్ గారు బంజరు బాములని ఆక్రమించమని భూమి లేని వారికి బోధిస్తున్నారు. గుజరాత్ లో యుద్ధం బీద—గొప్పవారి ముప్పునా? కాదు; విధివు మఠస్థం మధ్య. ఢిల్లీలో జనసంఘంవారు మరొక మఠ కలహానికి కావలసిన ప్రచారాలు చేస్తున్నారు. గవర్నర్ నిషేధం దేశం అంతటా ఉండాలంటున్నారు.

మతం - సోషలిజమ్

తాము నిజంగా పేదరికాన్ని రూపు మాపాలను కుంటే మేడమ్ గాంధీగారు దేశంలోని మఠసంస్థలన్నిటి మీదా—పైందన దేవస్థానాలు కాని వ్వండి, మహమ్మదీయ: పర్వత కానివ్వండి—దాడి చెయ్యాలి. సోషలిజమ్ మతానికి చాలా దూరం. ప్రజల మత్తునుండు మఠం అని తెలిసే అనే అన్నాడు.

బాంకుల జాతీయం, విదేశీ వ్యాపారం జాతీయం, ప్రభుత్వరంగం విస్తరణ—ఇవన్నీ అజ్ఞానాన్ని, పేదరికాన్ని నాశనం చేస్తాయా? పోనీ విప్లవం ఈ పని చెయ్యగలదా? ప్రజలలో విజ్ఞానం పెరగాలి కాని వర్గ యుద్ధం ఏ సమస్యని పరిష్కరించలేదు. జపాన్ భూస్వామ్య సంస్థ కలిగింది. క్రమ ద్వారా ప్రపంచంలో కెల్లా సంవత్సరమయిన దేశాలలో ఒకటిగా మారింది.

జ్ఞానోదయం

ప్రతికూల ఏవో వార్తలు కనిపిస్తాయి. మంత్రి నర్సారో మౌలికమయిన మార్పులు రావాలి. నరే, ఈ జ్ఞానం పాతాత్తుగా దాక్కిరి జీవీ ముస్లియన్ మరణం వల్లనే కలిగిన జ్ఞానమా? బెంగళూరులో జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమావేశం ముందు భారతదేశంలో బీదవారేలేరా? అరెర ప్రదేశంలో శ్రీ పి. బి. గుప్తాని తీసి శ్రీ

జనులంతా తిపిటిని వేస్తే బిరుదు ధననంటు
అంటారా? (ఈ మార్కు కోసం మేడమ్ గాంధీ
గారు ప్రయత్నిస్తున్నారు.) ప్రధానమంత్రి పిత్రు
లలో ఒకరయిన శ్రీ జ్యోతిబాపూ గారు ఏర్పాటు
చేసే 'మెరైన్', నమ్మల వల్ల పేదరికం పోతుందా?

అనలు మేడమ్ గాంధీగారికి తారీఖ్యం గురించి
పించి తెలుసు? ఆకలి బాధతో ఆమెకి వరిచయం
ఉన్నదా? నకల సంవత్సరమయిన కుటుంబంలో పుట్టి
పెరిగిన వారికి పేదల తరపున మాట్లాడే హక్కు
లేదు.

బాబూ సేవ, త్యాగం?

పోనీ బాబూ జగదీశ్వరరావు గారయినా తమ
కులంలోని బిరుదు ఎంత చేశారు? తమ ఆదా
యంలో ఎంత భాగం పేద పారిజనులకి ఇచ్చారు?

ఇక విదేశాలలో విలాసయాత్రలు శ్రీ దినేష్
సింగ్ ఎప్పుడయినా హ్యూబ్లో నాలుగురోజుల
పాటు ఉంటారా? అంతరిమాండు హన్ డి వెల్లూరు,
రియాలి మాస్కో, ఇప్పుడు మళ్ళీ హ్యూయార్క్...
వారితో శిశి సదేవారు కాశ్మీరు మాజీ మహారాజా
డా. కరన్ సింగ్. దేశంలోకి ఎక్కువ యాత్రీకులు
రావడానికి బదులు వారే ఒక పెద్ద యాత్రీకుడుగా
మాణిపూరినట్లు తోస్తుంది. శ్రీ బి. ఆర్. భగత్
పిల్ వీధి మీద అమెరికా వెళ్తున్నారు. వారి
కర్నూలు భరించేది ఎవరు? భారతదేశంలోని బీజవారే
కదా! ఎందరినీ ఇంత కొంతమంది మధ్యపెట్ట
గలుగుతున్నారు!!

* * *

శ్రీ మంకేకర్ టయంప్స్ అఫ్ ఇండియా పత్రికకి
స్థానిక సంపాదకులు. ఆయన పి. టి. బి. లో మొదలు
పెట్టి ఆరేళ్లకే టయంప్స్ అఫ్ ఇండియా, ఇండి
యన్ ఎక్స్ ప్రెస్ లో వని చేశారు. కొంతకాలం
విరుద్ధంగా ఉన్నప్పుడు శ్రీ లాల్ బహదూర్
శాస్త్రి జీవితచరిత్ర, 1962 దోషాలు మొదలయిన
పుస్తకాలు రాశారు. తిరిగి టయంప్స్ అఫ్ ఇండియా
పత్రికలో వేరి పత్రికా ప్రపంచంలో తమ స్థానానికి
మంచి ప్రాముఖ్యత కలిగేట్లు చేశారుంటున్నారు.

భారతదేశంలోని పక్షికల రోపాని వరికిరించే
జమానాలు జరిపారు. ప్రముఖ వారం ప్రెస్ క్లబ్
(దానికి పేరు ఆధ్వర్యం) భోజనానికి ప్రధానమంత్రిని
అహ్వానించారు. డి. రామారావు, మంత్రిగా
మాత్రమే అంటే పత్రికం గతి ఏమి కావాలి,
అధ్యక్షులకాస్తా మనకికా ప్రాక్ మెంట్,
మార్గనిర్దేశం వంటి సందేహాలు ఉన్నాయి.
'స్టేట్స్ మెన్' వంటి పత్రికలు ఉన్నాయి. ఇటు
వంటి సందేహాలు, ఇటువంటి పత్రికలూ
కాపు బోజనం కన్నా భారతదేశం బిచ్చుకు ముగ్గు
మయినది గుర్తించారు, గుర్తించాయి.

ప్రేమగాధ...

ప్రిన్స్ బ్లూ బ్లేడ్ ఆ కథకు
సరిక్రాంత కల్పనల నిస్తుంది

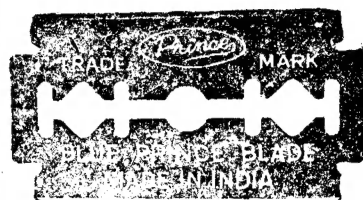
Vijayanthi and Shammi Kapoor
in Eagle Film's "Prince"

కుశ్రంగా, మెత్తగా ఔరం చెనుకొనుటకై
ప్యారోకార్బో అంచుల ప్రిన్స్ బ్లూ బ్లేడ్ నే వాడండి

మా కత్తర ఉత్పత్తులు:

BM&F-75

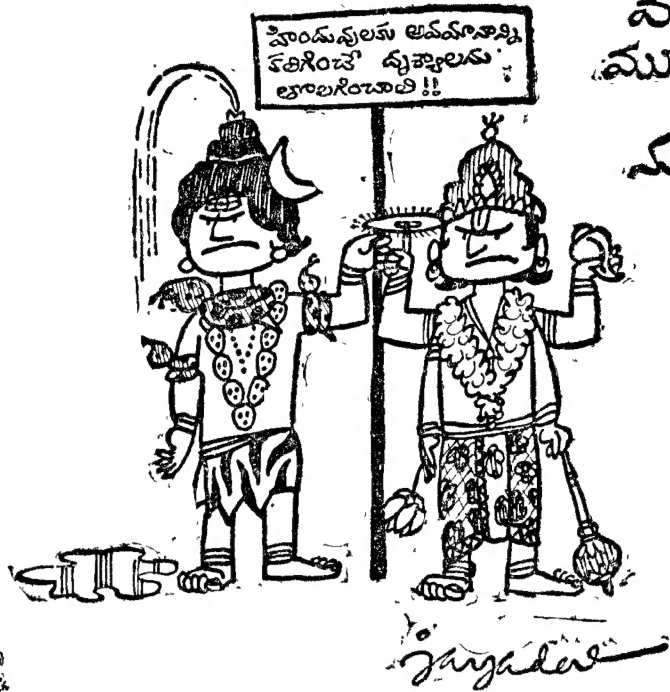

సినిమాలలో మతప్రచారం

ముగ్గురు
మూర్ఖులు

సుహృద్ *

☐ చూడమణి ముందుగా వచ్చాడు. ఏటి ఒడ్డున కూర్చుని యేదో ఆలోచిస్తున్నాడు.

తరువాత కొంచెం సేపటికి, చిదంబరం, వంశలూపు వచ్చారు.

'ఏమిటి ఆలోచిస్తున్నావు?' అని వంశలూపు చూడమణిని ప్రశ్నించాడు.

'వాడు మంచివాడు కాదు. వాని జోలికి వెళ్ళనద్దు' అని చాలామంది అంటుంటారు. అంటే వాడు మంచివాడైతే వాని జోలికి వెళ్ళమనేకదా దానికి అర్థం. ఎదుటివాడు తిరగబడేవాడైతే వాని జోలికి యెవరూ వెళ్ళరూ కాని యెదుటి వ్యక్తి దుంచినాడైతే వానిమీద పెత్తనం చలాయించడానికే, అవమానించడానికే అందరూ ప్రయత్నిస్తుంటారు. హిందూమతం నేడు హిందుత్వం అవమానాలతో దానికి తార్కాణం అన్నాడు చూడమణి.

'ఏం? యిప్పుడు యేమటయింది?'

'సంఘర్ష' అనే హిందీ సినిమాలో ఒక సన్నివేశం ఉంది. అందులో ఒక చరిత్రలో బాల్ గేమ్ పట్టి ఆడే ఆడ ఆటగాడు

యొక్క హత్యను గురించి పిల్లలకు చెబుతాడు. ఆ హత్యకు ప్రతీకారం చేయడానికి అతను ప్రతిజ్ఞ చేస్తాడు. 'బనారస్ లో ఒక పెద్ద రాక్షసుడు ఉన్నాడు' అని అతను ఆ సందర్భంలో పిల్లలకు చెబుతాడు. 'ఆ రాక్షసుడు హిందువుడా?' అని పిల్లలు ప్రశ్నించుతారు. (హిందూ ఓం మేహి బసే బడే బడే రాక్షస్ హోతే హై) హిందువుల్లోనే అటువంటి పెద్ద పెద్ద రాక్షసులు ఉంటారు' అని బాల్ గేమ్ నహి సమాధానం చెబుతాడు' అని అంటూ చూడమణి తిరిగి చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

'ఇతర మతస్థులందరూ మంచివాళ్ళు. హిందువుల్లోనే యిటువంటి దుర్మార్గులు ఉంటారనే కదా దీనికి అర్థం. ఇది హిందూమతాన్ని అవమానించడం కాదా?'

'సంఘర్ష' చిత్రంలో ఉన్న ఈ సంభాషణను ఫిల్మ్ సెన్సార్ బోర్డు యెలాగ అమోదించింది?

'మహాత్మాగాంధీని హిందువుడే హత్య చేశాడు' అంటే హిందువులకు ఈ విధంగా

దూషించవచ్చునని సెన్సార్ బోర్డుగాని మరొకరుగాని భావించినట్లయితే వారు ఈ క్రింద ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పవలసి ఉంటుంది

'లింకన్, కెప్టెన్, మార్టిన్ లూథర్ కింగ్ వీరిని క్రైస్తవులే హత్య చేశారు. అందుచేత సినిమాల్లో ఈ హత్యల ప్రసక్తిని తీసికొనివచ్చి 'క్రైస్తవుల్లోనే యిటువంటి దుర్మార్గులు ఉంటారు' అని అంటే సెన్సార్ బోర్డు అంగీకరిస్తుందా?'

'అలాగే రియాకట్ ఆలీఖాన్ హత్యను ఉద్దేశించి 'మహమ్మదీయుల్లోనే యిటువంటి దుర్మార్గులు ఉంటారు' అని అంటే సెన్సార్ బోర్డు అమోదిస్తుందా?

'ఎవరికిగాని అవమానాన్ని కలిగించే విషయం డెవేషన్ యేదీ ఫిల్ముల్లో ఉండకూడదు' అని సినిమాటోగ్రాఫ్ చట్టంలో స్పష్టంగా ఉంది. సెన్సార్ బోర్డు వారు ఫిల్మును సెన్సార్ చేసేటప్పుడు ఈ విషయాన్ని పరిశీలించవలసి ఉంది. అయినా 'సంఘర్ష' చిత్రంలో ఈ సందర్భాన్ని అమోదించడంలో సెన్సార్

పిల్లల్లో ఉండకూడదు' అనే శాసనం హిందువులకు వర్తించదా? శాసనాల్లో ఉన్న రక్షణలను ఉపయోగించుకొనే హక్కు హిందువులకు లేదా? హిందువులను అవమానంచేసే హక్కు ఈ దేశంలో ప్రతి ఒక్కరికీ ఉందా? ప్రతివారినే అవమానింపబడడం హిందువుల పవిత్ర కర్తవ్యమా? అని చూడమణి ప్రశ్నించాడు. 'ఏదో ఒక చిత్రంలో ఉన్న విషయాన్ని గురించి ఇంతగా ఆలోచించడం ఎందుకు? బహుశా పెన్సరుబోర్డువారు ఆ సంభాషణను సరిగ్గా విని ఉండకపోవచ్చును. అందుచేత ఆ సంభాషణను వారు వదిలివేసి ఉంటారు. అయినా యిప్పుడు ఆ విషయాన్ని పెన్సరుబోర్డువారి దృష్టికి తీసికొని రావచ్చును కదా! అన్నాడు చిదంబరం. 'ఈ ఒక్క చిత్రం గురించే నేను అనడం లేదు. ఈ మధ్యనువస్తున్న చిత్రాభివృద్ధి అలాగ ఉన్నది' అంటూ చూడమణి తిరిగి చెప్పడం ప్రారంభించాడు. 'ఇదివరకు 'బీదరిపాల్లు' అనే పిల్ల పచ్చింది. ఒక ప్రెంచి నవలను అధారంగా తీసుకొని ఆ చిత్రాన్ని తీశారు. క్రైస్తవ మతముడైన ఒక దొంగను క్రైస్తవ మత గురువు సంస్కరిస్తాడు. ఆ దేశంలో అందరూ క్రైస్తవ మతములే కాబట్టి ఆ కథలో మత భేదం అనే ప్రసక్తిలేదు.' ఆ కథను తెలుగు చిత్రంగా తీసి వచ్చుడు కథలో కొన్ని మార్పులను చేశారు. ప్రెంచి దేశంలో జరిగిన అల్లరిల్లలకును భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమాన్ని చూపించారు. క్రైస్తవుడైన దొంగను హిందువుగా మార్చారు. కాని మతగురువును మాత్రం క్రైస్తవునిగానే వదిలివేశారు. అంటే హిందువుడైన దొంగను క్రైస్తవ మత గురువు సంస్కరించినట్లుగా చూపించారు. ఇది హిందూ మతాన్ని అవమానించడం కాదా? క్రైస్తవ మతగురువుకు బదులు ఒక హిందూ సవాసిని ప్రవేశపెడితే వచ్చిన వషట్టం యేమిటి? క్రైస్తవుడైన దొంగను క్రైస్తవ మతగురువు సంస్కరించగలిగవచ్చుడు, హిందువుడైన దొంగను హిందూమత స్వామి సంస్కరించలేదా? 'ఇంతే కాదు. హిందూమతం కంటే

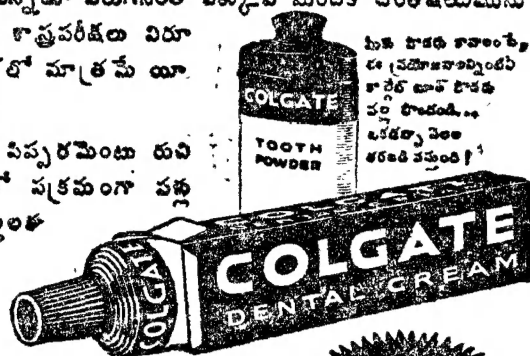
కాలేట్ గోజుల చెడ్డ శ్వాసను నిరోధించండి దంతక్షయాన్ని నివారించండి!

ఎందుచేతనంటే: కాలేట్ డెంటల్ ప్రిమమ్ ఒక్కసారి తేమినంతనే 95% వరకు నోటి దుర్వాసనను మరియు దంతక్షయ కారకులైన సూక్ష్మ క్రిములు తొలగిపోవును.

కాలేట్ 10 మందిలో 7 గురి చెడ్డ శ్వాసను వెంటనే అరికట్టినదని మరియు కాలేట్ వద్దతిలో రోజునంతరం పళ్ల తోముకొనుట పల్ల దంతకాపు దరిత్రలో మునుపు ఎన్నడూ ఎదుగనంత ఎక్కువ మందికి దంతక్షయమును దాగా అరికట్టినది కాస్తవరక్షలు విరూపించాయి! కాలేట్ తో మాత్రమే యీ ముఖపు ఉన్నది.

ఎంతో దక్కని పిప్పరమెంటు రుచి కూడా — కాలేట్ తో ప్రకమంగా పళ్ల తోముకొనుట ఏర్పరక చాలా ఇష్టం.

ఒక కాగిత కావాలంటే, దాని వెనుకవైపున ఉన్న కాలేట్ టోటల్ టోథల్ పవర్ లొకండి... ఒకడల్వా వెంట కలసి వుంటుంది!

తల్లిగారి, కాకా శ్వాసని, దంత దంకం కొన... ప్రపంచంలోని ఏ ఒక్క ఇతరబ్రాండ్ కన్నా కాలేట్ తో ఎక్కువ మంది వాడుతున్నారు.

విశ్వాసం

ప్రశ్నలలో క్లిష్టత ప్రశ్నలను
పరిచేవారు కవరుమీద స్పష్టంగా
'ప్రశ్నలు,' అంధ సచిత్ర వార
పత్రిక, మద్రాసు - 1.' అని
వ్రాయుకోరున్నాము. - సం 1

మూలశంకకు
త్వరగా
నమ్మక మైన
హెడన్ సాత్
చీకత్తును స్వాధీనం
- శత్రుచీకత్తు
అవసరములేము!

DO-127 TEL

అంతం! అంతం! అంతం!!!
తెల్ల మచ్చలా?

5 దినములలోనే 'మచ్చర్మి' క' ముగుస్తు
నిచ్చును. ఇది మిక్కిలి శక్తివంతమైనది
తెల్లమచ్చలనేగాక యితర చర్మవ్యాధులన్నింటిని
పోగొట్టును. ఒక బుడ్డి ఉచితంగా పై
పూతకు పంపవచ్చు. ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Safed Dag Aushadhalaya, (AM)
P. O. Katri Sarai (Gaya).

నాలుగో చెల్లింపు వర్గతీత వలకు
రూ. 10 కట్టి ట్రాన్సిమిట్టే హిందోడి :

World
Famous
Powerful

"మనలో 70" పరికరాల మనోహరత అక్క
రయ్యే వాడు పోనీ గొప్ప. కలంకల్పితం
అంతాకీ 3 వ్యాండ్ ట్రాన్సిమిట్టే. ప్రతి
గ్రామానికి తప్పక దొరికితూ ఉండాలి. త్వరపడండి.

World Music & Sound (N)
P. BOX 1375, DELHI 4

మొగ్గులు మూర్ఖులు

యితర మతాలు మంచిది అనే అభి
ప్రాయాన్ని ప్రేక్షకుల్లో కలిగించడానికి
కొన్ని చిత్రాల్లో ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.
'ప్రతి చిత్రంలోనూ కొన్ని సన్మార్గుల
పాత్రలు కొన్ని దుర్మార్గుల పాత్రలు
ఉంటాయికదా! వాటిలో దుర్మార్గుల
పాత్రలు అన్నీ పాథానికి హిందువులనే
అయి ఉంటాయి. కాని సన్మార్గుల
పాత్రల్లో కనీసం ఒకటి క్రైస్తవుల
గానో మహమ్మదీయునిగానో చూపిస్తుం
టారు. ఏ పాత్ర యే మతానికి చెందినా,
కథకు రాబోయే నష్టం ఏమీ ఉండదు.'

'ఉదాహరణకు హిందువులైన రోషిలు
తరుముకొని వస్తున్న ఆసామీని యే
మహమ్మదీయుడో రక్షించినట్లుగా చూపి
స్తారు. అలాగే అనాధుడైన హిందూ
బాగాని క్రైస్తవుడైన దాక్టరు రక్షించి
నట్లుగా చూపిస్తారు. ఈ సన్నివేశాల్లో
అందరూ హిందువులే అయినట్లుగా
చూపించినా రాబోయే యిబ్బంది యేమీ
ఉండదు. ఇటువంటి ఫిల్ములను చూసిన
తరువాత 'హిందువుల్లో మంచివాళ్ళూ
ఉంటారు, చెడ్డవాళ్ళూ ఉంటారు కాని
యితర మతస్థులందరూ మంచివాళ్ళే'
అని అభిప్రాయం ప్రేక్షకులకు కలిగి
వచ్చును కదా! ఇది హిందూమతానికి అవ
మానం కాదా?

'కొన్ని చిత్రాల్లో క్రైస్తవ మతాధి
కృతను మరొక విధంగా చూపిస్తుం
టారు. ఒక హిందూ పాత్రధారి నిస్స
హాయమైన పరిస్థితిలో చిక్కుకొన్నప్పుడు
యేసుక్రీస్తు బొమ్మనో, శిలువనో చూపి
స్తుంటాడు. నిస్సహాయులందరికీ యేసు
క్రీస్తు ఒక్కడే రక్షకుడనే అభి
ప్రాయాన్ని ఆ దృశ్యం ప్రేక్షకులకు
కలిగిస్తుంది. నిస్సహాయుడు అయిన వ్యక్తి
హిందువు అయినప్పుడు ఈశ్వరుడో,
విష్ణునో లేకపోతే మరో దేవుడో రక్షకుడు
కాకూడదా? ఏసుక్రీస్తుకు తప్ప హిందూ
దేవతలకు నిస్సహాయులను రక్షించే శక్తి
లేదా? హిందూ సమాజాన్ని చిత్రించే
ఫిల్ముల్లో యేసుక్రీస్తును చూపించడం
హిందూమతానికి అవమానం కాదా? అని
ప్రశ్నించారు చూడమని.

'సుప్రసిద్ధ చెప్పేంది దాగానే ఉంది. కానీ
హిందూమత ప్రచారం మాత్రం ఫిల్ముల్లో
జరగడం లేదా? పౌరాణిక చిత్రాలన్నింటి
లోనూ హిందూదేవతలను పోగడడం లేదా?
దీనికి యేమిటి అంటారు?' అని తిరిగి
ప్రశ్నించాడు చంచలరావు.

'అప్పుడు పౌరాణిక చిత్రాల్లో హిందూ
దేవతలను పోగడుస్తున్నారు. ఇది హిందూ
మత ప్రచారమే. ప్రస్తుతం వస్తున్న పౌరా
ణిక చిత్రాలు హిందూమత గౌరవాన్ని
వృద్ధి చేసేటంటే సామ్యంలో లేవనుకో.
అది - కేరే విషయం' అంటూ చూడమని
తిరిగి చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

హిందూ పౌరాణిక చిత్రాల్లో హిందూ
దేవతలను పోగడినట్లుగా, క్రైస్తవుల
సమస్య చూపించే చిత్రాల్లో క్రీస్తును
పోగడవచ్చును. దానికి యేవరి అభ్యంత
రమూ ఉండదు.

హిందువులు తమ దేవతలను పూజిం
చినట్లుగా చిత్రాల్లో చూపిస్తున్నారు.
అలాగే క్రైస్తవులు క్రీస్తును ప్రార్థించి
నట్లుగా క్రైస్తవసమాజాన్ని చిత్రించే
ఫిల్ముల్లో చూపించవచ్చును. దానిని
చూచి హిందువులకూడా ఆనందిస్తారు.'

'అంతేకాని హిందూసమాజాన్ని చిత్రించే
ఫిల్ముల్లో క్రీస్తును, క్రైస్తవులను
ప్రవేశపెట్టి హిందూమతాన్ని అవమా
నించవద్దు' అని నేను కోరుతున్నాను'
అన్నాడు చూడమని.

'సుప్రసిద్ధ చెప్పేంది వాస్తవానికి నిరుద్ధంగా
ఉంది.'

'ఏం?'
'మరేదేంలే కోట్లాది మ హమ్మ
దీయులు లక్షలాది క్రైస్తవులు ఉన్నారు.
మనం యెప్పుడూ వెళ్ళినా వీరు కన్పిస్తూనే
ఉంటారు. మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు
కూడా మనదేశపు భీమశంఖ అంతర్భాగం.
చలనచిత్రాలు వాస్తవానికి దగ్గరగా ఉండా
లని యిప్పుడు అంగరూ కోరుతున్నారు,
అందుకే మహమ్మదీయులను క్రైస్త
వులను చలనచిత్రాల్లో చూపించకపోవడం
వాస్తవానికి నిరుద్ధంకదా?' అని తిరిగి
ప్రశ్నించాడు చిదంబరం.

'మహమ్మదీయులను క్రైస్తవులను
అటు ఫిల్ముల్లో చూపించవచ్చును. అని
(రెడడే పేజీ చూడండి)

శౌందర్యము మరియు తాజాదనపు భావన...సింథాల్ సబ్బుతో

మీ కోసము...అపూర్వమైన శౌందర్యము, రోజంతా
తాజాదనము... రెండు విధములుగా పనిచేసే సింథాల్ సబ్బుతో.
సింథాల్ రో ప్రపంచములో తెల్ల ఎంతో బాగుగా పనిచేసే
క్రిమివారిని తిరిగి (హెక్టార్లలో) ఉంది.

తిరిగి గల సింథాల్ మాత్రమే మిమ్మల్ని అందముగా
తాజాగా ఉంచగలదు.

సింథాల్ నిజంగా దుర్బంధ నివారిణి సబ్బు

మనర.మన సంస్కారం

(ప్రవాస)

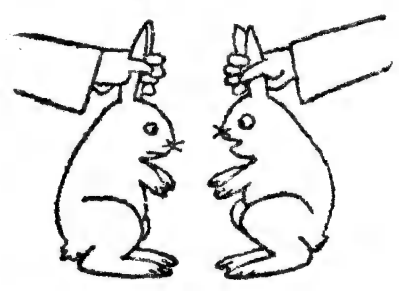
[వరదయిత 1959లో రాసిన 'నేను అంధుణ్ణి' వ్యాసం ఈ వ్యతిరేకత వివరించింది. దాని మూలంగా ఆంధ్రులలో కొంత సంవత్సరం కలిగింది—అని రచయిత చెబుతున్నారు..... —సం.]

తెలుగుభాష చురుకుట కలిగి సామెతలు ప్రసిద్ధి. ఆ సామెతల్లో ఎంతో అర్థం ఉంది. కొన్ని చాలా మూలకం ఉంటాయి. చాలి మూలకం వల్ల పుట్టినంతో గుర్తుకుంటాయి కూడా. ఉదాహరణకి 'తెచ్చెక్కడి తెచ్చిరా ఏగాణో' ఈ రోజుల్లో స్త్రీలు చెప్పేలా వచ్చుక తెచ్చి వాడికి ఏ వల్లెటూళ్ళు దొడ్డో' ఉంది. అయినా దాని విలువ మూలకం ఏగాడికాకుండా సావలా అయింది...మిగతా ధరణ్

పాటు! పూర్వపురోజుల్లో ధరణ్ విశేషం మూర్ఖులైనప్పుడు....తెచ్చెక్కడికి వెళ్ళిరా ఏగాణో అంటే. దాని విలువలో మూర్ఖు అంటేది కాదు. ఈ సామెత వ్యంగ్యార్థం....మనవులకు అన్యాయమై అవయోగంలోకి వచ్చింది. ఒక మనిషి ఒకే రీతిగా అన్నిరోజు....అన్ని సందర్భాల్లోనూ వ్యవహరిస్తే... దాని మూలంగా ఆ మనిషి ప్రవర్తనలోనూ... విలువ లోని మూర్ఖులైనప్పుడు 'తెచ్చెక్కడి తెచ్చిరా ఏగాణో' అంటారు. పై సామెత మనుష్యులకు పరిచయపుడు ఆ మనుష్యుల సమూహమైన సంస్కరణ సమాజ ముకు కూడా వర్తిస్తుంది. సర్వసాధారణంగా ఒక ఆంధ్రునికి సాధారణ మూలంగా వీతో వచ్చు. వారి విధిస్తు భుక్తుల మూలంగా

మూర్ఖుల...తెలుగులకు: వాగ్గం బాగా తోం పిడిపెట్టి ఒక్కగర్రా అన్యాయం అంటే వంసపోయిన ఆంధ్రులలో నైవా విజయత్యం ఉంటుంటే అది లేదు. ఈ సంధర్భంలో పై సామెత దివిస సామెత ప్రవాసాంధ్రులకు వర్తిస్తుంది. తెలుగువారు— ఆంధ్రులలోని తెలుగువారు— అన్ని రంగాల్లోనూ వివిధంగా వైషమ్యాలు పెంచుకొని, కట్టుకు మారి ద్వేషభావంతో నిండుకొని ఒకరిని చూస్తే రెండవవానికి కీట్లుక.... వగలో.... కత్తి తిర్గుకుంటికి అవకాశం పెరుగుతూ... అవకాశం దొరికినప్పుడు ప్రత్యర్థిపై పిడిట కట్టుకుతూ.... మింగేద్దామా అన్నట్లు ఉదరకడం చూస్తూనే ఉన్నాం. దీనికి కారణం ఏమో.... రీరుబాటుగా కూచుని అలాచిస్తే ఒక్కటే తోస్తుంది. ఆంధ్రులకు ఉద్రేకం ఎక్కువ.... ఉత్సాహం ఎక్కువ.... ముందు కూపు మాత్రం తక్కువ. పెద్ద ఆశయాలులో సంస్కరణ స్పందిస్తారు. కాని ఆశయాలు అవసరం

వీడు వాదించి బీరు చూస్తే నాకే అమమన మెస్తోంది!! నాకెన్నా కౌళ్లు??

Jayadev

లోనికి తనదంతోనే వచ్చింది ప్రమాదం. ఒకరు 'అవు'పంటే అది సంఘం శ్రేయస్సు కోరలేవా నరే... 'కాదు'అనేవారు పదిమంది. సంఘం శ్రేయస్సు కోసం ఒక చని చెయ్యాలి అంటే వెంటనే వస్తుంది. జవాబు అది అనుసరిం అని. దాని మూలంగా.... మిటిగుల్లో ప్రారంభించినప్పటి వాతావరణం ముగించినప్పుడు ఉండదు. ప్రాంతం... గొంటుకలు పై బ్రతికిపోతాయి. ఎన్నో సందర్భాల్లో ముప్ప యుద్ధాలలో అంతమవుతాయి. దీనికి మన న్యభావం కారణం. 'తాను పట్టిన కుంఠలోకి మూడే కాళ్ళు' అని ప్రతి ఆంధ్రుడూ వాటిస్తాడు. కాదన్న వాడు గాడిం అంటాడు. ఆ వాటలో ఉద్రేకంతో రక్తం పొంగుతుంది. ముప్ప, యుద్ధాల్లో వారి తిస్తుంది. ఏదటచాలి భుక్తులతో పిడిపించడం— అది దేని తాత్పర్యం... సంఘ శ్రేయస్సుకి అని తోచుకుంటే— తానోరీయం.

నాని అక్కడే అది ప్రాయం చేసేది. ముందు.
 నేనుం (కేయి) వద్దం నానం 1-2 వది చేయ
 దుండుంటే.... దానికే వెంటనే ప్రతికూలంగా....
 విరుద్ధంగానే వ్యక్తులుంటారు. వారికి అలోచన
 నశిస్తుంది. ఉదాహరణకు... తాను విజ్ఞానవంతుడని
 మూలకూడ మరచిపోయి. తన మాట చెల్లాలి -
 అది అనందభృం అయిపోవడం... అంటారు. దీని
 మూలంగా సంఘంలో చీలికలు... కొన్నాళ్ళకు ఆ చీలి
 కల్లో అభిప్రాయభేదాలు ఏర్పడి యింకా చివరికయి
 వివరకు నశిస్తాయి.

ఏ సంఘం అయినా, సమాజమయినా బాగు
 నడలాలంటే.. త్యాగం ఎంత అవసరమో.. సహనం
 అంత అవసరం. మూలం లేని త్యాగానికి అర్థం
 లేదు. ఈ సహన గుణం మనలో కావాలంటే దృఢ
 మృత్యుంధం టే... బుజులు తడుముకోక పర్చు. ఉన్న
 మాటే అంటున్నాను. ఆంధ్రుల 'సమాజం' (సమితి)
 'కల్లబ్బ' ప్రవాసాంధ్రులతో ఏందుకు నరీగా నమ
 లేదుంటే.... దానికి కారణం యిహ సహన గుణం లేక
 పోవడమే! దృఢులు వేరయిపోయారు... విచ్ఛిన్న
 జ్ఞానం ఉపయోగించాలి. మానసికంగా యి
 విచ్ఛిన్న జ్ఞానం ఎన్నో పరిణామాలకు ఉపయో

శిరిష్ట దాం
 వరుడు -
 అణ్ణాడు!!

jayadev

నారికి తీసుకుదారు. అమాయలతో గర్భాలతో మన సంస్థలు నిండు కున్నాయో.. అవి విరోధ
 అయ్యి చురలిమానంతో వర నిండలతో.. ఏనాడైతే అటు వారిది... అవి పెరిగి పెద్దనయి సంస్థలే

మీనా

Veena

ఎంబ్రాయిడరీస్

అక్కడే ఉన్న ముద్రితమైన ముద్రానము పుకార్లు, అంపైన రీలే మలలో పా
 ముద్రానములకు మీకు మేము యివ్వగలము. మనోహరమైన
 ఎంబ్రాయిడరీ పనిగం ఎంబ్రాయిడరీ వస్త్రములు, మరయు
 తులు మీకు పొందగల వానిలో మేమైనవి.

అప్పుడే ఉన్నది:
 ఎస్. ఎస్. ఎం. బ్రదర్స్ (ప్రై) లిమిటెడ్,
 10, వై. రి. రోడ్, ముంబై-400 002 (మహారాష్ట్ర)
 విజయవాడ బ్రాంచ్:
 గోవిందస్వామి బ్రదర్స్,
 10, వత్తంపేట, విజయవాడ-5.
 జయంతి బిక్రీ బ్రదర్స్,
 క్రైస్ట్ మార్కెట్, చౌరస్, బెంగళూరు (కె. కె.)

- (1) Gandhi was primarily a man of Action / Compassion.
- (2) Gandhi touched nothing which he did not Adore / Adorn.
- (3) Though Gandhi was the last person to make any of his writings ambiguous, it is indeed a problem to Clarify / Classify his personality and categorise his thought.
- (4) History bears witness to the fact that Gandhi took the entire responsibility for all his Failures / Followers.
- (5) Of all the great figures in recent history, Mahatma Gandhi may reasonably be supposed to have been the most Generous Gentle and self-denying, a perfect blending of the saint and the public servant.
- (6) Gandhi's Heart / Humour had the untainted exuberance of a child, completely devoid of any snobbish trait.
- (7) Indeed, among the many fascinating qualities of the Mahatma was his inimitable sense of Humility / Humour.
- (8) Many accepted Gandhi's political leadership without at the same time accepting the Ideals / Ideas and values for which he stood.
- (9) Mahatma Gandhi is no longer regarded in the USSR as a reactionary, but as one of the great Leaders / Liberators of mankind.
- (10) Gandhi was meek, humble and compromising but he could not tolerate any attack on the Moral / Political right of man.
- (11) Undoubtedly, Gandhi had the Panacea / Passion for ameliorating the sufferings of the starving masses.
- (12) What happened when Mahatma Gandhi took over the leadership of the freedom struggle? There was a complete overthrowing of Party / Philosophy, policy, technique and programme.
- (13) Peace / Perfection to many may still appear to be the dream of an idealist. To Mahatma Gandhi it is this dream translated into the necessity of the realist.
- (14) The philosophy of Gandhi is based on the concept of the Sanctity / Unity of existence.
- (15) Gandhi was a Seeker / Seer.
- (16) Gandhi is no longer a symbol of mere passive resistance, he is a dynamic and revolutionary urge for a new Vision / Way of life.
- (17) Gandhi is human Will / Wisdom personified.
- (18) Gandhi always offered every possible opportunity to his adversary to Win / Withdraw.

గమనిక: పై వాక్యాలు పరిష్కృత గ్రంథాలకు
పుస్తకములందుండి తీసుకోవలసింది. అవి
పూర్తి వ్యాఖ్యములు కాదు. వేరువేరుగా
పూర్తి అర్థములపై పరిష్కృత గ్రంథములు, వారి
పుస్తకములకు పేర్లు అంది యిత సామాన్యమైన తా
నుబోధించుచున్నది.

కళాకారులలో శ్రీయుక్తుని పి. ఆర్.
కృష్ణ, నటరాజ రామకృష్ణ, పి. వారా
యణిరెడ్డి, భాగవతుల రామకృష్ణయ్య,
కె. ఎల్. నరసింహారావు, పి. ఎస్. ఆర్.
అప్పారావు, బి. కృష్ణారాజు, పోతుకూచి
సాంబశివరావు, కె. కామేశ్వరరావు, (వ్యక్తి
శ్రీరామకృష్ణ, పి. గోవిందు చవుడేయ
ఉప్పయ్య. (పి. పి.)

లిట్ క్విజ్ గాంధీ శతజయంతి జంబూమమి

LIT QUIZ No. 56
Rs. 65,000
 UP TO 4 ERRORS
 Rs. 30,000 / Rs. 10,000 / Rs. 13,000 / Rs. 3,000

గొప్పది మనము సులభమైనది

గౌరవ రక్షితులకు మరియు ఎక్కువ ఎంప్లీ పొందుతుంది:— **Eskey Enterprises, C/o. G. V. S. SAIKUMAR. 4-1-213, హనుమాన్ బస్ స్టాండు.**

సం. 54 లో లిట్ క్విజ్ ఎంప్లీ రావడం, లిట్ క్విజ్ నంబర్ 6 నుండి విజేతలు లిట్ క్విజ్ నంబర్ 37 నుండి విజేతలు లిట్ క్విజ్ నంబర్ 16 నుండి విజేతలు లిట్ క్విజ్ నంబర్ 625 నుండి విజేతలు.

సం. 54

అభ్యర్థి నామంపు రేడి: 15-10-69
 పోస్టల్ అండ్ డిస్కం: 19-10-69
 * పోస్టల్ డిస్కం పంపించుటకు 10 రూపాయలు పంపించుట అవసరం.

లిట్ క్విజ్ నం. 56 అధికార ఎంప్లీ పాఠము
 జంబూమమం మొత్తం రూ. 65,000. అభ్యర్థి ముగింపు తేదీ 15-10-69 బుధవారం
 ADDRESS: LIT QUIZ No. 56, ALANKA, BALARAM STREET, BOMBAY-7. (W B)
 గమనిక: 1) లిట్ క్విజ్ కాలంలో మీరు వద్ద వే వడమును కొట్టేయండి. (2) లిట్ క్విజ్ మూలం నంబర్ 37 కు వే ముద్రా కొట్టేయండి. (3) ఎంప్లీ రుసుము M.O. ద్వారా పంపించు, పోస్ట్ పనులనుండి పొందిన M.O. లోనుంచి ఎంప్లీ పాఠమును అతరవరకు తెలుసు. M. O. రసీదు లేదా ఎంప్లీలు విరాళించబడును. (4) I. P. O. క్రానీలును. అది లిట్ క్విజ్ నం. 56, బొంబాయి-7 వారికి చెల్లించుము. ఉండవలెను.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
ACTION	COMPASSION	ACTION	COMPASSION	ACTION	COMPASSION	ACTION	COMPASSION	ACTION	COMPASSION	ACTION	COMPASSION	ACTION	COMPASSION	ACTION	COMPASSION	ACTION	COMPASSION
ADORE	ADORN	ADORE	ADORN	ADORE	ADORN	ADORE	ADORN	ADORE	ADORN	ADORE	ADORN	ADORE	ADORN	ADORE	ADORN	ADORE	ADORN
CLARIFY	CLASSIFY	CLARIFY	CLASSIFY	CLARIFY	CLASSIFY	CLARIFY	CLASSIFY	CLARIFY	CLASSIFY	CLARIFY	CLASSIFY	CLARIFY	CLASSIFY	CLARIFY	CLASSIFY	CLARIFY	CLASSIFY
FAILURES	FOLLOWERS	FAILURES	FOLLOWERS	FAILURES	FOLLOWERS	FAILURES	FOLLOWERS	FAILURES	FOLLOWERS	FAILURES	FOLLOWERS	FAILURES	FOLLOWERS	FAILURES	FOLLOWERS	FAILURES	FOLLOWERS
GENEROUS	GENTLE	GENEROUS	GENTLE	GENEROUS	GENTLE	GENEROUS	GENTLE	GENEROUS	GENTLE	GENEROUS	GENTLE	GENEROUS	GENTLE	GENEROUS	GENTLE	GENEROUS	GENTLE
HEART	HUMOUR	HEART	HUMOUR	HEART	HUMOUR	HEART	HUMOUR	HEART	HUMOUR	HEART	HUMOUR	HEART	HUMOUR	HEART	HUMOUR	HEART	HUMOUR
HUMILITY	HUMOUR	HUMILITY	HUMOUR	HUMILITY	HUMOUR	HUMILITY	HUMOUR	HUMILITY	HUMOUR	HUMILITY	HUMOUR	HUMILITY	HUMOUR	HUMILITY	HUMOUR	HUMILITY	HUMOUR
IDEALS	IDEAS	IDEALS	IDEAS	IDEALS	IDEAS	IDEALS	IDEAS	IDEALS	IDEAS	IDEALS	IDEAS	IDEALS	IDEAS	IDEALS	IDEAS	IDEALS	IDEAS
LEADERS	LIBERATORS	LEADERS	LIBERATORS	LEADERS	LIBERATORS	LEADERS	LIBERATORS	LEADERS	LIBERATORS	LEADERS	LIBERATORS	LEADERS	LIBERATORS	LEADERS	LIBERATORS	LEADERS	LIBERATORS
MORAL	POLITICAL	MORAL	POLITICAL	MORAL	POLITICAL	MORAL	POLITICAL	MORAL	POLITICAL	MORAL	POLITICAL	MORAL	POLITICAL	MORAL	POLITICAL	MORAL	POLITICAL
PANACEA	PASSION	PANACEA	PASSION	PANACEA	PASSION	PANACEA	PASSION	PANACEA	PASSION	PANACEA	PASSION	PANACEA	PASSION	PANACEA	PASSION	PANACEA	PASSION
PARTY	PHILOSOPHY	PARTY	PHILOSOPHY	PARTY	PHILOSOPHY	PARTY	PHILOSOPHY	PARTY	PHILOSOPHY	PARTY	PHILOSOPHY	PARTY	PHILOSOPHY	PARTY	PHILOSOPHY	PARTY	PHILOSOPHY
PEACE	PERFECTION	PEACE	PERFECTION	PEACE	PERFECTION	PEACE	PERFECTION	PEACE	PERFECTION	PEACE	PERFECTION	PEACE	PERFECTION	PEACE	PERFECTION	PEACE	PERFECTION
SANCTITY	UNITY	SANCTITY	UNITY	SANCTITY	UNITY	SANCTITY	UNITY	SANCTITY	UNITY	SANCTITY	UNITY	SANCTITY	UNITY	SANCTITY	UNITY	SANCTITY	UNITY
SEEKER	SEER	SEEKER	SEER	SEEKER	SEER	SEEKER	SEER	SEEKER	SEER	SEEKER	SEER	SEEKER	SEER	SEEKER	SEER	SEEKER	SEER
VISION	WAY	VISION	WAY	VISION	WAY	VISION	WAY	VISION	WAY	VISION	WAY	VISION	WAY	VISION	WAY	VISION	WAY
WILL	WISDOM	WILL	WISDOM	WILL	WISDOM	WILL	WISDOM	WILL	WISDOM	WILL	WISDOM	WILL	WISDOM	WILL	WISDOM	WILL	WISDOM
WIN	WITHDRAW	WIN	WITHDRAW	WIN	WITHDRAW	WIN	WITHDRAW	WIN	WITHDRAW	WIN	WITHDRAW	WIN	WITHDRAW	WIN	WITHDRAW	WIN	WITHDRAW

56 FREE AFTER 4 COUPONS

MINIQUIZ

ACTION	COMPASSION	SEEKER	SEER
ADORE	ADORN	VISION	WAY
CLARIFY	CLASSIFY	WILL	WISDOM
FAILURES	FOLLOWERS	WIN	WITHDRAW

ఈ క్విజ్ ప్రవేశమునకు పొందిన గెలుపునకు, వరకు లాభ పొందినందుకు అంగీకరిస్తూ వ్యాసు మరియు గాంధీ ట్రస్ట్ ఎడిటరుగారి నిర్ణయమును తాదా నిర్ణయము గాను, వ్యాసులపై నడిగిన ఉత్తరమును ఆమోదించుచున్నాను. ప్రతి కూడకు ఎంప్లీ ఫీజు రూ. 1/- ఈ పూర్తి ఎంప్లీ ఫీజు (4 కూడకులకు) ఫీజు రూ. 4/- M. O. రసీదు/L.P.O./లిట్ క్విజ్ క్లబ్ రసీదు/ప్రతి కూడకు అతరవరకు స్పష్టము వాటి నెం. ....

56 (ASVP)

CAPITAL LETTERS

NAME .....

ADDRESS .....

ఈ పూర్తి పాఠమును కలిపించునవలెను

అంక వారం వివరణ

ఇంగ్లండుకు చెందిన గోల్డ్స్టోక్ అమేల 78 రోజులు సజీవనమార్పిలో ఉన్న బిల్ కేరెన్స్ అనే యువకుడు బయటకు వచ్చాడట. 78 రోజుల క్రితం ఒక ఆరడుగుల పెట్టెలో, భూమికి అరడు గుంలొతున యితను తనని తను సమాధి చేయించు టుని 78వ రోజున బయటకు వచ్చి ప్రపంచ దివార్లును స్పృశించాడట. 'నాని ఏం రాబం, నా ఖర్చు, నేనూ, నా పిల్లలు, నా దొడ్డం మల్లీ తయారు. ఈ పనికివాట 400 పైర్లింగులు ఖర్చయ్యాయి. దీనిని ఒక వ్యాపారంగాచేసి, బయటికివచ్చి ఒక శిష్టపెట్టు కుందామనుకున్నాను. నాపిత్తు వాతం అయ్యింది.

వ్. . . . . నాట్టూరూలోని ముఖం వెరళాడట. అంతా అశ్చర్యపోయేవారేగాని చేయూత (అలస కఠిన విధానంలో) నిచ్చేవారు లేరట. పూర్వ వరల్డ్!!

* * * * *
టూర్యగోదావరిజిల్లాలో హెన్రీమీ (కుటుంబ నియంత్రణ పథకం) అవరేషను చేయించుకున్న వో నలుగురు ధనుర్వరంలో పది రోజుల్లో దని పోయారట. ధనుర్వరం యా అవరేషనువల్ల వచ్చిన జీవీ చెప్పలేమని, అంతా ప్రాంతంలో భూస్వామి కంచెం హమ్మగానే వుండి అత్యంత (తది తర సంబంధకాణం) మంత్రగాకు అయ్యారట.

రోజుక రూ. 3,000 లా ఆదాయం :

కలెక్టర్లో ఒక మహిళాబిల్లు చట్టం మట్టు కుంది. ఈయన ఆదాయం రోజుకు మూడు వేలం. ఈ రాబడి నిస్తున్న ఆదాయ వ్యాపారం కలెక్టర్లో తేవలం వేళ్ళ గృహం నడవడమేనట. అవకాశం రెండు పెద్ద యిల్లు గాక, మరో పడకొండు యిల్లుని అద్దెకు తీసుకున్నాడట. అన్నిరైల్వేలు, అన్నిజాతులూ, భావంకు చెందిన ఆడవారువ్వార టీయన వేళ్ళగృహంలో. అడవాది రేలో అన్ని ముఖాలం రి రెప్పి పెట్టడానికి యాటునకు బోలెడు మంది కిలంటున్నారట. (పుంజా మది) వేళ్ళగృహం మూల డబ్బు కంటికిందే బాలిలో యాయన సంచించిన అంత సంతోషించేవారు మది లేదని ప్రభుత్వం తీర్మానించింది. ఈయన్ని అరెస్టు చేయడంతో కలెక్టర్లో యేమింది

మితమా? కాదు బ్రహ్మమితమే!

అము పరిశ్రమలకు మరియు వ్యవసాయమునకు కావలసిన మూలధనము అవ్వగా ఇవ్వటానికి మానవ్య అవరమితమైన పనతులు గలము.

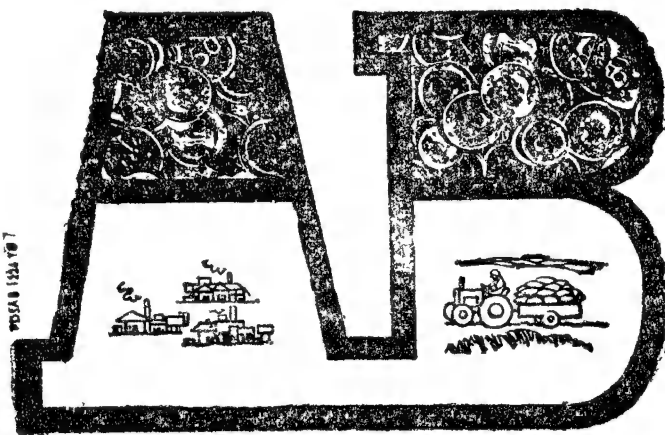
మీ అవసరాలు ఎట్టివైననూ మాతో సంప్రదించండి.

ది ఆంధ్రా బ్యాంకు

లిమిటెడ్

(అంధ్ర ప్రదేశ్ మో అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం లోని బ్యాంకు) గెంజల్ అంధ్రప్రదేశ్ సుదాన అంధ్రప్రదేశ్, హైదరాబాద్.

2. గోపాలాపురం రోడ్డు యం. పి. స్కూల్ వద్ద బోర్డు కమిటీ

పెద్దదామమ్మలు, ప్రభుత్వదీక్షకులు అర మొక బిడారట. ఈయన అరెస్టు వాదించడానికి వర కోరుడు నుండి వ్యాధివారు (2) బిడారట. ఇంతకీ యాటున ఆదాయపు ముప్పు నడిగా కట్టు లేదని అ కాక తీవ్ర ఆదాయో యా విషయాల బయటపడ్డాయి. అవకాశం గాని ఇన్ క్విరీ లాక్స్ కా గొప్పది మాన్సిరూ!

* * * * *
అల్లరి మం కామ్మారు వస్తున్న బిల్లికటి దివ్వికి అనే చోట అగిందట. అక్కడ జనం వివ రీతింగా ఎక్కారట. బమ్మ వోవరు లోడు అయ్యిం ది, జవాన్ని తింపితే గాని తను అది వడవడం మిదిరదని, ద్రయివరన్నాడట. ఈయన యు.పి.కి చెందిన ఎమ్మెల్యేగా రోజుయన రి బమ్మలూ, కామ్మారు వెళ్ళితే అని తీర్మానించుకున్నారట. ద్రయివరు జాగా తీవ్రవనికి కోపిచేకాలో అ ఎమ్మెల్యేగారు బమ్మ ద్రయివరు కోట్లారట ఇది నిర్భం.

(50వ పేజీ చూడండి)

జిన్నీ అచ్చమైన పట్టు చీరలో సౌందర్యము

బిన్నీ తొర్రెట్టులతో, చిహ్నపు కురియు పాటో
 శిల్ప చీరలలో అతి సుకమారదైన
 వర్ణలాలిత్యము, మెరిసిపోయే గుణము,
 విలాసవంతమైన పరిశ్రమ ము వెలుగుచు,
 మీ స్తుతిగీతకు జ్ఞాపకంగా వుండును.

68-512

ఆరోగ్య అనారోగ్య పరిస్థితులలో మహిళలు

అరోగ్య సాధనములకు ఆధారమైనది లోడ్

ఆరోగ్యములకు ఆధారమైనది

ఆరోగ్యములకు ఆధారమైనది

కేసరి కుటీరం
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
హైదరాబాద్, మద్రాసు-14

ఆరోగ్యములకు ఆధారమైనది

ఆరోగ్యములకు ఆధారమైనది

ఆరోగ్యములకు ఆధారమైనది

వారపలం

10-10-1969 శుక్రవారం మొదలు
16-10-1969 గురువారం వరకు

మేషం: వ్యాపారంలో సాటివాన్ షిప్ పెరుగుతుంది. ఎవరితోనూ వాదప్రతివాదాలు ఉండవు. భాగస్వాములతో కలిపి చేసే వ్యాపారాలు బాగా ఉంటాయి. ఉద్యోగంలో గౌరవం లభిస్తుంది. వారం అఖరులో అన్ని వ్యవహారాల్లోనూ చికాకులు యేర్పడతాయి.

స్త్రీలకు: ఆదంబరం కోసం వ్యయం చేస్తారు. కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి.

పుష్యం: పుత్తిలో మాతాపితృకాళాలు లభిస్తాయి. నివాసానికి కారాగారాల్లో భాగం లభిస్తుంది. ప్రయాణాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో చికాకులు యేర్పడతాయి. ప్రయాణం గల వరిచయాల యేర్పడతాయి. సాటి వారిలో గౌరవం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. వివాద కాంక్షలేస్తే పోరాడటం.

మిథునం: మిథున యొక్క అశ్విన వ్యవహారాల్లో ఫలితం సామాన్యంగా ఉంటుంది. స్థిరస్థి వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. వ్యాపారంలో ఆదాయం బాగా ఉంటుంది. మాతన విషయాలను తెలుసుకొంటారు. ఇతరాల మీద ఆధార పడి యే వ్యవహారాలు ప్రారంభించడం తగదు.

స్త్రీలకు: పుణ్యకర్మలు చేస్తారు. సంతానానికి బాధ్యత వహించేవి లభిస్తాయి.

కర్కాటకం: పుత్తిలో అనుకూల వారాలను వింటారు. నివాసములో కూడిన వ్యవహారాలు లభిస్తాయి. అర్థిక వ్యవహారాల్లో ముగిసాటాలు తగవు. మాతన వ్యవహారాలు ప్రాప్తాహకరంగా ఉంటాయి. మిత్రుల సహాయం లభిస్తుంది. విద్యావైజ్ఞానిక రంగాల్లో భాగం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. బంధు మిత్రులను కలుసుకొంటారు.

సింహం: పుత్తి వ్యాపారాల్లో వివాదాత్మకమైన అనుకూలాలను నెరవేరుతాయి. రాజకీయ కట్టు సమయానికి అందుతుంది. సంతోషకరమైన వార్తలను వింటారు. ప్రయాణం ద్వారా కార్యకేంద్రం చేరుగుతారు. వారం అనుభవం యితరుల విమర్శన క్రమం పొందగలరు.

స్త్రీలకు: కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. పునర్యోగం నెరవేరుతాయి.

కన్య: అన్ని వ్యవహారాల్లోనూ అనుకూలమైన వార్తలు వస్తాయి. సాటివారితో గౌరవం బాగా ఉంటుంది. పుత్తిలో ముగిసిన వ్యక్తులను కలుసుకొంటారు. మాతన ముగిసిన తెలుసుకొంటారు. నివాసములో కూడిన వ్యవహారాలు.

ప్రాప్తాహకరంగా ఉంటాయి.

స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. శుభ కార్యాల విషయంలో అభిప్రాయం సాధించ గలరు.

తుల: లాభం రావలసిన వ్యవహారాల్లోనే నష్టం వస్తుంది. మీ తాలూకు వస్తువులు పోవచ్చును. వారం మధ్యలో వ్యాపారంలో మాతాపితృకాళాలు లభిస్తాయి. ఉద్యోగంలో గౌరవం బాగా ఉంటుంది. ప్రయాణం గల వరిచయాల యేర్పడతాయి.

స్త్రీలకు: అధిక వ్యయం జరుగుతుంది. వివాద కాంక్షలేస్తే పోరాడటం.

పుష్యం: వ్యాపారంలో మీ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. రాజకీయ కట్టు సమయానికి అందుతుంది. వారం మధ్యలో నివాసములో కూడిన వ్యవహారాల్లో నష్టం వస్తుంది. ఉద్యోగంలో కార్య భారం పెరుగుతుంది. వారం అఖరులో తిరిగి అనుకూల పరిస్థితులు యేర్పడతాయి.

స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. నివాసానికి కారాగారాల్లో భాగం లభిస్తుంది.

ధనుస్సు: పుత్తిలో ప్రయాణం గల సంతానాలను జరుగుతుంది. స్థిరస్థి వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. నివాసములో కూడిన వ్యవహారాలు లభిస్తాయి. మాతన విషయాలను తెలుసుకొంటారు. వారం అఖరులో అనుకూలంగా చికాకులు కలుగుతాయి.

స్త్రీలకు: కుటుంబ వ్యవహారాల్లో కార్య భారం పెరుగుతుంది. వైవాహికా సంబంధాలు.

మకరం: ఇదివరకు మీకు అందోలన కలిగించిన వ్యవహారాల్లో అనుకూలత లభిస్తుంది. రాజకీయ కట్టు సమయానికి అందుతుంది. ఉద్యోగంలో గౌరవం బాగా ఉంటుంది. వ్యాపారంలో యిదివరకు చేసిన ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. మిత్రుల సహాయం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. సంతానానికి బాధ్యత వహించేవి లభిస్తాయి.

కుంభం: వారం ప్రారంభంలోనే పుత్తి వ్యాపారాల్లో చికాకులు యేర్పడి తరువాత సర్దుకొంటాయి. అందోలన కలుగుతుంది. పుత్తిలో అనుకూల వార్తలను వింటారు. వివాదాత్మక రంగాల్లో వివాదాల్లో లభిస్తుంది. ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. వివాదాల్లో వివాదాల్లో లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. బంధు మిత్రులను కలుసుకొంటారు.

మీనం: వ్యాపారంలో మాతాపితృకాళాలు కలుసుకొంటారు. అధిక వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. వారం మధ్యలో నివాసములో కూడిన వ్యవహారాల్లో నష్టం వస్తుంది. ప్రయాణాల్లో శ్రమ కలుగుతుంది. వారం అఖరులో అన్ని వ్యవహారాల్లోనూ అనుకూలత లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. సంతాన కార్యాల విషయంలో అభిప్రాయం సాధించ గలరు.

—మహేశ్—

ఉచితము : ఉచితము :

తెల్ల మచ్చలు

అన్ని రకాల మచ్చలను, ఎరుపు రంగును మా ప్రఖ్యాత "SOMRAJI" మందు అయిదు రోజులలో మాన్యును. త్వరలోనే మచ్చలను మాన్యును రంగును పొందును. ప్రచార విమర్శలను ఒక సీసం మందు ఉపయోగించి చంపబడును. వెంటనే వ్రాయండి. వివరాలు:

Western India Co., (V.N.)
P.O. Katri Sarai (Gaya)

వాయదాలచెల్లింపుపై ట్రాన్సిస్టర్

రు. 285/- వెంటనే వ్రాయండి. ప్రతి గ్రామమునకు, పట్టణమునకు వందల వచ్చు. నేడే వ్రాయండి.

IMPEX INDIA (WAP)
P. B. 1045, DELHI-6.

ఒకే ట్యూబుతో ఐదు రకాల ఫినిష్లు!

- వివిధ వస్తువులపై - ఒక ట్యూబును వివిధ అవకాశాలకు వేసే పెయింట్ తో వాడవచ్చును. వెంటనే మీకు వచ్చిన ఫినిష్లు - ఆదోము వంటి మెరుగు, మందమైన మెరుగు, మేగ్ (కళనశీలాదలి) మెరుగు, హేమర్, మెటాలిక్ గంటి ఫినిష్లు - వసాయి.
- వీటికి ఆప్కొలైట్ గేట్ పెయింట్ ను ఎంచుకోండి: సింథెటిక్ ఎనామిల్, అక్రిలిక్ ఎమల్షన్, రెక్స్టాన్

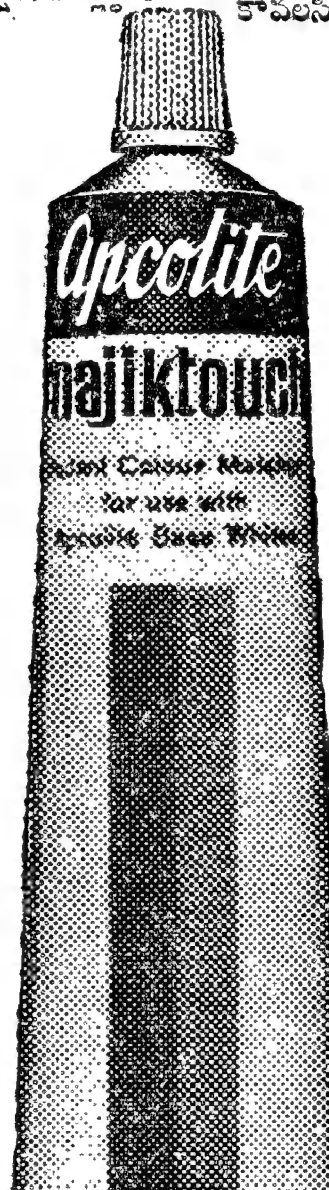
- చాల్ ఫిష్, సింథెటిక్ మేగ్, హేమర్ మరియు మెటాలిక్ మరియు అక్రిలిక్ వాషింగ్ డిస్ సెంవర్.
- కావలసిన రంగు తక్షణమే తెచ్చేది మేజిక్ టచ్.

మేజిక్ టచ్

కావలసిన రంగును తక్షణమే తెచ్చేది

ఎక్కడ రంగు కావాలెనో
అక్కడ
మేజిక్ టచ్ పెయింట్స్

మేజిక్ టచ్
పెయింట్స్

© LPE-AJYARS, A. 192A TEL

☐ దేవుడు మనిషిని పుట్టించాడు.

మనిషి దేవుని పుట్టించాడు.

ఆ దేవుడు మనిషిని ముక్కుదాడు వేసి అట
లాడిస్తుంది. మనిషి ఆ మూడులో వడి
తనని తానూ, తనని పుట్టించిన ఆ
దేవుణ్ణి కూడా మోసం చేసుకుంటాడు.
మోసం చేసిననుకుని మురిసిపోతాడు. ఏడు
పొడు కూడా ఒక్క సమయంలో అదృశ్య
పెచ్చి.

ఆ సాయంత్రం సమితి ఆసులో నా
వని ముగించుకునేసరికి నాలుగంటలైంది.
తనొప్పి వచ్చినట్లు నిపించింది. కాస్త కాఫీ
తాగి ఇంటిమొగం వట్టాలనుకొని,
పైకిల్లు నడిపించుకుంటూ మెయినురోడ్డు
వెంట నడుస్తున్నాను. అంత క్రితం
కొద్దిగా వానవడింది. రోడ్డంతా బురదనీటి
గుంటలతో నిండివుంది. జాగ్రత్తగా నడు
స్తున్నాను. ఇంతలో అనుకోకుండా వా

వెనకవించి దూకుతు వచ్చిన ఓ కారు నివ
రీకమయిన చోటతో నన్ను తాటిపోయింది.
నను తేరుకునేలోగానే వా బట్టలు,
పైకిలు బురదనీటికి తడిశాయి.

స్టీరింగు చక్రం తిప్పుతూ, సీగరెట్టు,
కాలుస్తున్న ఆ కారుని నన్ను చూడలేదు
గాని నేను అదిన్నీ గుర్తుపట్టాను. ఆ కారు
వెళ్లిపో -దు గాని అలాను చూపుతూన్న
కారు వామద చిమ్మిన బురదనీరు యింకా

అరేదు.

అవును. అతను 'సూర్యారాధన'గా రి కొడుకు'

ఆ పరిస్థితికి ఎవర్ని అరీ ఏం లాభం లేదు. ఆ బురద నీటిని తుడిచివేసుకోవటం అప్పు నాలాటి సగటు మనిషి చెయ్యగలిగిం దేమీ లేదు.

మొహం ముడుచుకుంటూ మరో నాలు గడుగులు వేశాను.

దూరాన కోమలవిలాసం లేడియో సంగీ తంతో ఆహ్వానిస్తున్నది.

'పంతులూ! ఓ పంతులూ!' నా వెనకా ల్పించి తేక విప్పించింది. ఆ గొంతు పరి చిత మనిపించి వెనక్కి తిరిగి చూశాను. పెద్ద పెద్ద అంగలు మేముకుంటూ ఒక మనిషి నన్ను సమీపిస్తున్నాడు.

ఆ మనిషి ఎవరు? నేను వెంటనే గుర్తు పట్టలేకపోయాను.

బాగా పెరిగిన గడ్డం, లోతుకుపోయిన కనులు, గుంటలు పడిన చెంపలు, సన్నగా అస్సినంజరం లాగున్నాడు. ఎవరబ్బా?

ఆ మనిషి నన్ను సమీపించాడు.

'పంతులూ! కూలాసాగా వున్నావా? ఏంటి సంగతులు? ఎక్కడ వుంటాము?' మొదలైన ప్రశ్నలతో ఆయన నన్నుక్కిరి టిక్కిరి చేశాడు.

అవును. ఆయన సూర్యారాధన!

సూర్యారాధనగారు బాగా చూరి పోయారు. మనిషి స్వరూపమే గుర్తుపట్ట లేనట్లు యింది. చూసిన అట్టలు కరుగుల్ని దాడుకోలేక పోతున్నాయి. మనిషిలో ఇదివర కటి అహం అవంతియినా కనబట్టం లేదు. ఆ స్థానంలో దీనత్వం చోటు చేసుకుంది. అహంకారం చోట ఆప్యాయత వెల్లివిరు స్తోంది.

నే నాశ్చర్యం నుంచి తేరుకునేటోగానే ఆయన మళ్ళీ చూట్టాడారు

'పంతులూ! ఓ పరిహాసం పై నయందా? టి ఫప్పిస్తావా?' అన్నాడు.

'రండి' అని నేను నడిచేను. ఆయన పన్నునసరించారు.

* * *

సూర్యారాధనగార్ని నేను పది సంవత్స రాల క్రిత మే ఎదుగుస్తున్నాను. అప్పుడు బాళ్ళబ్బాయి వెబో క్లాసు చదువుతుండే వాడు. ఆ రోజుల్లోనే నేను కొన్ని ఈతి తాగింకు గురికావలసి వచ్చింది. అప్పుడు

నాకు సహాయం చేసి అడ్డుకుంది సూర్యారా యణగారు. గోల్లాడగట్టి ఆ తర్వాత అనరిమితమయిన పడ్డిలో వసూలు చేశా రనుకోండి. అది వేరే సంగతి. అసలుకంటే పడ్డి ముద్దుగదా!

ఆ రోజుల్లో ఒకనాడు సాయంత్రం... ఆయన నన్ను యింటికి పిలిపించారు.

అంత క్రితం రోజే నేను పడ్డిలోసహా ఆయన బాకీ తీర్చవేయటం జరిగింది. నేను వెళ్లే సరికి సూర్యారాధనగారు పాత కేలండర్లు ఎదురుగా పెట్టుకుని కూర్చు న్నారు. నన్ను వీక్షించగా చూట్టాడారు. మొహం ముడుచుకున్నారు. సకలించారు.

'ఏమయ్యా! నమ్మినందుకు ఇలాగేనా సర్వేట్రామంచటం?' అని నూటిగా అడిగారు.

అసలు విషయమేమిటో నాకు అర్థం కాలేదు. ఆ పాత కేలండర్ల వెనక గజిబిబిలా ఎన్నో పద్దులు అంకలు వున్నాయి. అవన్నీ ఆయనదగ్గర బుజం వుచ్చుకున్న జనానికి సంబంధించిన పద్దులు. అసలు—పడ్డిలు వెదకి ఇవ్వబోయిన మొత్తాలు. అంతక్రితం అనెకసాల్ని నన్ను ఆయన పిలిపించారు. రోజూ సాయంత్రాలు నన్ను రూపుబెట్టి పడ్డి లెక్కలు కట్టించుకునేవాడు. అది తను:ట్టిన లెక్కలతో సరిపోతే చ్చప్పగా శ్వాస పీల్చేవాడు అతర్వాత వర్తాగా కురుర్లన చెప్పి ఇక వెళ్లి రమ్మనేవాడు. అరిత్యా ఆయనదగ్గర నాకు చదువు ఏర్పడింది. ఆ చదువుతోనే ఆయన నాకు అప్పిచ్చి అడు కోవటం జరిగింది.

అయితే ముందీ పువ్వుదవమందుకో నా కరణం కాలేదు.

ఇంతలో రమణయ్య వచ్చాడు. అప్పుడు అసలు సంగతి వెల్లగక్కారు ఆయన.

'ఏమయ్యా! పెద్దమనిషీ! ఇన్నాళ్ల నుంచి నీపైన పీల్చేసిన నాకు నక్కుకం వుంది. సీసాల బాకీగదాని అప్పు లెక్క చేసి మోసం చేద్దామనుకున్నావా?' అన్నారు సూర్యారాధనగారు.

నాకు ఆశ్చర్యం, కోపం వచ్చాయి. అయినా లోలోసరే అణగ ద్రొక్కుకున్నాను. పేద వాడేకోపం పెదవికి చేటుగదా! సూర్యారా యణగారు అసలే అనుకూలం మగిసి. డబ్బు విషయంలో అసలే విక్కచ్చిగా వుంటారు. డబ్బుకోసం మరి దేన్నీ లెక్క

చెయ్యరు.

. సూర్యారాధనగారు అన్నదమ్ములతో వాటాలు పంచుకుని విడిపోయినప్పుడు నాత రాదాంతం చేశారో ఇప్పటికీ చూశోన వాళ్ళు చెప్పుకుంటూ వుంటారు

'పెళ్లిలో షాన్సన్న కట్టుంలో ఇంకా కొంత డబ్బు బాకీవున్నాడని మామని జాబ్బుపట్టుకుని ఈడ్చి పంటబోడెలో పొడి పెట్టుబోయాడోసారి, ఆయన'

అత్త తిడుపు అసిగురించి ఒకసారి పడ్డకుడితో తలబడి బుర్రబద్దలుకొట్టు కున్నంత వాని చేశారొక్కప్పుడు.

అన్నదమ్ములతో మాటల్లేవు. స్వేహితం లేదు. పార్శ్వలేదు. పరుచా లేదు. అడవుం లేదు. అనుభవం లేదు.

ఉన్నదల్లా ఒకటే.

డబ్బు. డబ్బు—పడ్డిలు—అసలు పాగా దాలు. ఇవన్నీ ఒక్కటి నిండటం. అప్పిచ్చి అనా, యంగా పెద్ద పెద్ద పడ్డిలు చేసి అనరం వాళ్ళని పీల్చి పిప్పి చెయ్యటం. అహం వాళ్ళని నాలుగిళ్ళ కూర్చి తన ఇంటికి మరోగది చేర్చటం.

రోజులో ఇదవయినాల్సినంతలాచెక్కలు మేసుకుంటూ, అండులోని బ్రహ్మచరంవచ్చి జనివిడిదా అనుభవించటం, అప్పుదివ్వటం కోర్కు లకి తిరగటం, కొంచలు కూర్చటం, కానీకి మరో కానీ జలచెయ్యటం—దే సూర్యారాధనగారి న్యాపురి. నేను చూస్తూ వుండగానే పంచుకున్న నాలుగెకదాల్లా, పదిహేనెకకాలవటం పాటకలేల ముక్కు కామో లక్కని దాటిపోవటం జరిగింది. ఇంకా రహస్యంగా దాచిపెట్టింది ఎంతో వుందని సుకారు.

సూర్యారాధనగారి భార్యమనీ అందుకే తగిన ఇల్లాలే. తిక్కెడు దివ్యాన్ని లేచాడు పూటలకి సరిపెట్టుమని అయినంటే, మూడుపూటలకి ఎలా సరిపెట్టులా అని చూస్తుందామే. లేక లేక కలిగిన పుత రత్నంనూత్రం తలిదండ్రులతో ఆరోజు లోనే దద్దాయాగం చేసి ఇంటిని ఒక కొరికి తెచ్చేవాడు.

డబ్బుమగురించిన సూర్యారాధనగారి అధి ప్రాణాలు ఈరోజుల్లో మూర్ఛగా సరికల్లి నియమేరని నేను జస్సుకున్నాను. కానిదాని నీడలో మిగతావన్నీ నురుగున పడిపోవటం ఎంతవరకు సమంజసమన్న ప్రశ్న మాత్రం

మిగిలిపోయింది.

సూర్యారావులుగారు తరుచూ కోర్టుల
మట్టులందుకుంటున్నారని అకోర్టులు
వట్టుతో వుండేవి. ఎంతలేదన్నా కనీసం వది
మైళ్ళ మారం వుండేది. ఆ వదిమైళ్ళా
రోజూ కార్డుడకన వెళ్లి వచ్చేయన.
కాళ్ళుగిరిపోయినా, పాదాలు చిల్లులు పడినా
బొబ్బలెక్కి ఆనలు వాచినా ఆ తాగే
వెళ్ళడా వుండేవారు. వస్తూ వుండేవారు.
చెమటలు గ్రక్కే మందువేసేవిలో కూడా
ఆయన అలా కర్చుపెట్టి సోడా తాగటం
చూసిన వాళ్ళు లేరు నేను ఎప్పుడయినా
వనిపిడ ముంపు వెళ్ళినప్పుడు అప్పు
డప్పుడూ నాకు ఆయన తలుస్తనడే వారు.
ఆ సమయంలో 'వంతులూ! నాదగ్గర
చిల్లర డబ్బుల్లేవు. సోడా తాగిస్తావా?'
అని ఆయన డీన సందర్భాలూ
వచ్చాయి. మొహమాటం చేత గనండి,
నాకు డబ్బులు చూసే గనండి, లేక
ఆ ఇంట్లో ఆడుకుంటాడని గనండి,
అప్పుడే నేను కాసే పోయిందిన సంద
ర్భాలలో సూర్యారావు రాగి ఆయన జేబులూ,
నాట్టు లేకపోయిన సరుకులూ, మా
అవిధానం లేకపోయిన వివాదాల్లా జ్ఞానం
మీకు చేరు కట్టి మొహం వేసిన నన్ని
నెకలూ ఎప్పుడూ

అప్పుడే డబ్బులు వున్నాయని చిల్లర
మట్టుల కర్చులుచేసి తగిలెయ్యమని ఎవరూ
అనరు. డబ్బులు మూలగుతున్నాయని
కార్డుకోగిరిగమని అనలేరు. అవసరం
పడినప్పుడు వాళ్ళందరికీ కూరికే వడ్డీ
లేకపోయిన డబ్బులు పెట్టుమని అంజానాకి
నాకు రాగా దేవునివో రూలూ,
రంజనూ, మితనూ వుండరిగ!

కాని సేర్! డబ్బులుగారూ!
అదే ఆన్యాయమండీ?

నోరెండుకు పోతుంటే అలా పెట్టి
సోడా తాగడానికి జేబులోనే వున్న కాగితం
సూర్యారావు వేరనా? కాళ్ళు బొబ్బలు
పెట్టుంటే, కిడ్నీ పడలిపోతుంటే, నవ
లూడికి ఓసక చచ్చి పోతుంటే ఓ
రెండొండలు పారేసి సైకిలు కొనుక్కో
గూడదా? అనలు లేకపోతే ఎవరూ అడగ
రనుడే!

మనిషికి 'నువ్వు' ముఖ్యంగాదని ఎవరూ
అనరు. ఈరోజుల్లో నువ్వే అన్నీ.
నువ్వంటేనే విలువలు లేకపోతే మరెవ్వి
వున్నా పరిగణన లేకుండా అవుతాయి. అప్పు

డబ్బు గబ్బు

కుంటాము.

కానీ ప్రాణంకంటే, నిన్ను పుట్టించిన
మనిషికంటే, ఆ మనిషియొక్క కనీసపు
అవసరాలకంటే కూడా నువ్వు ముఖ్యమా?
ఏమో? ఆ వంగతి ఆ మనిషిని
పుట్టించిన దేవుడికయినా తెలుసా?

కనీసం, నీకున్నా తెలుసా అని?

నేను తిరిగి నమాధానం చెప్పేలోగానే
సూర్యారావులుగారు అన్నారు.

'నీ బాకీ తాలూకు వడ్డీ ఇరవయ్య
నాలుగురూపాయల తొంభయ్యారు వయసలు
తేలింది. రమణయ్య కూడా తెక్కవేశాడు.
కావలసే అడుగు. నువ్వేమో సిప్పటి
రోజున ఇరవయ్యనాలుగు రూపాయల
తొంభయ్యరెండు పైసలే అంటే ఆట్లాగే
ఇప్పటి. ఏమయినా తెక్క తెక్క. వాలుగు
పైసలతో మేడలు కడదామని దగా
చేస్తావా?'

నేను రమణయ్య వంక మాశాను

రమణయ్య బిర్క మొహం వేసి మొహం
అప్పించాడు.

నాకు నవ్వలో ఏడవలో తెలిలేదు. నేను
సూర్యారావులుగారి గురించి తెలిసిన వాణ్ని
వటంచేత, తెగ అది నాబాకీ అయి
వుండటంచేత, ఆ తెచ్చని ఒకటికి
నాలుగైదు వేశాను. ఇప్పటికి అందులో
పోరబాటు వుండంటే నమ్మలేకుండా
వున్నాను. రమణయ్య తిడుటే మళ్ళీ
తెక్కగట్టాంబించింది.

కానీ...తేడా ఎంత? నాలుగు వయసలు;
ఆకూత్రం దానికి మరలా అంత శ్రమ
వడటం అనవసరం మన్నించింది. జేబులోంచి
వాలుగువయసలు తీసి ఆగునకిచ్చి వేశాను.
సూర్యారావులుగారి మొహంలో అప్యాయత
వెంటనే వెల్లి విరిసింది.

'నాకు తెల్పు వంతులూ! నువ్వు విజయలీ
పరు ఏ కాకపోతే పోరపాటు పడ్డామంటే
కానీ వడ్డీ తెక్కలో పోరపాటు నేను
పార్షించనని నీకు తెల్పు. నేను కాబట్టి
సరిపోయింది. అదే మరొక రయితే ఎంత
అపారంబం చేసుకుని వుండేవారు? ఆం'
అని నన్ను నన్నగా చివాట్లు పెట్టారు.

నేను ఏడవలేక నవ్వునవ్వి సెలవు
పుచ్చుకుని వచ్చేశాను. పాతకాలెండర్లని
తీర్చుకుంటూ సూర్యారావులుగారు కుస్తీ
పడ్తున్నారు. రమణయ్య - చక్రవర్తికి

తెగిపోయి కట్టుకుంటే మిగిలిపోయి
వున్నాడు, ఆ తర్వాత కొన్నాళ్ళకి నేను
అదిలి అయి మరోపూరు వెళ్ళిపోయాను.
ఈ కొత్తపూరు ఆ దగ్గరే గనుక అప్పు
డప్పుడూ వట్టులో రమణయ్య కనుసంచే
వాడు. అతని ద్వారా సూర్యారావులుగారి
వంగతులు తెలిసేవి.

సూర్యారావులుగారు ఆ మధ్యన కొడుకు
పెళ్లి చేశారట.

ఆయన ఆరోగ్యం అంతగా బాగుండటం
లేదట. మంగర్ కంప్లయింటూ, బిల్డ్
ప్రెషరూలో బాధపడ్తున్నాడట, బాగా
చిక్కి పోయాడట. ఆ మధ్యన ఏదో గొడవ
చచ్చి డబ్బుగురించి-భార్య పుట్టింటికి
వెళ్లి పోయిందట. వెళ్లిన రెండు
నెలల్లోనే అవిడ అక్కడ గుండె బబ్బిచ్చి
చచ్చిపోయిందట. చచ్చిపోతూ పుట్టింటి
వారు ఇచ్చిన అస్తి కొంత పొలం వుంటే
అదివాస్తా చెల్లిరికి రాసిచ్చిపోయిందట.
దాన్నిగురించి పెద్ద గొడవ జరిగిందట.
అదట్లా వుంచి పూజోలి విరోధులు ఎక్కా
వయ్యారట అయినకి!

ఇప్పుడు ఆయన్ని పూజోలి ఆడుకునే
వాళ్ళెవళ్లా లేరట.

కొడుకు వట్టులో కాపురం పెట్టాడట.
అతనే అప్పుడప్పుడు వచ్చి పోయిపోతాడు.
గజిపోసే దిక్కయినా నేడని జాబినడి
రమణయ్యే ఎవరో మనిషిని వంటకి కుదిర్చి
పెట్టాడట. కానీ నాలుగోజరియినా
తిరక్కుండానే ఆ మనిషిని అనుగ్రహించి
పోట్లాడి వెళ్ళగొట్టారట. తను గూడా
కొడుకుదగ్గరే వుంటానని, ఇల్లమ్మే
కారట! ఈమధ్యే.

సూర్యారావులుగారు అప్పుడప్పుడూ
నన్ను తలుస్తూ వుంటారట!

నా మనస్సు ఆయన ఎడలి ఆగ్రహ
మయింది.

పాపం! సూర్యారావులుగారు! మనిషి
బోదానే; ఆ ఒక్క గణా తప్ప.

డబ్బులుగారూ! మీదే దొడంపోకే!
మీకు పూదయం వుందా? మీ ఉనికికి
అసలు సార్వకల అనేది వుందా? ఉన్న
వక్తంలో ఆ పెద్దమనిషిని అట్లా ఆక
మించి పిచ్చివాణ్ణిచేసి ఆనందటంలో
జీవిత్యం ఎంత?

వ్వు!

మనస్సు పాపిష్టిదానిని. నీ స్వరూపమే
రోచ్చుగుంట. నీ విధానమే మాయాజా

దుంలా తంత్ర వసున్వితము: విన్ను
పుట్టించిన మనిషిని, సర్వ ప్రపంచాన్ని
ఆఖరికి ఆ దేవుణ్ణి కూడా పిచ్చెక్కించి
ఈ ప్రపంచాన్నే పిచ్చి మాలోకం
చేస్తున్నావు. మానవత్వాన్నే మంట గలుపు
తున్నావు...

నా ఆలోచనల్నించి ఒక్కసారి పులిక్కి
పడి చూశాను. మార్నారాయణగారు
ఆత్రంగా నావంక చూస్తున్నారు.

'పంతులూ! ఏంటాలోచన? ఒకమాట
చెబుతాను. నమ్ముతావా?'

'చెప్పండి.'

'మూడు రోజుల్నించి నాకు అన్నం
లేదు. విజం. ఎంతో ఆకలిగా వుంది. ఉత్త
టి తోనే సరి పెట్టేవు. టిఫినేమయినా?...

సర్వరుని కేకేసి టిఫినుకి ఆర్డర్ దిద్దాను.
నా ఆలోచనల్ని గమనించి నలుగురూ
దయన.

'పంతులూ! ఆశ్చర్యపోతున్నావా?
విజమే. నా గురించి నేనే ఆశ్చర్యపోతాను
ఇప్పుడు. ఉన్నవాడు అనుభవించింది లేదు.
నేను తిన్నది లేదు. ఒకడికి పెట్టింది
లేదు. పాపం లేదు. పుణ్యం లేదు. పాపం
పోగు చేశాను. డబ్బు మూట గట్టాను.
మూట చూసి మురిసిపోయాను. అంతేగాని
దాని ఉపయోగం తెల్పుకోలేక పోయాను.
అన్న లేదు. తమ్ముడు లేడు. నేనూ లేను.
ఉన్నదంతా డబ్బే అనుకున్నాను. డబ్బే
సర్వం అనుకున్నాను.

పోగు చేసి అంతా కొడుకు చేతిలో
పెట్టాను. ఇన్నేళ్లనించి నేను కూడా
జెట్టింది, వాడు 'సారంకం' చెయ్యటానికి
ఎన్నాళ్లో పట్టలేదు. అంతా అయిపోయిం
దయ్యా. కొడలకి నా పాడ గిట్టదు. నా
సంగతి నా కొడుక్కి పట్టదు. ఇన్నేళ్లా
నేను డబ్బుని పోగుచెయ్యటంలో పిచ్చాడి
నయ్యాను. వాడు దాన్ని నాశనం చెయ్య
టంలో పిచ్చాడయ్యాడు. ఇన్నాళ్లా నన్ను
నేనే మర్చిపోయాను. ఇప్పుడు నన్ను నా
కొడుకేగక నేను కూడాజెట్టిన డబ్బుకూడా
మర్చిపోయి పారిపోయింది. నా బ్రతుకిట్లా
అయింది...'

మార్నారాయణగారి కళ్లలో నీరురటం
నేను గమనించాను. ఆ ప్రయత్నంగానే
విట్టరేను.

డా॥ ఎన్. కె. దత్తా

హోకీస్ ఇన్స్టిట్యూట్ (బొంబాయి)
డైరెక్టర్ డా. ఎన్. కె. దత్తా, వైద్య
శాస్త్ర పరిశోధనలో అఖండ విజయాలు
సాధించారు. వీరు ముఖ్యంగా కలరా వ్యాధిని
కలిగించే సూక్ష్మజీవి ఒక విష వదార్థాన్ని
ఉచ్చిత్తి చేస్తుందని, దానివల్ల కలరా వస్తుం
డని వీరి పరిశోధనలవల్లనే తెలిసింది.
డా. దత్తా, వారి బృందం 7 ఏళ్లపాటు పరి
శోధనలు జరిపి మనదేశంలో దొరికే ఒక
మొక్కనుంచి తీసిన బక్టెరియానే ఆల్కా
లాయిడు తీవ్ర విరేచన రోగాన్ని నయం
చెయ్యడానికి పనికొస్తుందని కనిపెట్టారు.
ఇప్పుడు ఈ మందు వివిధా అమ్మకం
అవుతోంది. ఇలాగే వీరు మనదేశంలో దొరికే
చాలా యితర మొక్కల్నించి లభించేమందుల్ని
గురించి పరిశోధనలు జరుపుతున్నారు.

డా. నిర్మలేకుమార్ దత్తా 1937 లో
కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయంలో యం. బి.
బి. యస్. డిగ్రీ తీసుకుని, కొంతకాలం
సర్దానాలో ఫోటో కలిసి బయరాజి
కల్ స్టాండైరెక్షన్ లాబరేటరీలో పని
చేసారు. తర్వాత లండన్ లో నేషనల్ ఇన్స్టి
ట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ రిసర్చిలోనూ, ఆక్స్
ఫర్డ్ యూనివర్సిటీలో డా. ఎస్. సి. హాకిం
హాన్, ప్రొ. జె. హెచ్. బర్న్, ఎఫ్. ఆర్.
ఎన్. ల వద్ద పనిచేసి 1946 లో డి. ఫిల్.
డిగ్రీ సంపాదించారు. 1964 లో ఆక్స్ఫర్డ్
యూనివర్సిటీలో డా. డత్తాకి డాక్టరేట్
యూలబేతో డి. ఎస్. సి. డిగ్రీ ఇచ్చారు.

డా. దత్తాకి చాలా గౌరవావాళు
నవ్వాలూ అందించాయి. వీటిలో బసంతి
దేవి అమీర్ చంద్ బహుమానం (1956)
జి. జె. వాట్సన్ అంతర్జాతీయ బహు
మానం (1965) శాంతిస్వరూప్ భట్నాగర్
బహుమానం (1967) ముఖ్యమైనవి.

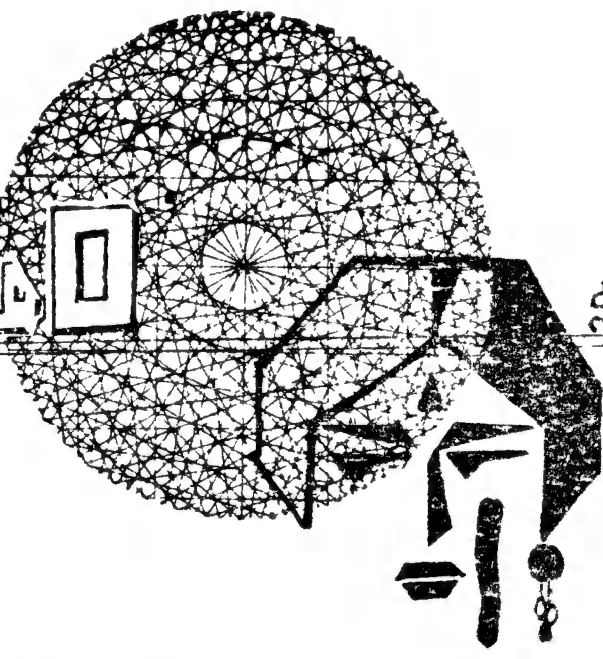
డా. దత్తా ప్రచురణలు 75 ఉన్నాయి.
మన దేశంలోనూ, విదేశాల్లోనూ ప్రస్తు
తతమయ్యే వైజ్ఞానిక ప్రక్రియలకి సంపాద
కులుగానూ, సంపాదకవర్గ సభ్యులుగానూ
ఉన్నారు. జర్నలిజం వీరి హాబీ.

డా. దత్తా రచన, అమెరికా, జపాన్,
ఇంకా చాలా దేశాల్లో ఉపన్యాసిరిచ్చారు.
అంతర్జాతీయ సమన్వయ పాల్గొన్నారు.
వీరు ప్రపంచ ఆరోగ్యసంస్థ (డబ్ల్యు.
హెచ్. ఓ.) సలహాదారుగానూ, నిర్ణయ
బృందంలో సభ్యులుగానూ ఉంటున్నారు.

—డా॥ ఆర్. ఎల్. ఎస్. శాస్త్రి.

శతివిష్ణు

శిఖా వెంకటరమణ

సీరియల్
175, N. 1st St.

జరిగిన కథ

జయ మేనమామ కొడుకు కాళిదాసు. చదువుల పాద్రాసుకి వస్తారు. అక్కడ జయకి సాంబు కనిపిస్తాడు. సాంబు జయని గుర్తు పడతాడని, జయ సాంబుని విరగనంటుంది. సాంబు కాళిదాసుతో 4వ కథ చెబుతాడు. జయ సాంబుని గుర్తుపట్టినట్లు చెబుతుంది. మార్గరెట్ సాంబుని ప్రేమించిన వ్యక్తి. ఆమెకి జయ అంటే గిట్టదు. మార్గరెట్ సాంబుచేత తిరస్కరింపబడి న్యదేశానికి వెళ్లిపోతుంది. కాళిదాసు భారతి భార్య భర్త అవుతారు. జయ గర్భవతి అవుతుంది. కాళి సాంబు కోసం వెతుక్తాడు. అతను దొరకడు. జయ ప్రస వింజగానే బిడ్డ మరణించాడు. కాళిదాసు కొడుకునే తన స్వంత కొడుగ్గా పెంచుకుంటుంది. చివ్వి పెళ్లి చేసుకోవాలన్న అభ్యర్థనని జయ కొట్టి పారేస్తుంది.

10

మిడిల్ స్కూలు చదువులు పూర్తిచేసి హైస్కూలు చదువుల్లో ప్రవేశించేరు రఘురావు మోహన్లు. పూర్వంవలె ఆట పాటలతో, కేరింతలతో, సినిమా కబుర్లలో కొలకొనడం చేయడం యిద్దరూ మంచి వర్తతులు కావని గ్రహించేరు. రఘురావు న ప్రమతగా మ్కూలు మొత్తం టీచర్లందరికీ తలలో నాలుక మూదిరిగా మెలిగే మనిషి. మోహన్ మానసికంగా స్వభావంలో దురుసు మనిషి. దానికితోడు అతను కరుకుతీరిన శరీరంతో కడ్డిమూదిరి వుంటాడు.

ముక్కుకు మాటిగా వున్నది అనేయడమే అతని లక్ష్యం.

కాన్వెంటుస్కూల్లో క్రమబద్ధమైన శిక్షణతో యేపుగా పెరిగిన యిద్దరు పిల్లల్ని చూస్తూ ముగ్గురూ రకరకాలుగా ఆలోచిస్తారు. కాళిదాసు కళ్ళు పైకెత్తి మనమూర్తిగా చూడలేడు. విన్న మొన్నటి పిల్లలు తండ్రిలో సమానంగా యెదిగి సవారీ చేస్తూన్నట్లుగా వుంటే అతని మనసు వేదనాపూరితంగా అయి ఆ క్షణాన 'భగవాన్'! నన్ను క్షమించు,' అనుకుంటాడు నిశ్శబ్దంగా.

'ఈ బ్రతుకు భారంలో, చీకటి యానంలో ఒంటరిగా యిన్నేళ్లు ప్రయాణించి అరిసిపోయేను. యింక చాలును ఈ జీవితం. నా బిడ్డడే వుంటే...అయిన వారికి దూరం అయి, ఆశలు రేపి కోటలు గట్టించి తీరుతానని వాగ్దానం చేసిన స్రియుడు భీరువులా పారిపోగా యెందుకీ నిష్ఫల జర్జ...వసికండుని సమాజాన్ని యెదిరించేవా బ్రతికించుకుని పోషించ రేక పోయేవానా? అక్కడ కూడా దైవం యెందుకీ రాతని నక్రదారి వట్టించేడు,' అని మధనపడుతుంది జయ.

భారతి కళ్ళు ఆనందంతో, మిలమిలలాడుతూ తృప్తిగా గుండెరినిండుగా పీల్చు కున్న పూపిరి బయటికి రాగా 'నా బిడ్డలు' అనుకుంటుంది.

జయ బీచ్ తీరంలో కొరుని ఆపేసి సముద్రంవైపు, యెగిసిపడే కెలలాం వైపు చూస్తూండి పోయింది. మానసి కోల్లా సానికి రప్ప తనకీ బాహ్య ప్రపంచం మరి దుర్బరంగా గోచరించినప్పుడే నీలు చేసుకుని అలా వంటరిగా కొరుని నిశ్శబ్దంగా వున్నవైపు ఆవడం ఆమె అంటాటు.

మన్మోహన్ కృష్ణ సరళ యింటా పరిచయం అయిన రిరువాత యెన్నో వర్షాలు ఆమెతో మాటాడేడు. ప్రద్యేకం అతను ఆ క్షిణికి రావడంకూడా యెన్నో సార్లు జరిగింది. కాళిదాసు అతని రాక పోకలకి వికృతార్థాలు యెప్పుడూ కల్పించు కోలేడు.

జయ ఆలోచనలకి అంతరాయం కలిగింది. మన్మోహన్ కృష్ణ చిన్నగా దగ్గితన రాకను గుర్తుచేశాడు. 'మీరు యిక్కడ అప్పుడప్పుడు కనిపిస్తూనే వుంటారు. యిన్నాళ్ళూ వచ్చిండుకు ధైర్యం చాలలేదు. మీకు యేమీ అభ్యంతరం లేదుకద' అంటూ యనుకోతో చరితబడ్డాడు. చిన్నపిల్లల లిల్లరిలో, పెద్దవాళ్ళ రాజకీయాలతో చాలా సందడిగా వున్నది బీచ్ ప్రాంతం. పదహారేళ్ళ దాటతూ ఫిఫ్తు సారం చదువుతున్న మోహన్ ఆ ప్రాంతంలో ఆ భంగిమతో కనిపించగానే జయ అదిరిపడింది. మన్మోహన్ కృష్ణ ఆవిడవైపు తిరిగి. 'మమ్మల్ని దాద

పెట్టుకల వ్యాధి కారణం. దీని అజ్ఞానం
నిత్యం పీడిస్తుంది. విషయాల నాకు
సంబంధం లేదని విన్నవించుకుంటున్నాను’
అన్నాడు.

జయలక్ష్మి మొహంమీద విషాదరేఖలు
తప్ప వారధి వలె ఉన్నాయి. బొత్తిగా
కనిపించవు. వేదనామయమైన ఆవిడ
నిర్భాగ్యుని జీవితంపట్ల ప్రపంచపు సాను
భూతి యెంతవరకూ పుంబుండనేది
అర్థంలేని ప్రశ్న. తెలిపేదేనో, తెలియక
దేసినా మన సమాజంముందు జయలక్ష్మి యే
అర్హతలూ లేని దౌర్భాగ్యురాలు. జయ
నిద్రలోంచి లేచినదాని మాదిరి తలయెత్తి
అడిగింది. ‘మీరు అడిగేదేమిటో నాకు
అర్థం కావడం లేదు. కొంతెం వివరంగా
చెప్పండి.’

‘నా జీవితకాలం రిసెర్చ్ లోనే గడిచి
పోయింది. యిప్పుడు వాస్తవంలోకి రాగానే

వాళ్ళ నా హడా కాలాని, అవిడ నట్టి
ప్రేమించగలదై పుండాలనీ, పిచ్చిగా
కోరిక కలిగింది. యిది అత్యాశ కావచ్చును.
యిన్నేళ్ళు ఆవివాహితుడిగా పున్నందుకు
మావాళ్ళు అనబడే అనేకమంది ప్రశ్నల
పరంపరలు వేసి చివరకు పవిత్రంగా
పున్నాదా యిన్నాళ్ళూ’ అని తేల్చివేశారు.
అందుకే నేనో నిర్ణయానికి వచ్చేను.

‘యేమిటో చెప్పమంటరా?’

జయ వేదాంతాల నవ్వింది. శ్శమించండి.
మీ పుద్గేశ్యం నాకు అర్థం అయింది.
జీవితంలో అందరిలా పొరబాటు చేయలేదు
నేను. సాంబశివం నా భర్త. ఆ సంగతి మీ
అందరికీ విచిత్రంగా అనిపించవచ్చును.
పూహ తెలిసిన తరువాత నా నన్ను నేను
సరియైన మార్గాన నడిపించుకో తప్పదు’,

‘మరోమాట. మీరెప్పుడూ యింక నాకు
కనిపించకండి. మీ పుద్గేశ్యం

తెలిసి దురిగి పొం దే నేను
మిమ్మల్ని పరోక్షంగా మీ యీ అంతు
రార్యునికి దోహదం చేసేదాన్ని కాదు. నేను
మీరనుకునేంత ప్రాశంసలని కాను.
కాలం వేయకపోయినా ఆముద్ర నవ్వావరిస్తే
నేను యీ సాటికి...’ జయమాటల్ని ఆపేసి
చరచరా నడిచి కారుదిక్కుగా వెళ్ళిపోయింది.

గడపలో అడుగుపెట్టిందే తడవుగా
యింటాల్లోంచి కేకలూ, పెడబొబ్బలూ
రకరకాల చప్పుళ్ళూ వినిపించేయి.
పైఅంతస్తులో కాళిదాసు కోరడా శబ్దం
అది. భారతి యేడుపు వక్కనే వినిపిస్తోంది.
జయ అక్కడే గుమ్మంలో ఆగిపోయింది.

‘మీ కాళ్ళు పట్టుకుని ప్రార్థిస్తాను
ఈ ఒక్కసారికి వాడిని వదిలేయండి. ఇక
మీదట వాడిని అదుపాజ్ఞలో పుంచుకునే
భారం నాది. నా మాట వినండి...
యావండి!’ భారతి మాట్లాడడం

చేదనా పూరితం అయిపోయి గాలిలో
దీపంగా రెవరెవ లాడుతోంది.

‘నిల్లేడు. నీకు తెలిస్తే భారతి. వాడు
దూదివాములో నిప్పు రవ్వలాంటి మనిషి.
యిలాంటి వ్యక్తులు సంఘానికి చీడ
పురుగులు. ఆ వెధవని చంపేసి నేను
చచ్చిపోయేందుకు సైతం వెనుకాడను.
దొర్లాగ్యుడు పెద్ద తరం చిన్నతరంలేకుండా
యెంతమాటన్నాడు’

భారతి కొడుకునైపు చూసింది.
పైమెట్టుమీద నిలుచున్న జయకి
స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. గదిలో దృశ్యం.
వంతానికి కట్టేసి మోహన్ ని చితక
తమ్ముతున్నాడు కాళిదాసు. జయ చూసిన
దానికి, దీనికి సమన్వయం కుదరనిదానిలా
గుడ్లచ్చగించి చూస్తూండి పోయింది.

భారతి కొడుకుని ప్రాణేయపడుతూ
అడుగుతోంది. ‘మోహన్ యెందుకూ
అప్పిరెబ్బలు లింటావు. నీ శరీరంమీద పడే
ప్రతిదెబ్బనా మనసుని రంజితుకోత కోస్తు
న్నాయిరా. తప్పు ఎప్పుడూని కాళ్లమీద
పడు నాయనా’

‘నాకేం అవసరం లేదు. నేనేం అబద్ధం
అడతాం లేదు. పిన్నీ అలనూ యిప్పటివరకూ
ఓదెలో చూర్చున్నారు’ ఎన్నో ప్రతాప జయ
మొహం పాలిపోయింది. వెనక్కి చేరగిరిబడి
బాంబులతో కాళ్లని నిలదొక్కుకోవానే
ప్రయత్నాన్ని చేసి విఫలమైపోయింది.
మెట్టుమీద మనకలు క్రమ్మేసి సమ
యంలో మోహన్ చూటల్ని మరీ మరీ
గుర్తుకు తెచ్చుకోవానుకుంది. కానీ...
జయకి అంతు పట్టలేదు’

కాళిదాసు అరిసిపోయేడు. కలుపులు
తెరుచుకున్న బయటికి అడుగుపెడుతూ
దిగ్భ్రంతుడయ్యాడు. భారతి
భర్త మోహన్ తోంచి చూపుల్ని
తప్పించుకుంది. అనుభవంలో మనిషి నిలువా,
వ్యక్తత్యం తెలుసుకుని జయపైగల నమ్మ
కానికి గౌరవం యిచ్చి గట్టి పునాదులే
వేశాడు కాళిదాసు. చేతిలోకి సిరెంజ్ వీరి
కుని జయకి యింజక్షన్ యిచ్చేడు. తెలివి
వచ్చేవరకూ తలగట్టునే చూర్చున్నాడు.
భారతి పరిచర్యలు చేయసాగింది.

కళ్ళతెరచిన జయ చుట్టూ చూసింది.
కాళ్లపైపు రఘురామ్ దేవంగా చూస్తు
న్నాడు భారతి పక్కనైతే కాళిదాసు

పరిలిప్తం

మరొకవైపు చూర్చున్నారు. కాళిదాసు
చేయి జయ శిరస్సుమీద వున్నది: ‘యెంత
వని చేశావు బావా’, మోహన్ కోసం జయ
కళ్ళు గాలించేయి.

కాళిదాసు నిబ్బరంగా సమాధానం
యిచ్చేడు: ‘అదృష్టం బాగుండి బ్రతికి
పోయేడు. యివాళ వాడో నేనో లేబ్బ
కోవాంసుకున్నాం. దరిద్రుడు యింటా
వంటాలేని బుద్ధులు వచ్చేయి.’

మోహన్ పోల్లో నిలబడే వున్నాడు.
‘నేనన్నది తప్పని అవిడ నోటిమీదే చెప్పిం
చండి. అప్పుడు దొర్లాగ్యుడినో, దరిద్రు
డినో తెలుస్తుంది.’

కాళిదాసు చటుక్కున లేవబోతుంటే
చేయివేసి బలవంతాన ఆపింది జయ:
భారతి కళ్ళు నిప్పుకణాల మాదిరిగా అయి
పోయేయి. అవిడ పూహకందని వ్యక్తి.
కన్నీరు అప్పుడప్పుడు కలియ తిరుగు
తుంటే వేలమాపులు చూస్తూండి
పోయింది.

‘ఒడ్డు బావా! నామీద ఒట్టు. అంత
ఆవేశం తగదు. వాడు అబద్ధం యేమీ
అడలేదు. బీచ్ లో నేనూ మనోహన్
కృష్ణా కూర్చోవడం మోహన్ ప్రత్య
క్షంగా చూశాడు.’

‘చూస్తే?’ కాళిదాసు మండిపడు
తున్నాడు.

‘సమాజం యెలా చిత్రించుకుంటోందో
వాడి నోటితో విన్నాను. తప్పేం వుంది.
పెళ్ళివానివాన్ని; జీవితంలో తప్పటడుగు
వేసినదాన్ని’

‘అందుకని’
‘నలుగురూ అమకు నే విషయాన్ని
చెప్పేడు.’

‘నువ్వు ఒప్పుకుంటున్నావు.’

‘నిజాన్ని ఒప్పుకోవడంలో తప్పేంలేదుగా’

‘యేది నువ్వనే నిజం?’

‘నేనూ అతను కూర్చోవడం’

కాళిదాసు గొంతు ఖంగుమన్నది:

‘భారతి రఘురామ్ ని బయటికి పంపించు,’

భారతి కొడుకుని పంపేసింది.

జయ మంచంమీద లేచికూర్చుని అన్నది:
‘అతను నన్ను పెళ్ళిచేసుకుంటానన్నాడు
బావా! వీలుపడదన్నాను. నా బ్రతుకుమీద

అతనికి సానుభూతి వున్నదన్నాడు. తను
రిసెర్చ్ స్కాలర్ కనుక హోదాకి తోపంలేని
నన్ను చేసుకోమన్నాడు. నాభర్త సాంబళిసం
యెప్పటికైనా తిరిగి వస్తాడనీ, ఆ ప్రయ.
త్నం చూసుకోమనీ క్షమించమనీ చెప్పేను’

భారతి, కాళిదాసు వింటూనే నివ్వెర
పోయేరు. జయలో ఆత్మవిశ్వాసంతో కూడిన
ఫలితంలేని నిర్దిష్ట యెంతవరకూ జయాన్ని
పొందుతుందో అలోచిస్తూండి పోయేరు.

* * *

అన్ని రిజల్టాన్ని వచ్చేయి. మెట్రిక్
పరీక్షాఫలితాలు ఆరేక వస్తాయని పెందల
కడే తెవారు భారతి, జయ. కాళిదాసు
వీధి వాకట్లో వాలు కుర్చీలో కూర్చుని
పేపరు వాడి బెల్ కోసం యెదురుచూస్తు
న్నాడు. ఈ సంవత్సరం పిల్లలు గట్టె
క్కులే వారిద్దరికీ యిష్టమైన చదువులు
చెప్పించవచ్చును. యిది అతడి ఆలోచన.

అనుకున్నట్లెముకి పేపరు కుర్రాడు
పేపర్లు పడేశాడు. రఘురామ్ అస్వస్థత
కారణంగా ఒక సంవత్సరం పరీక్షలు
వ్రాయలేక పోయేడు. సుగళిత బుద్ధి కల
మోహన్ డబుల్ ప్రమోషన్లు అందుకుని
ప్రైమరీ స్కూలులోవే అతని ప్లాసు
నందుకున్నాడు. యిద్దరూ ఒకే సారి
మెట్రిక్ పరీక్ష వ్రాయడం అవిధంగా జరిగి
పోయింది.

కాళిదాసు పేపరు తెరచి ఆనందంతో
యింటా లండరిని పేరు పేరునా పేడ
వేశాడు. పరుగున వచ్చేరు జయ, భారతి,
పిల్లలూ.

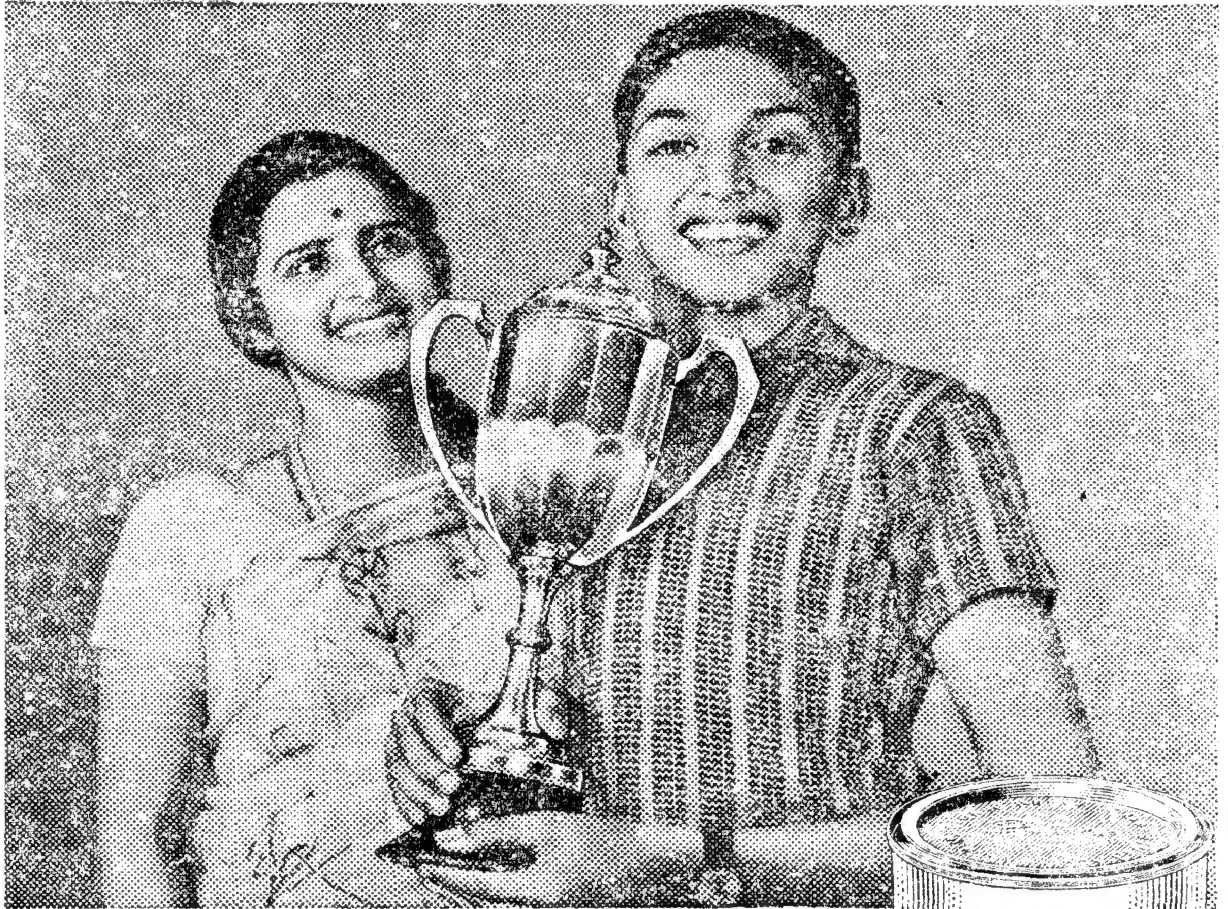
‘పిల్లలు ఫస్టు సానయ్యేరు భారతి?’
అన్నాడతను ఆనంగావేశాలతో.

భారతి యిద్దర్నీ గుండెలకి చేర్చుకుంది.
తల్లికి తండ్రికి పాదాభివందనం చేశిక
జయకి నమస్కరించేరు. జయ యిద్దర్నీ
అస్పష్టంగా ఆశీర్వదించింది.

కాళిదాసు అడిగేడు: ‘యేరా రఘు
నీకేం చదవాలనుంది. నీస్కూలా మోహన్.
మళ్ళీ మళ్ళీ తెలుసుకునేందుకు నాకు
వీలుచిక్కదు.’

రఘురామ్ అన్నాడు: ‘నాకు ‘రా’ చద
వాలనుంది నాన్నగారూ. తాతగారు కూడా
చిన్నప్పుడు నన్ను సపోర్టు చేసేవారు’
‘నేను బి. కాం చదువాలను బంబు
న్నాను’ మోహన్ అన్నాడు.

సవ్యమైన పెంపకానికి రకీ బోర్నవిటా శక్తి!

ఎదిగే వయసులోని చదువుకొనే పిల్లలకు రోజువారీ బోజనంవలన
చేకూరే శక్తి వారిదు. వారికి కలిగే శక్తి అంతా చదువుల్లో ఆటలల్లో
హరింపు అయిపోతుంది. పిల్లల సవ్యమైన పెంపకానికి సరియైన
పోషణకు అధిక శక్తి చాల అవసరం. తగిన శక్తిని
సమకూర్చేందుకు వారికి ప్రతిరోజూ బోర్నవిటా
ఇవ్వాలి. బోర్నవిటాతో పిల్లలు ఆరోగ్యంగా
ఉత్సాహంగా ఉండగలరు.
రుచికరమైన శక్తి పోషకమైన బోర్నవిటా కోకో, పాలు,
మాల్ట్, పంచదారల సంతులిత మిశ్రమము, మరి దీనిని
తయారుచేసేవాడు—క్యాప్టెన్

శక్తి, ఉత్సాహం — మరియు రుచికారీ — రోజువారీ బోర్నవిటా!

Bournvita 1937/17 E.L.

కాళిదాసు తేరేపేపడ్డారు. చాలాకాలం జరుపాత అయ్యింటి సందడిగా, పుల్లొనింగ పెల్లి వారిల్లుగూడిరి కళకళలాడతూ పిల్లలూ, పెద్దలూ ఆనందించి పాలు పంచుకున్నారు.

పిదమం విని అప్పవెల్సెల్లిద్దరూ ఆ సాయంత్రానికి వచ్చేవారు. పెరుగు తన్ను ప్యూపూతో మారుతున్న మనస్తత్వాలు చాటిపెట్టిన భారసాని చాలావరకూ సమ్మతికి పోతున్నారు. తమ్ముడిని పిలిచి అడు వచ్చిన సంగతి జయబుపెట్టింది రాక్షసి. కాళిదాసు కొంచెం నివ్వెర చూచాడా అమామించుకున్నాడు. భారతి వసించగలనుధ్య కూర్చుని తెచ్చిపెట్టుకున్న ధైర్యంలో అన్నది: 'యికా మల్లు పచ్చలరని బిడ్డలు. యిప్పటి నుంచి పెల్లి పెడకులూ అంటే యెం బాంటుంది వదినగరూ. 'వివాహ విద్య నామం' అన్నారు మనవాళ్లంతా. మీరు మరేలా అనుకోవద్దు. మూడేళ్లు యెంతలో గడుస్తాయి. యిద్దరూ గ్రాడ్యు యేషన్ పూర్తిచేసేరకూ మీరు ఓపిక పట్టాలి. చూస్తూచూస్తూ మీకుమ్రాలం పిచ్చు బిచ్చుకో నానం చేయాలని పుచ్చుకొనుకొను'

శ్రీ లత నవ్వింది: 'చూశావాక్కా! తన పిల్లల ముక్కుపచ్చలారని వాళ్లట నాలు గేళ్లకయ్యే గ్రాడ్యుయేషన్ వదిలమూలల్లో చెల్లగ్గా మూడేళ్లనేస్తుంది. పిల్లలిద్దరూ పెద్దవాళ్లయ్యేరు. వాళ్లతాతా వానమ్మల గమక్షంలో జరిసినచేయాలని మా అత్తక. ఆదిపిల్లను కన్నవాళ్లం కనుక, మీ యింటికే వచ్చి అడగడం వ్యాయం కనుకా యంతమారం వచ్చేం.'

కాళిదాసు దిగ్విజయవైపు మళ్ళింది. 'అక్కా నాదేకాదు అభిప్రాయం ముందు జయగి ఒక్కమాట అడగండి' అన్నాడు రాక్షసివైపు తిరిగి.

అయి కొడుకులిద్దర్నీ తేరేపరి చూసింది రాక్షసి. అన్నది: 'పిల్లలిద్దర్నీ నేను పెంచానే మాటకీ అంటున్నావు కానీ బావా! ఆల్లితండ్రులు మీరిద్దరూ, మీకన్నా నాకు యెక్కువ తెలుస్తుందా.'

'అది వేరసంగతి జయ, అన్నయ్య సిక్కుడా ఛాన్స్ యిచ్చేడు. మళ్ళీ చెప్పు నీ అభిప్రాయం. ఆదిపిల్లల గవాళం.'

కురిలిప్తం

శ్రీ లత నవ్వింది మరోసారి.

జయ రఘురావుని ఒకసారి, మోహన్ని మరోసారి చూసి నేల చూపులు చూస్తూ అంది. ఆలస్యం అమృతం విషం అన్నారు మనవాళ్లు. కానిచ్చేయమనండి మీరు. బావా! పిల్లలందరూ ఒక్కమూసలోనే పెరగరు రఘురావుకి మోహన్కి యేపాటి వార అని. చదువులే ముఖ్యం అనుకుంటుంది మన భారతి. కాదనను నేను. యిప్పుడే కోడళ్లని తీసుకురావాలనే వియమం యేమీలేదు కదా,

కాళిదాసు. భారతి పూర్తి కాట్టేరు. తాంబూరాలు పుచ్చుకోవడాలా జరిగేయి. మంచమూహారం పర్వమిచ్చి త్వరలోనే పెల్లిళ్లుచేసే యేర్పాట్లు చేయబడ్డాయి. రాక్షసి. శ్రీలతా పనులు చూసుకునే నిమిత్తం పర్లెబూరివైపు ప్రయాణం అయేరు.

* * *

'నాన్నగరూ,' పోలు దర్శిల్లిందా అన్న భ్రమలో కొయ్యవారిపోయేరు యింటి పెద్దకొడుకు రఘురావు లిల్లి, పినల్లి. కాళిదాసు తాపీగా కొడుకువైపు దృష్టిని విగడ్చి చూశాడు 'యేంరా,' అతని కంఠం తీవ్రంగా ధ్వనించింది.

'ఈ పెల్లి యెరర్నడిగి చేస్తున్నారో తెలుసుకోవాలనుంది.'

కాళిదాసు నిలువెల్లా సరిశీంచేడు కొడుకుని: 'ఏం నీ సలహా సంప్రదింపులు అంత అవసరమా.'

'ఈ విషయంలో అంత అనుకోవాలి.'

'అంటే ఏ పుద్దేశ్యం.'

'నాకీ సంబంధం యిష్టంలేదు.'

'అదేం అస్త్రాస్త్రాలు కరక్కాళుల మాదిరి చేసుగా' నాలుక చివరనని నిలుపు తున్నాయనా యేం?'

'నాకా వెధవ అస్త్ర అక్కరేండు'

కాళిదాసు విస్మయంగా కళ్లు వెదుల్చి చేసుకుని చూడసాగెడు: 'నీ పుద్దేశ్యం నాకు అంతు విక్కుకుండా వున్నది. యింకా పైచిక్కులు చదవడలుచుక్కన్నా? విదేశాలు చూడాలను కుంటున్నావా? మనసులో మాట గొంతుల్లో నిలబెట్టుకుంటే తెలిసేదెలా?'

'అవేమి కావు?'

భారతి వుండేదెబ్బ తిన్నదానితో అదిరిపడితే, జయ తాపీగా వింటున్నది.

'మరి?'

'నేను యిదివరకే జడ్జి రంగనాథంగా రహస్యంకీ మాటచ్చేను'

కాళిదాసు నాలుక పిడుచుకుట్టుకు పోయింది. అతనికి పదజాలం కరువై పోయింది. ముంఠో ప్రజ్వరిల్లే కాంతిలో యేమాత్రం శక్తి లేదు. జడ్జి పదవిని అలంకరించిన ఆయన అచ్చవ్వశాత్తు సరస్వతీ లక్ష్మీదేవి యిద్దరూ ఆయన యింట తిష్టించుకున్నారు. చదువు సంధ్యలూ, నాగరికతా ప్రవచనం యెంత ముందంజ వేసినా కాళిదాసు పూర్వం సంప్రదాయాల మధ్యా, సంస్కారం మధ్యా యిరుక్కుపోయి అతని సీతల్ని నొక్కేయ సాగింది. మాలింగిని తెగించి తన కోడలుగా చేసుకునేపాటి ధైర్యమూ, సాహసమూ అతనిలో యే కోశానా బయటకీ రావడంలేదు. మింటిపిడి చందమామ చల్లదనం పూర్వజూనికే మాత్రం యివ్వడం లేదు. వెలివెరావు మిట్టమధ్యాహ్నపు వడగాడ్పులకు అరను అట్టుకోలేని జట సారిలా మారిపోయేడు పద్దెనిమిది నిండని కొడుకుని తను యేవిడంగా శాసించగలడు? తాత తండ్రిల నాటి సంప్రదాయాలు నాలుగువైపులా ధ్వజస్తంభాల వూడిరి నిలుచుని కాళిదాసుని యెకకళ్ళేలు చేస్తున్నాయి 'మృతదేవి యేమిటా?' అతను గొంతు చీల్చుకుని ప్రశ్నులుచేశాడు. 'రంగనాథంగారమ్మాయి ఉన్నా వేనూ యిన్ ఫెంటినుంచీ ఒకేచీట చదువుకుని...'

'అయితే?'

'పెరిగి పెద్దవారం అయేం. యిప్పుడు మా బివెతాలు రెండుగా చీలిపోవడం అందుకు మీరు దోషాదం చేస్తూ అత్తయ్య పిల్లని కుదిచ్చేయించి ఘర్షించాడు'

'ధర్మపన్నాలు నేర్చుకొన్నావన్నీ చూట'

'తేదండి. నాకు యిష్టం లేనిపని నాచేత చేయించలేనే విషయాన్ని...' అర్థాక్షిలో ఆగిపోయేను.

'మోహన్', శాస్త్ర మూర్తి అయి పోయేడు కాళిదాసు 'మళ్ళీ విన్నా వికరంబునా రంధ్రగి నా చాభ్యంతలో నేను లోపం రానివ్వ దలుచుకోలేదు యిన్నాళ్ళూ.'

యెప్పుడింక తప్పదు. నువ్వు ఆ పిల్లను నా కంఠంలో ప్రాణాలు వుండగా, చేసుకో లేవు.'

'హూ! ని రక్త క్షయం గా నవ్వేడు మోహన్: 'కాదా మరి. క న్న కొడుకుగా నెత్తిన పెట్టుకునే అదృష్టం, పెట్టుకున్నా ఫలితం దక్కే అదృష్టం అవి కొందరికే నాన్నగారూ'

జయ వి స్మ యం గా చూడసాగింది. మోహన్ సాక్షాత్తుడైనాడు. ఆ పిల్లడిలో కాశీన్యం పురకం వెల్లూరింది: 'నీవు చిన్న వాడినని మీరు నా నోరు మూరచేయాలని చూడకండి ... నా చేతిలో పున్నాయి నా యిష్టా యిష్టాలు మీరు బలనందాన పెళ్ళిచేసినా ఆ పిల్ల గొంతుకకి పురి త్రాడు బింగళవాడే అవుతారు. నేనంటే ఒడ్డుగారికి చాలా అభిమానం వుంది'

కాళిదాసు అకాశం దొర్లుతూ యోగి వద్దాడు: 'ఓండవా మరి? నల్లంబ్ర దాయాలమధ్య, వరుణా ప్రతిష్ఠలు గొంతుకుని నీటివాళ్ళు వరుణుడు గారెవరిండు కున్న పెద్దాను మహానగరంలో మనలో వియ్యం లందిండ్లుకు ఒక్కొక్కరు అని మానం చూపించాను. ప్లీస్ నాలుంటికి పంపి దక్కర్ కాళిదాసు కోడలు అని పిండుకుంటే చాలని చూస్తున్నాడు బాబోలా. అది ఈ జర్నల్ జరిగినది.'

మోహన్ ఒక్కచారి నవ్వేడు. ఆ నవ్వుకి మేడ గోడల కూరేమో, సూతంపం వచ్చి ఆ పంసూలే నీగిపోతున్నాయో అంటు చిక్కిలేడు. మాటల యుద్ధాన్ని వర్షంగా వింటున్న ముగ్గురూ అవరభురే అయి పోయేరు.

'రఘురామ్ వాప్సుకోగ లేది. క్రింద దుకా కండావరం'

'హూ!', మౌన వాప్సుకోగ మేంచేస్తాడు. పెంచిన విశ్వాసం వాడికిగాని నా తెండుకు ?'

కాళిదాసు దుర్మిత చేయ దిగిపోయింది. అతను కొంచెం రక్తి యువరకు వెళ్ళి కొడుకు బుంబుడ చేయిశాడు: 'నిన్న మొదటినుంచి ఇక్కడకునే వెంటాడు. నీ మొండికం ఏట్టు చలా ప్రియం మాదిరి అయితే నువ్వే బదుం నకు పురుషి యెండుకో. నువ్వు నా బిడ్డవి. మన పకుపు నవ్వుట అనిపిస్తేయేక నిధిం

చేది యేమీ లేదు. నీకు ఇచ్చా చెప్పను. యంతవరకూ నన్ను వేతెత్తి చూపించిన వారు లేరు. ఇప్పుడు నీవల్ల అలా జరిగి పోతే...నాబాధ నువ్వు అర్థంచేసుకో. నువ్వు గుడ్డిగా నమ్మిన స్మృతం నాధారంగా చేసుకుని ఆ మాలిపిల్లలో కులకుతానంటే సమాజం తాటాకులు కడుతుంది. ఆ చప్పుళ్ళకి విరోధంతో చప్పట్లు కొడుతుంది. నీ ఒక్కడితో పోయేది కాదు యిది. ఎంతానీకీ, కులపట్టింపులకీ నాంది వజ్రకుతుంది. నీ కరుణత మేరుందరం నువ్వు చేసిన ఈ పనికి బ్రతికి పురుషాళ్ళా చిచ్చు అనుభవించాలి.'

మోహన్ తలెత్తచూశాడు. భారతి గోడకి కలకు ఆన్చి యేడుస్తోంది. జయ అర్ధంవానివానిలా ని ర బ డ పోయింది: 'అయితే మీ యిష్టం యేమిటో నెప్పండి'

'నువ్వీ పెళ్ళికి వా ప్పు కో వ దుం మోహన్, నేను బ్రతికివుండడం యిష్టం లేకపోతే నన్ను సోగనంపి నువ్వాపని చేయి' కాళిదాసు భయంకర సత్యాన్ని కాసాదారణే పుద్దెళ్ళంలో కొడుకుని సానునయంగా

రచయిత(త్రు)నికి మునవి

కొందరు పాఠకులు ఆంధ్ర సమిత్ర వారపత్రికలో వడే రచనలు చేసినవారి చిరునామా కోసం రాష్ట్ర ఉంటారు. ఈ సమాచారం రచయిత (త్రు)ల అనుమతి లేకదే తెలుపటం నిలుకాదు. కాబట్టి తమ చిరునామా ప్రచురణకి అభ్యంతరంలేని రచయిత (త్రు)లందరూ తమ వ్రాత ప్రచురణ మీద ఆ విధం గా పేర్కొంటే బాగుంటుంది. (సం)

పయ ప్రకటన దృష్ట్యా ఎదే పబ్లిషింగ్ రోడ్ నూ రచయిత (త్రు)ల చిరునామాకోరే ఉత్తరాలకి గమనాధానం ఇవ్వటం జరగను. సం)

అడిగితి
'అలాగే. కానీ ఒక్కడేరక్షు. నేనీ యిండి యాలో వుండదలుముకో లేదు. నా యిష్టాలకీ, అభిరుచులకీ ఈ వా లా వ ర ణం వడదు.'

కాళిదాసు మౌనం వహించి వింటున్నాడు.

'రఘురామ్ పిన్నికొడుకనీ, వాడికోసం మీరేదైనా చేస్తారనీ నాకు తెలుసును నా ప్ప గరూ. కన్న కొడుకుననే మమలే మీకు లెక పోయింది...'

'మ హన్' కాళిదాసు గొంతులోంచి అవిదామంగా పిన్ గులు వడసాగాయి. అతను పుడ్రేకంతో పూగిపోసాగాడు. జయ నిశ్శబ్దం రాల్చే పోయింది. చేష్టలు దక్కిన దానిలా చూడసాగింది బారిని

'స్టేట్ యూ గడోల్ లఫ్ మై హాస్' 'నే నెప్పుడో ఆ కదేశ్యలో పున్నాను. మీరు చెప్పారనీ, అప్పుడే చెప్పాలనీ కూడా అనుకున్నాను కానీ...నీల్లదండి. నేనెప్పుడో ధ్యాంలో లేను.'

'యేం యెందుకనీ'

మోహన్ మాట్లాడలేదు కొంచెంసెకటి వరకూ. జయ పరుగునవచ్చి కాళిదాసు పాదాన్ని చుట్టేసింది: 'నువ్వు నిజం చెప్పు బావా: క్రిడు... నీడువునూల యెంత వరకూ నిజం? రఘు నిజంగా నా కొడుకా. యిన్నాళ్ళూ నన్ను మధ్యపెట్టి పెంచేనా? కాదు క రూ — నా కొడుకు మే జ ర్ ఆవరేషన్ నే పోయేడనీ నీడు స్వంత కొడుకే అనీ నిజం చెప్పు. నేను వింటున్నది లభ్యంకరమా. నన్ను సంఘాన్నుంచి రక్షించేందుకే నాలురం అదేవా? నా బావ యెప్పుడూ అలా చేయడు. అవునను బావా.'

కాళిదాసు రెప్పచేయడం మానేశాడు. అతని లంతరంగంలో అదేక భీతిత్వ రణ రంగాలు కూర్చుమోగసాగాయి. భూకం పాలు వచ్చి ప్రళయతాండవం చేసే విశ్రాంత ప్రురితా మారి పోసిగింది. అతని చిత్త సరితపోకే అంతూ దరి కాననాదం లేదు. దారతి అతని మెడ చుట్టూ చేతులు నేసి భుజం మీద వాలి పోయింది. వచ్చేనిమిద, హాథిమ్మిదేళ్ళు మంచి చెడూ, చుప్పనూ — నీడమూ అన్నిటినీ సమపాక్షాల్లో భరించిన ఆవిడకి

రఘురావు తన కొడుకు కాదనే వార్త పింగుళాటూరు వుంది. తాటి ప్రమాదాన యెదిగిన అతడు తన రక్తంలో రక్తం, ప్రాణంలో ప్రాణం అని పెంచుకుని గర్వ పడిపోయిన అవిడ మాతృపౌదయం రెక్కలు తెగిన పక్షి మాదిరి విలవిల్లాడ సాగింది: 'వాడన్నది అబద్ధం అనండి. వాడు...వాడు దేనికో జయమీద పగ పెంచు కుని ఈ చూట అన్నాడు. మొన్నటికి మొన్నా బీచ్ విషయంలో అసభ్యంగా మాట్లాడేడు. మీరు అన్నీ తెలిసినవారు. ఈ నిజాన్ని అబద్ధం చేయండి. రఘు రావు నేను కన్నకొడుకు. జయకి పిల్లడు అప్పుడే పోయేడు. యావంతి నాగైపు తిరిగి నా కళ్ళల్లోకి చూసి నిజం చెప్పండి. వీడు చెప్పిన అబద్ధానికే నా గుండె తరుక్కుపోతోంది. అదే నిజం అని మీరంటే నేనీ వార్తని భరించలేను. నా రఘురావు...నేను కన్నతండ్రి అవున నండి.'

కాళిదాసు గంభీరంగా అన్నాడు: 'జేను భారతి, వీడన్నది అబద్ధం కాదు రఘు రావు మన పిల్లడు కాడు. జయ కొడుకే వాడు...జయ నోటాట రాలేదు. భారతి నిలుచున్న చోటనే కుప్పలా కూలబడి పోయింది.'

వరద వెల్లువలాంటి పుభితమైన ఆవేశం అతణ్ణి తన వశం చేసుకుంది. అతని చేతిలో వున్న బెల్టుతీసుకుని మోహన్ వీపుమీద బలంగా చరిచాడు. మోహన్ మరింత రెచ్చిపోయేడు.

'మొదటి నుంచి వాడంటే యింటిల్ని పాడి ప్రాణం పెట్టేరు. వాడు 'కా' అన్నది కా మాదిరిగానూ 'కి' అన్నది 'కి' మాదిరిగానూ జరిపిస్తూ వచ్చేరు యిన్నాళ్ళూ. తాతగారు దగ్గర నుంచి తోటమాలి వరకూ వాడిని మాలిమి చేసు కుని బుజ్జగించేవాళ్లే. అమ్మ మాత్రం... కన్నకొడుకు లిద్దరినీ సమానంగా చూసే ఆస్వాద్యుడని యెలా పోగొట్టుకోగలిగింది? యింటికి పెద్దవాడనే అర్థం తో నా పునకిని అవహాసం చేసేరు. వాడు నాకన్నా అందంగా, తెలివి తెలుల్ని పుణకి పుచ్చుకోవడమే యిందుకు కారణం అంటే నేను చొప్పుకోలేకపోయేను'.

కాళిదాసు వింటున్నాడు.

పరిలిప్తం

'నాది తప్పే చదువుకున్న విజ్ఞానాన్ని, సంస్కారాన్ని నారువాళ్ళేనే సైతాచికంగా ప్రవర్తించేను. జయపిన్నికేదో గతచరిత్ర వున్నదని జడ్జిగరన్నారు. మీరందరూ గులాబీపువ్వులా చూసే ఆ విడని రెచ్చ గొట్టాలి. యిదే నా ప్రథమ ప్రయత్నం. మీరు లేనపుడు మీ డైరీలు చూశాను. జయపిన్నికి పుట్టిన పిల్లవాడిని దాచేసి నాటకం ఆడేరు మీరంతా. తాతగారు యిం దుకు మాత్రఫారులు. ఈ విషయం బయట పెడితేనే వాలో కుర్మ్య చల్లారదు. వాడిగుట్టు నా చేతిలోవుంది. అందుకే ... అందుకే యిలా తీర్పుకున్నాను నాపగ. నేను ఆ పిల్లను చేసుకుంటానంటే మీరెం దుకు కాదంటారో యిప్పుడు చెప్పండి'

కాళిదాసు క్షణం ఆలోచించి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చినవాడిలా అన్నాడు: 'అర్థమైంది. నువ్వేదో విషయం ఫోన్యల్లో పుట్టివుంటావు. ఆ మేరీ కావేళ్ళు, యింగ్లండు వెళ్ళి వాకేసీ అభ్యంతరం లేదు. నేను నీ ఫర్పులన్నిటినీ చిరునవ్వుతో భరిస్తాను. కాళిదాసు కొడుకు జడ్జిగా రమ్మాయిని చేసుకున్నాడనే వార్తకన్నా ఈ ప్రయాణమే చేయి రెట్టు మేలుగా తోస్తోంది. నీ బ్రతుకు మచ్చ (బలికి సమ ర్పించి అవుతావనుకున్నాను. కానీ ఈ మాదిరి పోకిళ్ళకిపోయి కొంచెం కు వెళ్ళా వెదతా వనుకోలేదు. నాకు వొక్కడే కొడు కనుకుంటాను ... నీతో సంబంధం ఈనాటితో పరి'

మోహన్ తలుపులు బిడాయించుకున్నాడు. ఆ రాత్రి యే ఒక్కరికి నిద్రవట్టులేదు. రఘురావు క్లినిక్ లోనే వుండిపోవడంతో ఈ రసభాస అతనిదెలికి యే క్కలేదు. యెవరికివారో అప్పిదం చేసిన వారిలా తలగడ లోనికి తలలుదూర్చి పడుకున్నట్లు నటించేరు. కాళిదాసు వెళ్ళికిలా వరుండి ఆలో చించ సాగాడు. భారతి తలుపు గడియపెట్టి అతని కాళ్ళగట్టుకు చేరువలోకి వచ్చి కూర్చుని అతని పాదాలమీద చేతులు ఆన్చి అడిగింది: 'యింత దారుణంగా నన్నెం దుకు మోసం చేసేరు మీరు, వాడిని...వాడు నా కొడుకు. యిప్పుడు బలవంతంగా నాకు దూరంగా లొక్కువెళ్ళి పోతోంది జయ.'

వాడు లేకుండా నేనెలా బ్రతకను.

కాళిదాసు దీర్ఘంగా నిట్టూర్పు విడి చేసు. అతను భార్యమొహంలో సూటిగా చూడలేకపోయా యదాదానంగా చెప్పాలనే అనుకుంటున్నాడు. 'మీరు అప్పిదం చేయ లేదంటారా? నీ బిడ్డడే పోయేదనీ, వీడిని చూసి మరిచిపో అనీ జయవరువు కాపాడ మనీ ఒక్కసారి అంటే నేను మీ ఆశ్చి మేర బలకేగాన్ని కాదంటారా? జయని చులకనచేసి మీ చదువు బాగు కిద్దోత హీనుస్థితికి దిగజారి పోయే నా మీ పుడ్డేత్యం?'

'నా మనసుని ఒక్కసారి మీలో చిల్లించుకోండి. ఆదానీ మనసు యెంత కోమలమో, అంటే వజ్రసదృశం కూడా. యివాళ్ళిరోజున వీళ్ళ నాకొడుకు గాదంటే నేనేమైపోను. అ కళోరనివాణ్ణి పురిట్లో నైనా భరించ కల్గుదుడే యిలా చేయ మని మీవరు చెప్పారు?'

'రాఫువరావుగారు', ఒక్కొక్క మాటే చొత్తించలేదు కాళిదాసు. భారతికళ్ళల్లో నీళ్ళు అవిరాసుంగా వర్షిస్తున్నాయి. యివ్నేళ్ళూ ప్రాణం పెట్టుకుని పెంచిన కొడుకు తనవాడు కాదంటే అవిడ మాపు పౌదయాన్ని గొడ్డరితో చీలికలు చేస్తూ న్నట్టు, బౌదయంతో డిప్పు పెట్టి నట్టు పీడిపోసాగింది. అ తను లేచి కూర్చుని భారతనిగుండెలోకి చేరుకున్నాడు: 'జేను కన్నబిడ్డని పుట్టుకనే దాచేశాం భారతి మూడునాలుగు రోజుల్లో ప్రసవం కాబోయే నీ వక్కన వాడియంచి కలలు పుట్టేరనీ చెప్పాలనుకున్నాం. కానీ విధి వక్రించింది. నీకు పుట్టిన బిడ్డడు అప్పుడే పోవడం, మచ్చ స్మారకంలో లేకపోవడం అంతా దైవనిర్ణయాలుగా జరిగిపోయేయి. ఆయన చెప్పింది సబబుగా తోచింది. తొలి చూట బిడ్డని పోగొట్టుకున్న నీ పరి తాపం హాహించి ఆయన చిత్రంగా నాకు బోధించేరు. జీవితాన్ని పులులు పులులుగా చదివిన ఆయనకన్నా నాకు యెక్కువగా తెలియడనే నిర్ణయానికి వచ్చేను. నీ కింత కష్టం కలిగిస్తానని కలలోకూడా అనుకో లేదు భారతి ... వాడు యివార విషయం బయటపెట్టే వరకూ నేనెంతో జాగ్ర తగా వున్నాననీ, ఈ జన్మకీ రహస్యం నీ ఒక్కరికీ తెలయదనీ ఆశించేను. కానీ ...

యేలా జరుగుచున్నదనుకొనెదామ.

'ఇది యింత క్షమించరాని తప్పు అవుతుందని ఆనాడే తెలిసివుంటే తప్పనిసరిగా ఆ చేదు నిజాన్ని లోకానికి యెత్తిచూపించి భరించవలసిన కష్టాన్నేదో పంతోషంగానే భరించే వాడిని. అల్ల తండ్రి దూరం అయిపోయేరు జయతండ్రి నన్ను చదివించే దనే కృతజ్ఞత వల్లనే అయివుంటే ఆ దబ్బు నేను నిమిషాలమీద చెల్లించేవాడిని. జయ ఆ పరిస్థితిలో చేసిన తప్పుని దయ నీయంగా అతడించి నీ కష్టానికి కారణ భూతుడనే అయ్యను. నేను క్షమించరాని తప్పదం చేసినంటావా భారతీ!' కాళిదాసు మొహం నివర్ణం అయిపోయింది. అతను పంధోమ్మిది సుదీర్ఘ సంవత్సరాలు మూడవకంటేకి తెలియనివ్యయండా దాని వుంచిన భయంకర సత్యాన్ని యివాళ వదిలించు గుర్తించగానే దావాసలం మధ్య నిలబడ్డవాడలా దహించుకు పోసేగెడు.

భారతి నైకి యేమీ అనలేదు. అంత రంగంలో ఆలోచిస్తోంది. చేపు వచ్చినపుడు రఘురాచార్యం విలసిల్లాడిన అవిదమమత తాటలు మౌనముం అప్పుడు దాడు యిప్పుడు గొన్నేర్చు నైబద్ధి. ఆ దిడ్డ కోసం కలియమాస్తోంది చ్చాత చటుపుల సహాయం. అదామీద చందమామ వజ్రాకరం బలక బొమ్మాయె చంస ఆ బిడ్డలతో మెచ్చుకు ని వెంగిగిన్నెలో పొయ్యిలో సువాగామ్యలాన్ని జోడించి 'చందమామ రానే' అంటూ చిన్నారిని బలవంతం చేసి గోరుముద్మలు రినిపించడం గుర్తుకు రాగానే ప్రమత్తులైన యెడలో గుర్రుకున్నట్టే అనిపించసాగింది. మూడేళ్ల బిడ్డను గుహ్యాల దాటే తప్పటడుగుల్ని పరిచేలా అసనితావె మరచిపోయిన అన్నా వజ్రుతో తదాత్నయం చెందింది...యిన్నేర్చు చిరువాత ఈ బిడ్డను నాది అనే అధ్యక్ష కణంధ మౌనాలు — నిర్భయ మరచి అతో చిగిగి అవిద సవక్షంలో పాల్గొనాగే పసి బిడ్డడి చూదిరిరాగా, తనసుంచి దూరంగా అప్పుడొహంచు తం అలని పాదాలపైన ఆస్తి దావురుమంది. కాళిదాసు బిక్క మొహం దేగి సహాయుడిలా తను చేసింది మంచో—చెడో నిర్ణయించుకోలేని స్థితిలో నిర్జీర శిశువనిమే అయిపోయేడు.

జయ బలవంతాన నిద్రమాత్ర వేసు కుని అప్పటిమలుకు తాల్కాలిక వువ కనువం పొందింది. (ఇంకావుంది)

అభాగ్యోపాఖ్యానం

[ఒక ప్రముఖ రచయిత "శిశిర" కలం పేరుతో సంపాదకేయాన్ని యథాతథంగా వేస్తున్నాము. —సం.]

పట్టువగలు నడివీధిని
పడుచుపెట్టి నడువలేని
దుస్థితిలో నున్న దాని
వో అభాగ్య రాజధాని!

రజాకార్లు తెగజిలిన
రోజుల్లో ఏ రెక్కడ?
నైజాము నిరంకు శాస్త్రి
రాజినపుడు ఏ రెక్కడ?

పదవి చేయిజారి పోవ
పగవట్టిన పాపరేండ్లు
నీ మెడలో బిగిసినారు
తెలుగు తల్లి! తెరువుకండ్లు.

బలపాకును వెదకికొనుచు
పిక్కబలము జూపినారో?
చెక్క భజనలో నవాబు
చంకకింద దూరినారో?

కుహనా నాయక వర్గం
వీధిని వడె తెలుగునాలు
ఇది దొంగలమధ్య తెగని
పంచాల కీచులాట.

అనిపిటికి అటు పట్టు
లని ధర్మము ఘోష వెలు
కీచకులకు నిలువనీడ
నిస్తానా? తెలుగువాడ!

వీరి నోట వినిపించే
విప్లవోద్యమ పరిభాష
ఎరువు తెచ్చుకొన్న భూష
పిశాచాల వేదఘోష.

తెలుగుగడ్డ పగులగొట్టి,
గద్దెలెక్క దలచువట్టి
తోడేళ్లను జేరసీకు
పైతృతకు మోపబోకు.

ఈ పీఠాలు పదవి కోస
మహాయాకుల బలిపెట్టుట
పిల్లిచేత కోత వేడి
జీడి గింజ రేరించుట.

డిశిళ్లు పంచుకోదలచిన
గజదొంగల ఆటకట్టు
తెలుగునేల మీ తాతల
సొమ్మా? యని గడ్డి పెట్టు.

శిశిర

బ్రహ్మచారి పురుషులది నా కళ్ళకి! మూడు దారి మోటారు సైకిలు వద్దంటే విన్నారు కాదు.'

సంవత్సరంనుంచి వెంకాయమ్మగారు పాతం అప్పగించని రోజు లేదు.

మనుగ్గా లేచి ఇంటాల్లోకి వెళ్ళింది భాను మతి-ఇల్లు మహా విమగు...

ఎక్కడికి వెళ్ళాలి! ఏం చెయ్యాలి!

వెయ్యి మైళ్ళదూరానవుండి, పొట్టు కూటికోసం ఉద్యోగం చేసుకుంటూ, నలుగురు పిల్లల్ని సాకలేక పతమతమ్మే పోతూన్న అన్నయ్యదగ్గరకా?

పుత్రతోకంతో మంచం ఎక్కి క్షణ క్షణం మృత్యువును ఆహ్వానిస్తూన్న అత్తగారిదగ్గరకా? ఇంకా ఎవరున్నారంటే భువులు?

'మీరూ ఇక్కడికి రాకూడదూ?' అని అత్తగారిని బ్రహ్మిలాడింది.

'పనుపుకుంకుమలు కరువైన నీముఖం చూస్తూ నేను బ్రతకలేనే తల్లీ, నా గుండె చగిలి పోతుంది. నేను రాలేను' అనే పింది అవిడ.

'ఎంతకాలం ఈ అజ్ఞాతవాసం?' అని మనస్సు ఎదురు తిరిగి ప్రశ్నించని రోజు లేదు—

మార్గరశ్మి సోకీయని బ్రతుకు మహా రోతగా వుంది...

రెండురోజులు గడిచాక మళ్ళీ సరస్వతి వచ్చింది.

'మా క్లబ్బులో భరతనాట్యం చేస్తా నన్నవిడకి బృరం వచ్చింది. బహుశా టైప్రాయిడ్ అవుతుందేమో! ఆ సమయంలో మధ్య వీణ వాయింపకూడదూ?' అని అడిగింది.

ఆశ్చర్యంగా కళ్ళు వెడల్పు చేసుకుని చూసింది భానుమతి.

'నేను కచేరీలు చేయడం మువ్వెరుగు దువా?' అనే ప్రశ్న వుంది ఆమె కళ్ళల్లో.

'చేడియోలో వాయిం చే దానివిగా. అప్పుడంటే అన్నగారు వాపుకోలేదనుకో! కచేరీలు చేయడానికి! లయినా, ప్లీజ్, నాకోసం ఈ ఒక్క సాయం చేయాలి సుప్ర తప్పదు—ఒక్క అరగంట వాయిస్తే చాలు—' చేత్రులు పట్టుకుంది. 'ఊ' అని పిండుకునే వెళ్ళింది.

నరిచేసి కృతి చేసింది. నాళ్ళు బల్లు మన్నది.

'శ్రీరంగపుర విహార — బయకోదండ రామావతార' అనే కృతి వాయించింది.

అవును మర్చిపోలేదు.

కార్యక్రమం పూర్తయినాక చాలామంది అభినందించారు. క్లబ్బులో మెంబరు కావాలని అడిగారు. 'ఇన్నాళ్ళూ ఎక్కడికి రాకుండా ఎందుకు వుండేపోయానూ?' అని ఆశ్చర్యం వ్రకటించారు.

ఆ అభినందనల్లో వేడికి శరీరం పులక రించింది. మనస్సు ఉల్లాసం పుంజు కున్నది. చాలామంది తమ ఇంటికి రమ్మని పిలిచారు. జ్యోత్స్నాదేవి మరి మరి పిలిచింది. అనువమాదేవి ఆదివారం 'టీ' రమ్మన్నది. అరవింద తనే హస్తానన్నది. సరస్వతి తనకారులో లిప్స్ యిచ్చింది.

ఇంటికివచ్చి అద్దంముందు నిలబడింది. ఆకు వచ్చరంగు కంచి పట్టుచీరే, నల్లటి జరిపుపుల పట్టు జాకెట్టు, చెవులకి రవ్వల దుడ్దులు, మెడలో మువ్వారందడ, హుందాగావున్న సిగ!! తను! తను ఈ రోజు ఎంత నాజాకుగా వున్నది!! నుదుటి పైన తిలకం వుంటే ఇంకా ఎంత శోభ ప్కరంగా వుంటుంది. అప్రయత్నంగా వాణుకుతున్న ప్రేళ్ళలో నుదుట తిలకం దిద్దుకుంది. కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి. ఎదురుగా గోడకి వ్రేలాడుతూన్న కృష్ణమూర్తి పోటో అద్దంలో తన వెనకగా కనిపించింది. ఉలిక్కిపడి వెనక్కి తిరిగింది.

'నన్ను క్షమించండి— నేనీ ఇంటో ఒంటరి జీవితం గడవలేను—నాకు జీవితం కావాలి—ఇలాంటి జీవితం కాదు—కొంచెం మెరుగైన జీవితం—చెలుగుపున్న జీవితం'— అని చేత్రులు జోడించింది.

అతను వుండగా ఆ ఇల్లు బంధువులతో ఎప్పుడూ పెళ్ళివారి విడిదిరా వుండేది. అతనికెన్నో పనులు, తనకి యింట్లో బంధువులు — అతని భార్యగా, ఆ ఇంటి గృహిణిగా బాధ్యతలు నెరవేరుస్తూ గడవటమేమని బయటి ప్రపంచ మెలాంటిదో పరిశీలించే అవకాశం రాలేదు—

'మహాలక్ష్మిలా వుండేదానివి—పాపం—' భోజనం వడ్డిస్తూ నిట్టూర్చింది వెంకా

మనస్సు చిల్చిక్కుమనకుండా పురోజ్జే లేకపోయింది. ఎంతకాదన్నా తన రక్తంలో అరతరాలనుంచి వస్తూన్న 'పంప్రదాయం' 'ఆచారం' అనే కణాలు లేకపోలేదు—అందు వల్లనే నిండుముస్తాబు చేసుకుని పున్న పుడు ఏదో తప్పుచేసినట్లు అనిపించింది భానుమతికి. కానీ మరుక్షణంలోనే చదువులన మనస్సులో మొలిచిన ఆధునిక భావాలు ఆ అనుభూతిని అణగద్రొక్కాయి.

'నేనేం తప్పు చేయడంలేదు—' అని తనని తానే సమర్పించుకుంది భానుమతి. ఆదివారం అనువమాదేవి ఇంటికి 'టీ'కి వెళ్ళింది భానుమతి. చాలామంది ధనవంతుల ఇళ్ళలాగే నాళ్ళ ఇల్లా శరీరైన సామాన్లతో నిండి వుంది. అనువమాదేవి ప్రత్యేకమైన అభిరుచులేమీ తెలియజేయడం లేదు గృహం లంకరణ. ఆధునిక సమాజంలో మెలగడానికి కావాలైన హంగులున్నాయి.

కానీ టిఫిన్ వంటావిడచేత చేయాలని తెప్పించింది.

తింటూవుండగా, అరడుగుంపైన పాదపూ మత్తపూపులాంటి శరీరం చాలా కలిగిన ముప్పైఏళ్ళ యువకుడు ఒకతను తెరవేసుక నిలబడడం గమనించింది భానుమతి.

'నువ్వా రఘూ. లోపలికి రావోయ్— సరవాలేదు! నా స్నేహితురాలే ఈవిడ—' అని పిలిచింది అనువమాదేవి.

అతను వచ్చి మరో కుర్చీ ముందుకి జరుపుకుని కూర్చున్నాడు.

'ఇతను రఘూపతి, నా తమ్ముడు — చదువుమీద ఆసక్తికన్న బిజినెస్ అంటే ఎక్కువ ఇష్టం—ప్రస్తుతం నా దగ్గరే వుంటున్నాడు—' వరిచయం చేసింది.

మామూలుగా నవస్కారంచేసి పూకు కున్నది భానుమతి.

అతనేదో మాట్లాడాడు. మహిళా మండలి కార్యక్రమం తనూ చూశాడట. వీణవాదనం చాలా నచ్చిందట.

'దాంక్స్' అన్నది భానుమతి.

ఇంటికి బయలుదేరుతూండగా తన స్కూటర్మీద రిఫ్ట్ యిస్తానన్నాడతను. మొదట్లో ఆశ్చర్యపడినా తరువాత సర్దుకుని 'వద్దులేంటి' అనగలిగింది భానుమతి.

అలాగే నడిచిపోతూ తనకిష్టం కాని
రిక్ష్వా ఎక్కాలి తప్పదు.
అప్పటికే ఎవరో పెదపులు చప్పురిస్తూ,
'రిచ్ యంగ్ విడ్! పావం' అన్నారు.
భానుమతికి మధ్యకాలం బాగానే నడిచి
తిరున్నట్లుంది.

మండలపాపులో అమ్మకం చాలా బాగా
లుందని చెప్పారు శివకామయ్యగారు. ఆయనే
అన్నీ చూసుకుంటున్నారు. ఆయన కృష్ణ
మూర్తికి దూరపు బంధువు — పెద్ద
జుటుంటం కలవాడు. ఆరికంగా సాయ
వదలనే వుద్దేశ్యంతో, తాను కొత్తగా
పెట్టుకున్న మండలపాపు నిర్వహణ
బాధ్యత ఆయనకి అప్పగించాడు కృష్ణ
మూర్తి. అదే భావంతో ఆయన జీతాన్ని
పొచ్చు చేసింది భానుమతి 'తండ్రి, లాంటి
వారు' అంటూ.

ఆ రోజు సాయంత్రం అద్దం ముందు
కూర్చుని తను కొత్తగా నేర్చుకున్న
పాయింట్స్ యిల్ సాధన చేస్తోంది భాను
మతి. తాను మరునాడు వెళ్లబోయే
పేరంటం కోసం.

అప్పుడే వచ్చి గుమ్మందగ్గర నిలబడి
ఆమెవంక ఆశ్చర్యంగా చూస్తూనే
'అమ్మాయ్'—అని పిలిచారు శివకామయ్య
గారు—

దువ్వెన డ్రెస్సింగ్ టేబిల్ మీదే కదిలి
ఎక్కివచ్చి 'కూర్చోండి బాబాయిగారూ!' అన్నది భానుమతి—

నిధి చాలా సుఖమా ?

'మా పెద్దమ్మాయి భర్త పోయాడనే
వార్త చెప్పే వుంటాను. దానికి రావల్సిన
ఆస్తికి నేనీ తొచ్చినట్లు వుత్తరం
వచ్చిందమ్మా— నేను వెళ్లి అక్కడో నెల
రోజులువుండే అధంతా పెట్టి తేసి
అమ్మాయినిక్కడికి తీసుకు రావాలను
కుంటున్నానమ్మా! మరి ఈ నెలరోజులూ
షాపు మూసివేస్తే మనకి చాలా నష్టం—'
అన్నారాయన నందేహిస్తూ!

'పోనీ మీకు నమ్మకములేనవారి నెవరి
నైనా వుంచి వెళ్లండి—'

'అదే ఆలోచించానమ్మా—నీ కెవరైనా
తెలిస్తే — పోనీ మీ బంధువులవరైనా
వుంటే చెప్పండి—'

'వాకెవరన్నారు బాబాయ్—పోనీ నేనే
వెళ్లి కూర్చోనా ఏం?' అని నవ్వింది
భానుమతి.

వాకిట్లో ఆగింది అనువమాదేవి కొరు
—అనువమాదేవి వెనక రఘుపతి కూడా
వున్నాడు,

చాలా నీట్ గా ముస్తాబయి వున్నాడు.
ఇద్దరూ 'వరండాలో కుర్చీలో' కూర్చు
న్నారు. శివకామయ్యగారి వెనక భానుమతి
వచ్చింది.

'నే వెడతానమ్మాయ్—ఏ సంగతి రేపు
చెప్పుకుందాం—' అని వెళ్లబోయా
రాయన.

'పుండండి బాబాయ్ కానీ తీసుకోని
వెడుదురుగాని—' అని ఆయన్ని కూర్చో
పెట్టి, 'ఈయన తండ్రిలాంటివారు—
మా వెడికల్షాపు మూడేళ్లుగా ఒక్క
చేతిమీదుగా చూస్తున్నారు. పావం నీ నెం
రోజులు ఎక్కడికో వెళ్లవలసిన పని
వచ్చింది—ఎవర్ని పెట్టి వెళ్లాలా అని
మధనపడుతున్నారు—' అన్నది భానుమతి.
కానీ తీసుకుని వెళ్లారు శివకామయ్య
గారు.

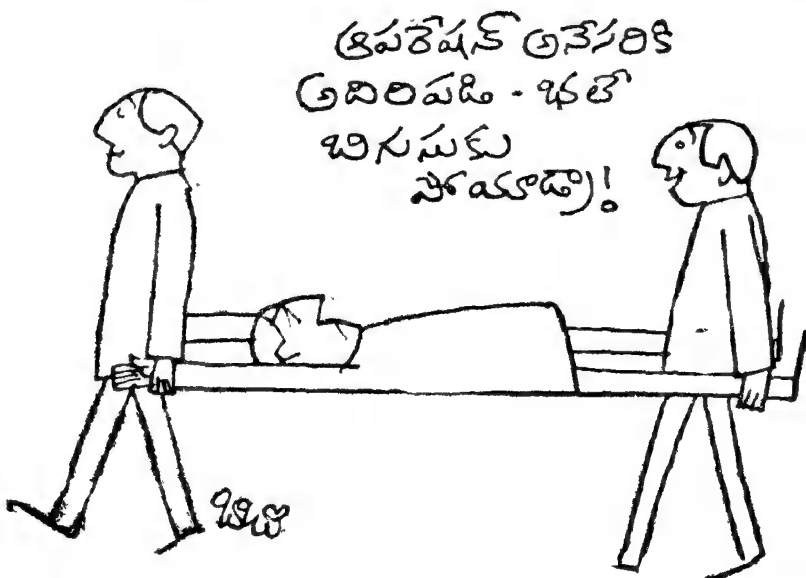
అనువమాదేవి (పూర్వోక్తమంతో అన్న
పూర్ణమ్మగారు!) చాలాసేపు కబుర్లు
చెప్పింది. ఆమె ఎస్కార్ట్ రఘుపతికూడా
మాట్లాడాడు. చక్కగా మాట్లాడే
వేర్పుంది. మాట్లాడటప్పుడు అతని
చెంపలు ఆకువచ్చగా లేత అమలసాకులంత
సున్నితంగా వుండడం గమనించింది
భానుమతి.

'నాకూ ఏదైనా బిజినెస్ చేయాలనుంది
ముందు కొంచెం అనుభవం వుండాలిగాదా!
మీ మండల పాపులో నన్ను వుంచుకో
కూడదూ! జీతం ఏమీ అక్కర్లేదు. పని
నేర్చుకోడానికి!' అన్నాడతను వెళ్లబోతూ.
'మంచి బడియూ రమ్మమ్మా! తప్ప
కుండా వుంచుకోండి. కొంచెం వాళ్లైనా
వొంగుతుంటే' అన్నది అనువమాదేవి.

భానుమతి ఏమీ సమాధానం చెప్పలేదు.
రాత్రి భోజనంచేస్తూ అనుకుంది 'ఎవ
రైతేనేం! తెలిసినవాడేకదా! పె్లాగ స్నేహ
పాత్రుడుకూడామూ!' అని.

మరునాడు సాయంత్రం రఘుపతిని
తీసుకువెళ్లి షాపు చూసింది స్టాక్ లిస్ట్
యిచ్చి, కొన్ని సలహాలూ తాళం చెవులూ
యిచ్చి 'ఆమె మంచివారు—ఆమెని మోసం
చేయడం మనకి వ్యాయంకాదు. వేవేస్థితిలో
ఈ షాపు అప్పగించానో అలాగే మీరు
నాకు తిరిగి వప్పగించాలి. ప్రతిరోజూ
రాత్రి తాళం చెవులు తీసుకుని వెళ్లి
అమ్మాయి కివ్వాలి. ఆరోజు అమ్మకం
ఎంతో చెప్పాలి. క్యాష్ హాండ్ వ ర్
చెయ్యాలి. ఏ మండులు తెప్పించడానికైనా
ఆవిడ సంతకం రేనిదే పిల్లేదు' అన్నాడు
శివకామయ్యగారు.

* * *
సాయంత్రానికి వీడ్కోలు యివ్వడానికి
రాత్రి వస్తోంది. ఇంట్లో దీపాలన్నీ వది

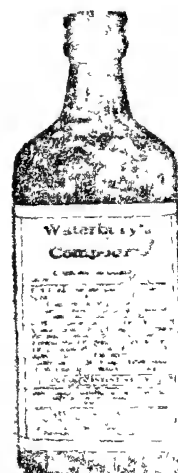

దగ్గు, జలుబులు నీర్పమును కలిగిస్తాయి — యితర వ్యాధులకు దారితీస్తాయి.

బలము మరియు ఆరోగ్యమునకు వాటర్బరీస్ కాంపౌండ్ త్రాగండి

దగ్గు, జలుబులతో రోగ నిరోధక శక్తి విగోల్పితము. మీరు నిర్లక్ష్యముగా వుంటారు. అటువంటప్పుడు మీకు యితర వ్యాధులు సోకే అవకాశముంటుంది. గమక వాటర్బరీస్ కాంపౌండ్ క్రమంగా త్రాగండి. దీనిలోగల ఓషధులు ఆకలిని వృద్ధి పరుస్తాయి. కోల్పోయిన శక్తిని తిరిగి చేరుదుస్తాయి. యితర వ్యాధులు కలగకుండా రోగ నిరోధక శక్తిని యిస్తాయి. దీనిలో చేర్చబడిన 'క్రియోసోల్' మరియు 'గెయోకోల్' దగ్గు, జలుబులనుండి తివశమనము కలిగిస్తాయి.

వాటర్బరీస్ కాంపౌండ్ - అత్యంత నమ్మకమైన టానిక్

వార్నర్-హంబుర్గర్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ

వి.కె.ఆర్. హిస్

గతిలో 'వెరకొడుమ్మగారికి' వంటకాలు పురమాయించి నవల చదువుకుంటూ వరం డాలో కూర్చుంది భానుమతి.

'అమ్మగారూ ఇవిగో తాళం చెపులు' కలిక్కివడి వెనక్కి తిరిగింది- అదేం సంతోషం? రఘుపతి తాళంచెపులు టిపియమీద చిట్టి వచ్చుకూ నిలబడ్డాడు.

'ఓ! మీరా! కూర్చోండి అదేమిటలా పిలిచారు?'

'ఇంకేమననూ? అమ్మాయిగారూ? అనేదా?'

'ఏంత చతురులండి మీరు! అన్నట్లుగా భావ అప్పుడే పాపు మూసేశారేం?'

'తల నొప్పిగా వుందని - రేపటినుంచీ తొమ్మిది గంటల దాకా తీసే వుంచుతాను తెండి—'

'దాకేం తెండి-దాపీ త్రాగి వెళ్లండి తల నొప్పి తగ్గుతుంది—'

రఘుపతి కుర్చీలో కూర్చున్నాడు అతని గగ్గర సన్నని పెంటువాసన గాలిలో చేలి పోయింది. నాజాత్తన వాసన!

'రేపూ...' అనేసి ఏదో చెప్పబోయి ఆగిపోయాడు.

'చెప్పండి—'

'నేనూ అక్కా సెకండ్ సోకి వెళ్లానుకున్నాం- బానుమతి పిక్చర్లంటే నాకు చాలా యిష్టం. ఆ పేరుతోనే ఏదో

నిధి చాలా సుఖమా?

అక్కర్లే వుంది—'

భానుమతి తల వీల్చి అతని వంక వింతగా చూసింది. ఏమీ అనలేకపోయింది.

'మీరూ రాకూడదూ? అక్క అడగ మంది—'

'అలాగే—' ఆ మాట అన్న తర్వాత తనే ఆశ్చర్యపోయింది. తిరిగి వెనక్కి తీసుకునే వీలులేదు.

'నేను వెడతానండి—'

'మంచిది.'

అతను వెళ్లిపోయాడు.

వెళ్లిన వెంటే చూస్తూ కూర్చుంది భానుమతి.

అతని తెల్లని ముఖం ఆకుపచ్చని నీడలు చేత చంపలు. పొడుగ్గా బలంగా వుండే వ్రేళ్లా, అన్నీ కళ్లముందు కదులు తున్నాయి.

చదువుతూన్న నవల విమగనిపించింది.

భోజనం సహించలేదు - మెడజులో కలవరం-హృదయంలో బరువు-మనస్సు పురుగులు ముసరిన దీవంతలా తయారైంది.

విద్రవ పట్టని రాత్రి అంశ్యంగా తెల్ల వారింది. తొమ్మిది గంటలకే తాళం చెపులి కోసం వచ్చాడు రఘుపతి...

'కూర్చోండి - వెదురుగుగాని' అన్నది

భానుమతి.

'టిఫిన్ పెట్టి వంకడానికా? మీ ఆతి ధానికో నమస్కారం బాబోయ్! వాడైతే షన్ వెడగొట్టుకండి-' అంటూనే కూర్చున్నాడు.

సీసీరూ చూస్తూన్నంతసేరూ అతనేదో మాట్లాడుతూనే పున్నాడు. అనువమాదేవి నవ్వుతోంది. చాలా అమాయకంగా వుండే మనిషి.

ధియేటకోకి అవిడ టెల్లు చాలా దగ్గర. తను అక్కడ దిగిపోతూ తమ్ముడిని భానుమతి ఇంటివరకూ వంపింది అవిడ.

* * *
'రోజూ తాళం చెపులు అప్పగించడానికి వచ్చే అతన్ని మీరు భోజనం చేయమని బలవంత పెట్టడం నాకేం నచ్చలేదమ్మాయీగారూ-మీరేమైనా అనుకోండి.' అన్నది వెంకాయమ్మగారు ఆ రోజు రాత్రి వంటఇల్లు సర్దుకుువచ్చి భానుమతి ప్రక్కన కూర్చుని - ఆరోజే శివకామయ్య గారి దగ్గర్నుంచి పుత్తరం వచ్చింది. కూతురు పరిస్థితి బావుండలేదని, ఆమె సంసారం కుదుటపడి ఒక కొలిక్కి రావడానికి ఇంకా నెలరోజులు వ్యవధి కావాలని అంతవరకూ తాను రాలేక! ఆ విషయం ఆలోచిస్తూ సోపాకి చేరగలబడిన భానుమతి పులిక్కిపడి, 'ఏమిటి? మీ రనేది?' అన్నది.

'ఏం లేదమ్మాయీగారూ, ఆ రఘుపతిగారికి రోజూ మన ఇంట భోజనం దేనికి చెప్పండి!'

'అదా! ఫరవాలేదు తెండి! ఏదో స్నేహ పాత్రుడు వాకుమాత్రం కంపెనీ ఏం వుంది' ప్రతి విషయాన్ని పచ్చలర పసుకుని చూడ కూడదు' అన్నది.

'నాదేం వుందమ్మా - నోరూరుకోక అన్నాను - మొప్పచుట్ట మీ రింటా లేనప్పుడు మీ కోసం సరస్వతిగారూ, ఇంకా ఎవరో ఇద్దరు ఆడవాళ్లూ వచ్చారు. వాళ్లంతా మీ ఇద్దర్నిగురించే మాట్లాడుకున్నా రమ్మాయీగారూ - అందుకని అన్నాను-'వెంకాయమ్మగారు నొప్పుకుంది. వాళ్లేమీ మాట్లాడుకుని వుంటారో పూహించలేకంత తెలివి చక్కువదేం కాదు తను - ఒక్కొక్క సంఘటనను, ఒక్కొక్కరూ తమకీ తోచినవిధంగా, తమ మన

అయ్యకెవరికొకాఫీ
బాలా వాడిగొండొట్ట!

స్వస్తి నచ్చిన విధంగా మలమకుని నగడిలు
చెక్కుకుని తమకులాము చెప్పుకుని, పది
మందిలోచెప్పి సంతోషిస్తూవుండడం సహజ
లక్షణం చాలామందికి. ఎంత నాణాకూ,
సంస్కారం అనే మేలిముసుగులు ధరించి
విద్యాధికులాంధ్రుగా, సంస్కారవంతులుగా
చాలామంది అవుతున్నా ఈ సహజగుణం
అప్పుడప్పుడూ తలమెత్తి చూసి మళ్ళీ
దాక్కుంటూనే వుంటుంది చాలామందిలో.

'స్నేహానికి ఆడ, మగ తేడాలు అంట
గట్టుడం సభ్యవా?' అని వాళ్ళని అడగ
గలిగితే ఎంత బావుండును?' అనుకుంది
భానుమతి. కానీ, వెంటనే ఆమెలోని
మరొకవ్యక్తి ఎగతాళిగా నవ్వుతూ, 'నిజం
చెప్పు—మనస్సు రఘుపతిని కేవలం స్నేహితు
డాగా, శ్రేయోభిలాషిగా మాత్రమే చూడ
గలుగుతున్నావా? అంతక్రమించిన భావా
లేమీ నీలో కలగడం లేదా?' అని ప్రశ్నిం
చింది.

నిజం ఆలోచిస్తే ఆ ప్రశ్నకి 'లేదు'
అని జవాబు చెప్పే ధైర్యం ఆమెకి లేదు—
పెళ్ళిగా తనని తానే 'నేను యౌవనవతివైన
ప్రీతి—ముసై నిండని ముగ్గును— సన్యా
సినివి కాను — కావాలనే సంకల్పం, దిక్కు
లేవు—నా పూర్వయంత్రో; ఆకర్షణీయంగా
వుంటూ రోజురోజుకూ సన్నిహితుడౌతున్న
ఒక యువకుడివల్ల మరోభావం కలగడం
లేదా?' అనే ప్రశ్న వెసుకుంది ఆమె.

'అయితే అతన్ని వివాహం చేసు
కుంటావా?' అని ఎవరైనా ప్రశ్నిస్తే
ఏం సమాధానం చెప్పాలి?

ఏం చెప్పాలి?

ఇది తరగని ప్రశ్న !

శృతి తప్పకుండా గడియారం చేస్తున్న
చప్పుడుతో అదే ప్రశ్న—చీకటి రాత్రిలో
గొంతు చింపుకుని కీచురాళ్ళు చేసే
రోదన ధ్వనితో అదే ప్రశ్న—ప్రక్కంటి
పసిపాప విడుపుతో సహితం అదే ప్రశ్న!

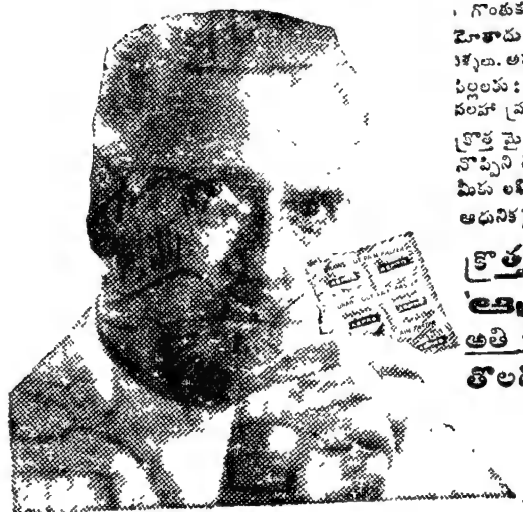
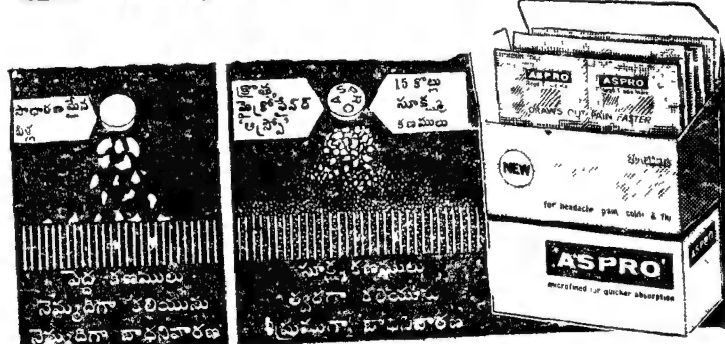
ఈ సంభరణ భరించే శక్తి అనకి
లేదు—ఈ సమస్యకి పరిష్కారం చేయందే
తను బ్రతకలేదు.

రేపు అతడినే అడగలి. ఏమని?

ఓ! రేపు ఆదివారం కదూ?

అయితేనేం! తనే వెళ్లి అడగవచ్చు—
చెప్పని కొంతిలో ఉదయకిరణాలు కిటి
కొ నుంచి చొచ్చుకుని వచ్చాయి వెంటా

నొప్పిని అతిశీఘ్రంగా తొలగించడానికి 'ఆస్ప్రో' మాత్రమే మైక్రోఫైన్ డ్ చేయబడినది

చిడికోసం త్రొత్త మైక్రోఫైన్ కి
'ఆస్ప్రో'ను వాడండి: నొప్పి •
నొప్పి • ఒళ్ళు నొప్పి • ప్లా • జ్వరం!
ముక్త కూడిన జలుబు • కీళ్ళ నొప్పి
• గొంతుక నొప్పి • పంటి పోటు
బాధలు: పెద్దవారికి: రెండో
కీళ్ళు. అవసరమైతే మళ్ళీ వేసుకోండి
రైల్వేలు: ఒక చీళ్ళు, లేక డాక్టర్
వంజా ప్రకారము వేసుకొనవలెను
త్రొత్త మైక్రోఫైన్ క్ 'ఆస్ప్రో'
నొప్పిని నివారించుటకు, ఇప్పుడే
మీరు లభించే వాటిలో అతి
ఆధునికమైన పాదనము.

త్రొత్త మైక్రోఫైన్ కి
'ఆస్ప్రో'
అతి శీఘ్రంగా నొప్పిని
తొలగించును

వికాస్ ప్రోడక్టు

మమ్మిగారు కలుపుతూవు కాక పేచర్ గదిలో తేలి వస్తోంది.

ఆనందంగా తెల్లవారడం అంటే ఆదే కాబోలు!

స్నానంచేసి బీరువాదగర్జనకొస్తే ఏ చీర కట్టుకోవాలో తెలియకపోయింది. తేత గులాబిరంగు బెనారస్ చీర అంటే చాలా యిష్టం. దానిమీద ముద్దులు అక్షవచ్చ జాకెట్టు చేసుకుంటే అప్పుడే విడిచిన గులాబి మొగ్గలా వుంటుంది తన లావణ్యం ముర్రలు పూర్తయ్యేవరికీ వది గంటలైంది.

'బిగ్ మామ్మగారూ! ఇవాళ మనింటికి ఇద్దరు అతిథులు వస్తారు భోజనంలోకి స్వీట్ ఏదైనా చేయండి. గులాబీజాం చేయగలిగితే నయమే—' అని పురమా యించి బైటపడింది.

క్రమం తప్పకుండా పోగిన నడక వచ్చిన ఒంగోలు సంబంధం చేసుకుని

నిధి చాలా సుఖమా?

అనుమాదేమి భంట పెట్ట వలం అని పోయింది.

తొలసుంచి వాగ్యదం.

సందేహస్పదంగా పాదాలు ఆగిపోయాయి.

'నువ్వెంతైనా చెప్పు—నాకే మాత్రం యిష్టంలేదు—ఇది మన సంప్రదాయానికి విరుద్ధం. ఈ మాట ఎంటే అమ్మ గుండె వగిలిపోతుంది.'

అనుమాదేమి కంకంలో ఆనేకమే కాదు. ఆగ్రహంకూడా వున్నది—

'కావల్సినంత ఆస్తి—మనం తపస్సు చేసినా సంపాదించలేం— నేనేమైనావర ఆవిడ్ని విడిచిపెట్టను— పెళ్లిచేసుకు తీరను—'

రహస్యతతో పట్టుదల—

'నిక్షేపంగా నాలుగువేల కట్టుంతో

నంసారం చక్కపెట్టుకో రహూ—కూడవి వమ్మ చెయ్యకు—' అరిచింది—

'నాలుగువేలు ఏ మూలకీ అక్కయ్యా! నా జన్మంతా దాంతోనే గడుస్తుందా? పెళ్లాం పిల్లలూ ఏం పెట్టుకుని తింటారు ఉదువాత!

అలాంటి లొంపిలో ఇర్రాకోడం నా కీష్టంలేదు ఈమెని చేసుకుంటే విధవా వివాహం చేసుకున్న కీర్తి, కావాల్సినంత ఆస్తి రెండూ దక్కుతాయి— డిగ్రీలు; పాఠాలు లేనివాణ్ణి కదా అని నన్రీంత తెలివి తక్కువవాడిగా జమకట్టుకు—' నవ్వాడు రహస్యత. ఆ నవ్వుతో ఎన్నెన్నో సాధాలు విగిలవడి, ఎంతోమంది చేస్తూన్న హాహా కారాలు వినిపిస్తున్నాయి. చెవులు గింగురు మంటూన్నాయి కళ్లు తెరచుకుని వున్నా చుట్టూ చీకటి—చిమ్మచీకటి.

వెచ్చి తిరిగి, గేటుదాటి మరెక్కడూ ఆ ఇంటికి తిరిగి రాకుండా నిశ్చయించిన ఆ వ్యక్తిని అక్కా తమ్ముళ్ళిద్దరూ చూడవే లేదు.

మరువాడు ఉదయం తాళం చెవుల కోసం వచ్చిన రహస్యతకి వెంకాయమ్మ గదిలా చెప్పారు.

'అమ్మాయి రాత్రి అత్తగారి వూరు వెళ్లింది. పాపు ఓనం మూసివుంచినా ఫరవాలేదు అని చెప్పమన్నారు. ఎప్పుడు వస్తారో నాకు చెప్పలేదు' అని.

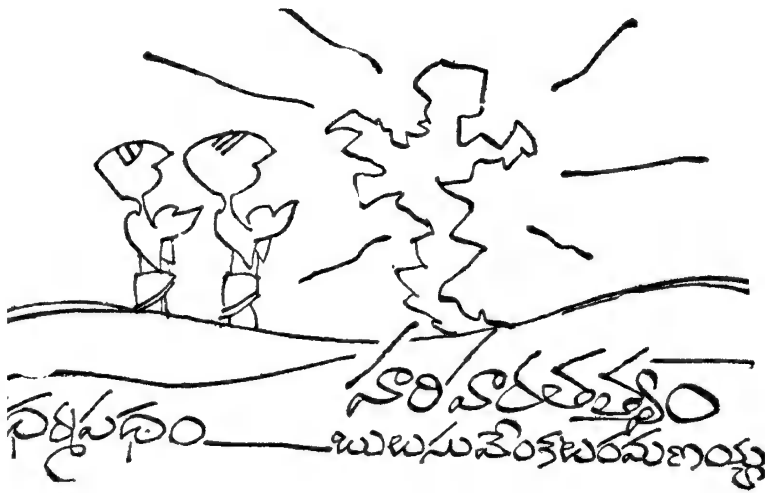
* * *

'ఈ పిల్లలెవరు బానుమతిగారూ!' అని ఆశ్చర్యంగా ప్రశ్నించింది జ్యోత్స్నాదేవి ఆరోజు పాపంతం బానుమతిని చూడ దానికీవచ్చి...

'పిల్లలూ శివకామయ్యగారి మనుమ రాళ్లు తండ్రిపోయారు. వున్న కొంచెం ఆస్తి చిక్కులో పడిపోయింది తల్లి మంచం ఎక్కింది. చక్కని చుక్కలు. వేసు పేండు కుంటున్నాను. నా ఆస్తి పద్వినియోగం చేయాలనే తలంపుతో!' అని చెప్పింది బానుమతి.

ఇంతవరకునే చెప్పిందంటుంటే

భక్తిలో భాగ్యవంతుడని ఆనాటికి వుంటుంది. ఈ పద్ధతిని అందరూ అనుసరించాలనే సంకల్పంతోనే అభిన్నులైన వారి వారు ప్రవృత్తి మున్యగునని విభిన్నాలుగా ఏర్పడ్డాయి.

ఈ తత్వాన్ని తెలుసుకున్న ఒక పరమభక్తుడు ఈ విధంగా వివరించాడు.

‘అహావాహానే—వా

కుసుమకయనే వా దృష్టి వా

మణివా లోష్ణేవా

బలవతి రిపేవా సుహృది వా!

(తృణే వాస్త్రైశ్చే వా

మమ సమదృశోయాంశు దివసాః

‘కృపితే పుణ్యేఽరణ్యే

శివ శివ శివేతి ప్రలపతః.’

‘శివాయ విష్ణురూపాయ శివరూపాయ విష్ణువే’ అని చెప్పబడి ఉన్నందున శివ, కేశవులకు భేదమనేది లేదు. కైవులు వారుణ్ణి పూజించినా, విష్ణుభక్తులు వారిని పూజించినా— ఆ పూజలు అభిన్న మూర్తికే చెందుతాయి.

అయితే వారి ప్రవృత్తిలోనూ అలంకరణాదుల్లోనూ భేదం వున్నది. వారి రక్షకదయితే, వారుడు సహిష్ణుస్తాడు. విష్ణువు పీతాంబరాన్ని ధరిస్తే శివుడు పులిలోలు కట్టుకుంటాడు. నారాయణుడు మణిమయ కీరీటాన్ని ధరిస్తే, శంకరుడు గంగను తలపై పెట్టుకుంటాడు; విష్ణువు పరమభిన్నులను చందన్నా పూను కుంటే శివుడు శరీరం నిండా బూడిద పులుముకుంటాడు. ఒకరు విలువైన వారాలు ధరిస్తే మరొకరు పాములను మెడలో వేసుకుంటారు. వారి దివ్యభవనంలో విననీస్తే, వారుడు శక్తికానంలో ఉంటాడు. విష్ణువు దివ్యములైన సుదాంతా లను ఆరగిస్తే శివుడు హలాహలాన్ని మింగు తాడు.

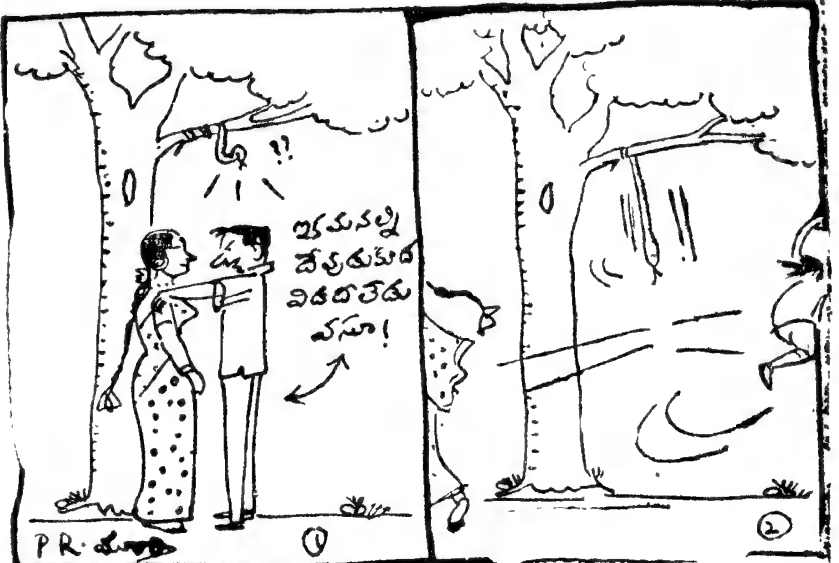
ఇలాటి వ్యత్యాసం ఎందు కేర్పడింది? అనే సందేహం సామాన్యంగా అందరికీ కలగవచ్చును.

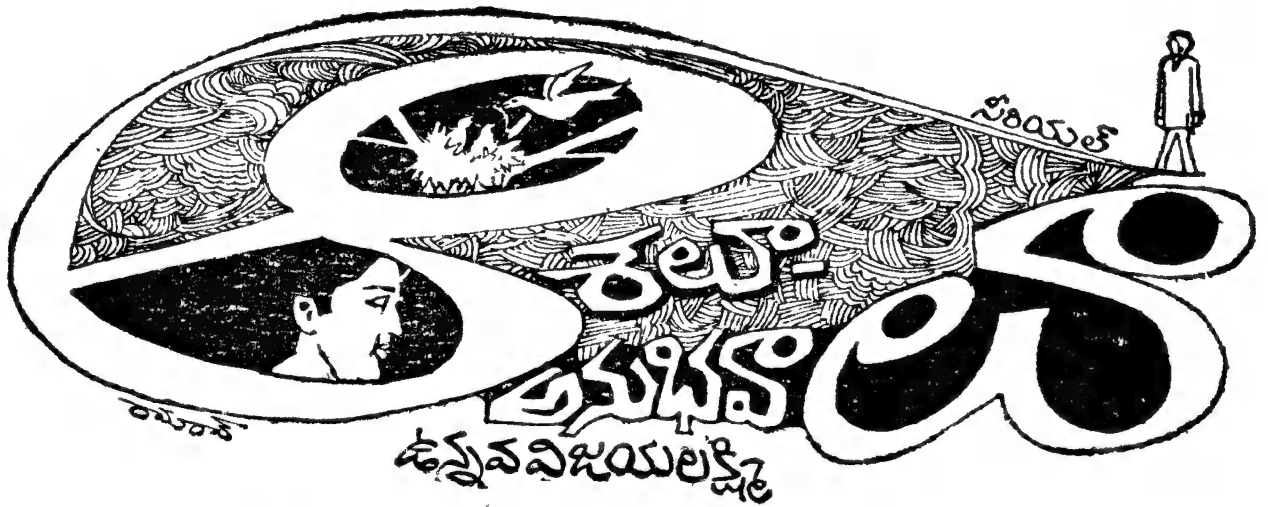
(ప్రతి ప్రాణికిన్నీ చిన్న; జరా, మరణాలు సహజాలు! వాటిని తప్పించు కోడం ఎవ్వరికీ సాధ్యం కాదు. ఏదేవుడు వుట్టింది, కాపాడుతాడో అతడే అంత మొదిస్తాడని తెలిసినవాళ్ళు అనుకుంటారు. ఆయన ఒక రూపంలో రక్షించి మరొక

రూపంలో అంత మొదిస్తాడన్నమాట!

వారివారు విభిన్న ప్రవృత్తులను బట్టి, అలంకారాలనూ, అలవాట్లను బట్టి మనం ముఖ్యమైన ఒక విషయాన్ని గమనించవలసి వున్నది. మనకు కష్టాలు వచ్చినా, మేళాలు కలిగినా—ఎట్టి అవస్థలోనూ మనస్సును విరిగివ్రేలాడకుండా కోవాలి. సుఖదుఃఖాలను సమానంగానే చూడాలి. కష్టం కలిగితే దుఃఖించడం, సుఖం కలిగితే సంతోషించడం కూడదు. ఏదీ వచ్చినా, ఎట్టి మనోవికారమూ లేకుండానే వుండాలి. అలా వున్నప్పుడే మనం లోకీవాలలో ఎక్కువ సంబంధం పెట్టుకోక, భగవంతుణ్ణి నిర్మలమైన

‘సామును చూసినా, పూలమాంసు చూసినా సమానమనే భావన ఉండాలి. పూలపాస్తుకీ, పాషాణానికి శయనంలో భేదం చూపకూడదు. విలువైన మణివి, గురికరాయిలనే చూడాలి. బలవంతుడైన శత్రువునూ, మిత్రునీ సమానంగా భావించాలి. అందకత్తెలయిన స్త్రీలను తృణప్రాయంగా చూడవలెను. ఈ విధంగా సమాన దృష్టి కలిగి, ఒకానొక పవిత్రమైన అరణ్యంలో నివసిస్తూ ‘శివ—శివ—శివ’ అని ధ్యానం చేస్తూ రోజులు గడిపితే చాలు, అంతకంటే రావలసినది మరేదీ లేదు’ అని దీని అభిప్రాయం. ●

జరిగిన కథ

ముకుందం, సుందరం, ప్రకాశం, శకుంతల, శశి సుభద్రమ్మగారి సంతానం. పాలమీద ఎచ్చె అదాయమా, ముకుందం తెచ్చే కొద్దిపాటి జీతమా వాళ్ళకి జీవనాధారం. విశ్వనాథంగారు ఆ కుటుంబానికి ఆవుడు. ముకుందానికి పెళ్లి అవుతుంది. విశ్వనాథంగారు చనిపోవడంతో ఆయన కొడుకులు అప్పు తీర్చుమని తొందరపెడతారు. సుందరానికి గొప్పింటి సంబంధం కలిసినప్పుంది. అతనికి రహదీతో అట్టహాసంగా పెళ్ళవుతుంది. ప్రకాశాన్ని సుందరం దగ్గరుంచి మెడిసిన్ చదివించాడు. యింటివాళ్ళ అభిలాష. శకుంతల భర్త మోహన్ పుద్యోగం పోతుంది. ముకుందం అతనికి డబ్బు పంపిస్తాడు.

9

☐ 'రేపు ప్రొద్దుట అటు వెళ్ళినప్పుడు కాలేజీనుంచి నాకో అప్పీకేషన్ ఫారం తెచ్చిపెడుదూ' — ఎక్కడికో వెళ్ళటానికి ముక్తాబయి జోళ్ళు వేసుకుంటున్న ప్రకాశం చెల్లెలు తనతో ఏదో చెప్తోందనిపించి, 'ఎందుకూ' అన్నాడు.

'ఎందుకేమిటి? నేను కాలేజీలో చేరటానికి.'

అక్కడేవున్న సుభద్రమ్మగారు ముకుందం, శశి మాటలు వింటూ మొహాలు చూసుకున్నారు.

వారంరోజుల క్రిందటే స్కూలు ఫైనల్ రిజల్టు వచ్చాయి — శశి ప్యాసు యింది — అంతా సంతోషించారు — పెద్ద కూతురు మధ్యలోనే ఫేలవటం ఆ తరువాత ఇంక స్కూలుకి వెళ్ళనని మొండికేసి కూర్చోటం అంతా గుర్తుతెచ్చుకుంటూ,

'పోనే స్కూల్లో జేర్పించినందుకు నువ్వు యినా మాట దక్కించావు' అంది సుభద్రమ్మగారు తృప్తిగా.

అక్కడిలో ఆ పిల్ల చదువు ప్రసక్తి ముగిసిందనే అందరూ అనుకున్నారు — కాని శశి అలా అనుకోలేదు — అయినా ఆమాట పైకి తేల్చి చెప్పలేదు ఇవార్ని వరకూ — అందుకే కొంచెం ఆశ్చర్యంగాను చిత్రంగాను వినిపించిందావార్త అందరికీ — అందరూ ఒకరినొకరు పరికించుకుంటూ వనాసంగా పుండిపోయేసరికి శశి వెళ్లి ముకుందం కుర్చీదగ్గరగా నిలబడి, 'ఏమన్నయ్యా నేను చదువుకుంటాను — సిక్స్త్ గ్రేడ్' అంది.

'అమ్మ ఇష్టపడితే నా ఆభ్యంతరం ఏమీలేదు' అన్నాడతను. రమ కుటుంబంలో ఆడ పిల్లలు ఇంతవరకూ కాలేజీలో చదవలేదుకాని చాలామంది చెప్పిస్తూనే వున్నారు. ఉన్న వూళ్ళో కాలేజీ లేకపోతే మరో వూరువంపి హాస్టల్ లులో కూడ వుంచి చదివిస్తున్నారు — తమకా బాధ లేదు — నిక్షేపంలా వూళ్ళో కాలేజీలోనే చదువుకోవచ్చు — పైగా శకుంతలలా కాదు, శశికి చదువులో శ్రద్ధ సరదాకూడ వుంది — అయినా అమ్మ ఏమంటుందో? ఎంత చదివించినా చివరికో అయ్యునేటితో పెట్టక తప్పదు కదా — అయినా పదహారేళ్ళు వచ్చిన పిల్లకి ఇంకనైనా పెళ్లి ప్రయత్నాలు చెయ్యకుండా కాలేజీలూ చదువులూ అంటూ ఇంకా ఎన్నాళ్ళు జావ్యం చేస్తాం — ఎప్పుడూ బియ్యేలూ చదివిస్తే మాత్రం కట్టాలు గుమ్మరించకుండా

పెళ్లిళ్ళు కావు కదా — ఆమాత్రం దానికి ఈ దండగకూడ ఎందుకు — కలిగినవాళ్ళు ఎన్నిరకాలుగా ఖర్చు పెట్టుకున్నా ఎప్పుడైనా సరదాలు తీర్చుకున్నా బ్రబ్బందిలేదు — మన లాంటివాళ్ళం ఎలాగో అలా బాధ్యతలు తీర్చుకుని బయటపడాలి కాని — అని అంటుండేమో అనిపించిందతనికి.

కొద్దిరోజుల క్రితం అయితే సుభద్రమ్మగారి ఆలోచనలు అచ్చంగా అలాగే సాగేవి — కాని ఇప్పుడిప్పుడే ఆవిడలో కొద్దిగా మార్పు వస్తోంది — పైకి చెప్పదు కాని ఆవిడ ఆలోచనలు మరో రకంగా కూడ సాగుతున్నాయి — 'అడ పిల్లని అత్తవారింటికి పంపించేస్తే బాధ్యత తీరిపోతుంది అన్నట్లు సాదావిడి పడిపోయి పెద్ద కూతురికి పెళ్లిదేసింది — అల్లుడు చదువుకున్నాడు, నాలుగువాళ్ళు సంపాదించుకుంటున్నవాడూను, ఇంక తన బిడ్డతలాంటి లోటు వుండదు — తను ఓనాడు పెట్టినా పెట్టకపోయినా వాళ్ళకి బాధ వుండదు అనుకుంది — కాని తమకి వున్నా ఇంకొకరి పెట్టుపోతలమీద ఆశ పడే ప్రకం వాళ్ళు ఆ వియ్యాలవారు — కొత్తలో ఏదో సర్దుకుపోతే తీరిపోతుంది, కొన్నాళ్ళకి వాళ్ళే మారతారు అనుకుంటున్న సమయంలో అల్లుడు తీరి కూర్చుని పుద్యోగంకూడ మానేశాడు — ఉండివుండి డబ్బు కావాలని అతను పెళ్లాంచేత ఇక్కడికి పుత్రరం వ్రాయించడం, ఆ డబ్బు పంపించకపోతే అమ్మాయిని వాళ్ళేం ఆరళ్ళు పెడతారో అని తను అగ్గగ లాడి పోతూ కొడుకుచేత అప్పయినా చేయించి

దబ్బు వంపించటం అవిడకీ చాలా విను గానూ బాధగనూకూడ వుంది. అవన్నీ చాంపన్నట్లు శకుంతలకీ మళ్ళీ నెల అప్పంది.

'ఇప్పుడు నేనేం పిల్లలకీసం బెంగ పెట్టుకుని ఇదయిపోతున్నా— దేవుడు నాలంటివాళ్ళకే అన్ని పరీక్షలు పెడ తాడు కాబోలు— ఏదో మించిపోయినట్లు ఇదికూడ ఇప్పుడే సిద్ధం అవాలా— మూడో పురుడయినా మీరు తీసుకువెళ్ళా ల్పిందే అని మా అత్తగారు స్పష్టంగా చెప్పేసింది— అన్నయ్య మొహం చూడాలంటేనే నాకు ప్రాణం చచ్చిపోతోంది' అంటూ బోలెడు బాధపడిపోతూ పుత్తరం వ్రాసింది శకుంతల— ఎందులో ఏలోటు వచ్చినా సర్దుకుపోయే మనుష్యులు కూడ రాదు— ఆ వియ్యాలవారిని తలుచుకుంటూంటేనే సుభద్రమ్మగారి గుండెలు దడదడలాడుతాయి— అయినా ప్రపంచం అంతా అలాగే వుంటుందా— శశి అదృష్టం ఎలా వుందో— దేనికీ ఒకరిమీద ఆధారపడకుండా ఒకరినీ వివిధంగా బాధపెట్టుకుండా వుండే మంచివాడే రాక్షాసదా దానికి అనిపించేది ఒక్కొక్కప్పుడు— ఏమో ఏం జరగబోతుందో— అయినా ఏమంత మించి పోయిందని ఇప్పటినుంచీ తొందరపడి పోవటం— చిన్నతనంలోనే బాధ్యతలూ బరువులూ దాని నెత్తిన పెట్టటం, ఏదైనా వస్తే దాంతోపాటు అందరూ బాధపడటం ఎందుకు— ఓ రెండుమూడేళ్ళు గడిచినా గడిచినట్లే— ఆ చదువో చప్పిస్తేనే తిరిపోతుంది' అనుకుంది— పైకివూత్రం 'నాకేం తెలుస్తుంది— అన్నయ్యలు ఏలా చెప్పే అలా చెయ్యి' అంది.

తల్లి మాటలకి ముకుందం ప్రకాశం కాస్త విస్మయంగా మొహాలు చూసుకున్నారు.

అన్నయ్యలు ఒప్పుకున్నా అమ్మ ఇష్టపడదు అని ఏడ్చి రాగాలపెట్టి పెద్దగొడవ చెయ్యాలన్నట్లుంది అనుకున్న శశి కూడ ఏంలాషంగా తల్లి వంక చూసింది.

'ఏమో అనుకున్నాను— సుప్రస చాలా మారావన్నా,' అన్నాడు ముకుందం.

'వది నుండితోపాటు మనమూ పోవాలి కాని మనం ఒక్కళ్ళం వెనకతరం ఆలోచనలు పెట్టుకుని కూర్చుంటామంటే

అదేదో శాస్త్రం చేప్పినట్లే వుంటుంది— అయినా కాలేజీకి వెళ్లి చదువుకోవటంలో అప్పేమీ లేదనిపిస్తోంది వాక్కూడ— ఇక ఈ కాలం పెళ్లికొడుకులు కూడ పెద్ద చదువు చదివిన పిల్లల కావాలంటారేమో— బాగా చదివిస్తే కట్నాల బెడద అయినా లేకుండా పోతుందేమో,' అంది ఆపేక్షగా

గారి మందరగా— హాయి— గాల్సేలా విస్తోంది—

రెండు రోజులక్రితం అతి భయానికంగా, నానా భీభత్సంగా తయారయి ప్రాణికోటి భయంతో అల్లల్లాడి పోయేలా చేసి ప్రకృతి ఇప్పుడు యదా స్థితిలో వుంది నంగనాచిలా—

కూతురి వంక చూస్తూ.

అరచేతిలో గడ్డం అనించుకుని చాలా సేవటి నుంచి అలా గదిలో కుర్చీలో కూర్చున్న ముకుందం నిరాశగా నిస్సృహగా నిట్టూర్చుస్తూ ఒక్కసారి కిటికీలోంచి అలా బయటికి చూశాడు.

అకాశం నిరర్థకంగా వుంది—

మనిషి మనుగడకు నీరూ గారీ అది ముఖ్యమైనదే— అయితే అవి తగుపాళ్ళల్లో వునకీ బావలసినంత దొరికినప్పుడే హాయి అనందిస్తూ వుంటుంది— వానలు లేకపోతే నేల చీటలువారి పంటలు పండక దేశంలో కరువు కాటకాలు విరియరాండవం చేస్తాయి— తినటానికి తిండి త్రాగటానికి నీరూ లేక మనుషులు మూడిపోతారు—

అలాగే అతివృష్టి, వరదలు, మహాపుణ్యాలని సహితం పెకలించివేసే పెనుగాలికూడా ప్రాణికోటికి అంతులేని కష్టం నష్టం కలిగిస్తాయి.

ఒక్కరోజు తన ప్రతాపం చూపించటానికా అన్నట్లు విజృంభించి మళ్ళీ యథాస్థితికి వచ్చేస్తుంది ప్రకృతి. కాని దాని ప్రభావం మాత్రం ఎన్నో రోజులు సంవత్సరాలు కూడ మనిషిమీద పుంటుంది—ఈ గాలివానలల్లా దేశం మొత్తంమీద పంటనష్టం ఇట్లు కూలిపోవటం, పాకలు కొట్టుకుపోవటం. ప్రమాద పరిస్థితులలో చిక్కుకున్నవారు ప్రాణాలు అరచేత పెట్టుకుని సురక్షిత ప్రదేశాలకి పోవటం, అక్కడా అక్కడా ప్రాణనష్టం; దారి తెన్నూ తెలియని స్థితిలో కొన్ని పశువులు కొట్టుకుపోవటం, కొన్నిటిని కట్టుకొయ్యడం చివ్వు అవకాశంకూడ లేక కూలిన పాకక్రిందే దారుణమైన చావుకి గురికావటం—అబ్బ—నిన్న విన్న వార్తలని తలుచుకుంటూంటే, ఇప్పుడుకూడ వళ్లు జలదరిస్తోంది—దేశం మొత్తంమీద జరిగిన నష్టం కొన్ని రక్షణ విలువ పుంటుందని ఇప్పటికీ వేసిన అంచనా—అందులో నా వాటా, రెండు మూడువేలపైనే పుంటుంది—ఈ సంవత్సరం ఒక్క గింజ ఇంటికి రాదు—ఇల్లుకూడ బాగుయ్యేయాలి—అనలు నాన్నగారు కొనేసరికే కాస్త పాత యిల్లు. ఈ ఇంకొకటి ఏళ్లలో యింకా పాతబడిపోయింది—ఏదో ఈ గదులమట్టుకైనా పైన దాదా పుంది. అది అదృష్టం—నంటగది, స్నానగది ముందు వరండా అంతా పెంకునేత—వాన వచ్చినప్పుడల్లా ఆ భాగం కురవటం కాస్త ఇబ్బంది వడటం, మళ్ళీ నర్తాకాలంనాటికయినా బాగు చేయించుకోవాలి అనుకోవటం పరిపాటయిపోయింది కాని పనిచేయించటం మాత్రం జరగలేదు—ఇంక ఈ వానకైతే అనలు ఆ భాగంలో కాలు పెట్టులేనట్లుగా తయారయింది—కురుస్తున్న బాగాలక్రింద గిన్నెలూ అవీ పెట్టి కాస్తేపు కాల్వేవం చేశారు. ఇంక తరువాత కురిసిన వాన అంతా ఇంట్లోకి వచ్చేసరికి అందులో సామానులూ, అవకాశాలూ అవీ అప్పటికప్పుడు తెచ్చుకుని గదుల్లో సర్దుకొనిపెట్టింది—

ఆశలూ అనుభవాలూ

ఏ క్షణంలో అయినా ఆ కప్పు కూలి మీదపడుతుందేమో అనిపించింది—అంత ప్రమాదం మాత్రం జరగకుండా తప్పింది కాని వెంటనే అది బాగుచేయించకపోతే మాత్రం లాభంలేదు—పెరిటో కొబ్బరి చెట్టు ఒకటి కూలి అటు గోడమీదపడి గోడ కాస్త మేర కూలింది—అదొకటి వెంటనే కట్టించాలి—అబ్బబ్బ—తలుచుకుంటూంటేనే మరి పోతోంది—చేతికందిన తమ్ముడు పున్నాడా అంటేవాడు వెళ్లి అక్కడెక్కడ కూర్చున్నాడు. వాడు ఎప్పటికీ తిగిగి పోయాడు. ఎప్పటికీ ఈ ఇంటి బాధ్యతలో చెయ్యి అసరా ఇస్తాడు—ఇంక ఈ ప్రకాశం చదువు ఎప్పటికీ పూర్తవుతుందో—అన్నీ ఒక్కడిని చూసుకోలేక ఇదయిపోతున్నాను’ అనుకున్నాడు దిగులుగా నుదురు పట్టుకుంటూ.

ఎందుకో ఆ గదిలోకి వచ్చిన యశోద భర్తవైఖరి చూస్తూ వచ్చిన పని మరిచిపోయి అలాగే నిలబడిపోయింది కాస్తేపు. తరువాత మెల్లిగా అంది ‘మీరు అస్తమానూ ఇదే ఆలోచిస్తూ కూర్చుంటే ఎలా, మీ వైఖరి చూసి అత్యుత్తమ రింగపెట్టుకుంటున్నారు—ఏంచేస్తాం.’

‘తలుచుకుంటూంటే భయం వేస్తోంది—ఇన్నీ ఎలా వదిలివేయకు రావాలో తోచకుండా వుంది.’

‘నిజమే—మా కందరికీకూడ ఎంతో బాధగానే వుంది—ఏదో ఏర్పాటు చేసుకోవాలి కానీ మరి క్షంగిపోయి బెంగపెట్టుకుంటే ఎలా? అయినా—ఇది మన ఒక్కరికేవచ్చిన ఇబ్బంది కాదు—ఉన్న కొంప గోడూ పూర్తిగా కూలిపోయి బొత్తిగా ఆధారంలేకుండాపోయిన కుటుంబాలు పున్నాయి—వాళ్లతో పోలిస్తే మనకి కలిగిన నష్టం తక్కువే అనుకోవాలి’ అంది భర్తకి ధైర్యం చెప్తూ.

‘అంతేలే మరి’ అన్నాడు ముకుందం ఎటో చూస్తూ.

ప్రకాశం మొదటిసారి జీతంకెచ్చి తన చేతిలో పెడుతూంటే ముకుందం మనస్సు ఏమిటోగా అయిపోయింది.

‘చిన్నతనంలో, చదువు చాలించుకుని బాధ్యత తెలుసుకుని ప్రవర్తిస్తున్నాడు—

వీడి జీవితం నా బ్రతుకులాగే వెళ్లిపోతుందేమో...నేనేం చెయ్యగలను’ అనుకున్నాడు.

ఆరోజున ఫైనల్ బియ్యెస్సీ ఆఖరిపరీక్ష వ్రాసి ఇంటికేస్తూనే ‘మా కాలేజీలో ఓ డిక్టానిప్రైటరుపోస్తు భావి అవుతోంది. అది నాకు ఇప్పించమని మా ప్రెసిసిపోటి అడిగాను—ఆయన సరే అన్నాడు—ఏవో ఫార్మాలిటీస్ కొన్ని పుంటాయనుకో—అయినా ఏమీ ఇబ్బంది పుండదు—నేను పరీక్ష పాసుకావటం ఎంత నిశ్చయమో నాకు పుద్వ్యంగం రావటం కూడ అంత గ్యారంటీగాను నిర్ణయం అయిపోయింది.’ అని ప్రకాశం చెప్తూంటే సుభద్రమ్మ గర్హ, ముకుందం కూడ విస్మయంగా వింటూవుండిపోయారే కాని ఏమీ అనలేక పోయారు.

‘ఇంటి పరిస్థితి అర్థంచేసుకున్నాడు, ఒకరు చెప్పక్కర్లేకుండానే—ఎమ్మెస్సీ చదువుతాను అదీ ఇది అనివుబాటవడలేదు.’ అని ఇద్దరికీ సంతోషంకూడ కలిగింది.

‘చన్నీళ్లకి వేళ్ళిళ్లలా వీడి సంసాదన కూడ పుంటే ఇంక ఆట్టే ఇబ్బంది లేకుండా పోయిగానే రోజులు గడిచి పోయాయి’ అనిపించింది.

ప్రకాశం పుద్వ్యంగంలో చేరి ఆరునెలలు అయింది. అవాళ కాలేజీ వదలిగానే తిన్నగా యింటికి వెళ్ల బుద్ధికాక, ఓ గమ్యం అంటూ రేనివాడిలా పూరంతా తిరిగి తిరిగి చీకటిపడేవరకే అనలుగా నిస్సృహగా ఇల్లు చేరుకున్నాడు. అతని మనస్సు కుతకుత వుడికిపోతోంది—ఎంత మరిచిపోవాలని ప్రయత్నించినా మధ్యాహ్నం జరిగింది అలా కళ్లకి కట్టినట్లుగానే వుంది.....అనలు విద్యార్థులలో చాలామందికి తనంటే ఎలాంటి గౌరవంలేదని అతనికి తెలుసు—నిన్న మొన్నటిదాకా ఇదే కాలేజీలో అతనూ అమలాంటి ఓ విద్యార్థి అనే భావంతో కాస్త రోకువగా చూసేవారు

‘కుర్రమేష్టరు’ అనే ‘నిక్నేమ్’ తగిలించి తననిగురించి హేళనగా వాళ్లు మాట్లాడుకుంటూ పుంటారనే విషయం కూడ అతనికి తెలుసు—దానికి కారణం కొంతవరకు తనే అనికూడ అతనికి అనిపించేది. అనలు తన విద్యార్థులగుంపులో అందులో ఇంచుమించు తన పయస్పులో పుండే విద్యార్థులని చూస్తూంటేనే అతన్ని

మామూలు జలుబు కొంతమంది జనులకు త్వరగా వస్తుంది. కొందరికి రాదు. ఎందువలన?

జలుబులోహడానికి, ఆకలి లేకపోవడము, అలసట, దర్బము మరియు వశ జబ్బులు మొదలైన అన్యస్తలకు విటమినులు మరియు లోహ దాతువులు లేకపోవడము కారణము కావచ్చును మీకు విటమినులు మరియు లోహ దాతువులు క్రమంగా అందించటపు ప్రతిరోజు ఒక విమ్గ్రాన్ ను వేసుకోండి విమ్గ్రాన్ లో 11 ముఖ్యమైన విటమినులు మరియు 8 ముఖ్యమైన లోహ దాతువులు ఉన్నాయి. కనుక దానితో ఆరోగ్యము, బలము, శక్తి మరియు బలమైన రోగనిరోధక శక్తి కలుగుతాయి.

విమ్గ్రాన్®

మిల్లిపుల్ విటమిన్స్-మినరల్స్ పేజెట్లు

ఒక విమ్గ్రాన్ మిమ్మల్ని
రోజంతా శక్తివంతముగా
ఉంచుతుంది.

VIM Squares® SARABHAI CHEMICALS

® ఇ. ఆర్. స్వర్ ఓ. పబ్లి ఇన్ఫార్మేషన్ వారి రిజిస్టర్డ్ డ్రగ్స్ మార్కుకు రిహ్నము. దీని లైసెన్స్ ఉపయోగదారుల కరెసపండ్రేచండ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.

Shilpi SC 4A/69 TEL

‘మీరింకా ప్రాంతంబందే’ అన్నట్లు
వాళ్ళ దగ్గరికి వెళ్లి అడగబోయేసరికి
‘ఈ ఎక్కుపేరిమెంటు అన్నలు అర్థం
కావటంలేదు—ఎలా చెయ్యాలి’ అంటూ
గారూ పోయేవారు—సోసి నిజంగా తెలియ
దేమో కాస్త అర్థం అయేలా చెప్పింది
‘ని కొంచెం కలుగజేసుకునేసరికి
గళ్ళు గుప్పెట్టల్లా అపి ఇపి
బడుగుతూ ఇంచుమించు ఆ ఎక్కుపేరి
మెంటు అంటా అతనిచేత చేయించి చివ
కి రీడింగ్ను తీసుకుని సంతకం పెట్టింది
‘దుకునేవారు—అంత చేసినా కృతజ్ఞత
నంది లేకుండా అతని మొహం వెనకనే

గునగునలు పోతూ నవ్వుకునేవారు— చ
 ఏమిటి శరణు అని ఎన్నోసార్లు అనిపిం
 చినా నామూ చూస్తూ వున్న పుద్వ్యగం
 వదులుకోవాలికి ఆతనికి మనస్కరించ
 లేదు—కనీసం ఇంకోటి దొరిక్కేడాకానయినా
 అండ్లబోనే పుండాని నిశ్చయించు
 కున్నాడు—తనని వాళ్లు ఎంత లెఖ్కు
 చెయ్యుచేయినా మరీ అంతగా అవయూ
 నిస్తారని మ్రోతం అనుకోలేకపోయాడు
 ఇంతవరకూ...

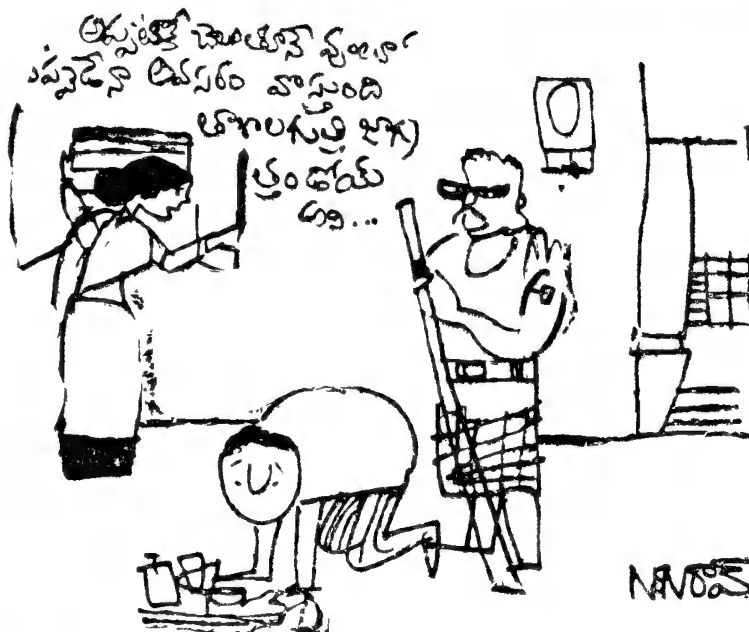
అంతర్నే భక్తమన్న చప్పుడు
విపించి మళ్ళీ వెక్కిరిగిపో
తెన్ను బ్రాబులూ అరే క్రిందవడి వగిరి
పోయి గజ ముక్కలు తెల్లచెడుగుగా
పడివున్నాయి — అలాంటి సంఘటనలు
కాలేజీలో కొత్త ఏమీ కాదు. చదువు

‘మాకు ఆశ్చర్యంగానే వుంది సార్—
మేము అంతా ముగించేసి పూరికే నిల
బడ్డాం — మీరు ప్రక్కనుంచి వెళ్లి
పోతూంటే మీ చెయ్యి తగిలించడముకుం
టాను’ అన్నాడూ రాఘవరావు.

వి.భాంతిలో ఒక్క క్షణం నోట మాట
రానివాడిలా నిలబడిపోయాడు ప్రకాశం.
'ఏమిటి వీళ్ళ ధైర్యం - నిర్లక్ష్యంగా
పోయి పాదచేసిందే కాకుండా ఆ తప్పు
నామీదే రుద్దాలని చూస్తున్నారా.'

‘నా నోటిదొంచి అవలు మాటే రాలే
దేనిటే—ఇందులో నా జోక్యం ఏమీ లేదు.
తప్పలూ మీదే అని ఎందుకు నిరూపించ
లేకపోయాను—మరీ ఇంత మెత్తగా
వుంటూ ఎన్నార్లు వీళ్ల మధ్య వుద్యోగం
చెయ్యగలను’ అని తనను తనే విమర్శించు
కుంటూ అలా అలా తిడుగుతున్న ప్రవా
ళానికి బజారులో శ్రీమతి కనిపించాడు.

ప్రకాశం అంటే కాస్త గౌరవం అభి
మానంపున్న కొద్దిమంది విద్యార్థులలోనూ
అదనోపదనో అతన్ని చూడగానే పుట్టేదు
దుఃఖం ముంచుకు వచ్చినట్లయింది (ప్రకాశం)

కానికి. తన ఆ ప్రయోజకత్వము అగ్రాదు కత్వము విశ్వందరి ముందూ బయట వడిపోయాయి కూడా అనే అవసరభారంతో అతన్ని వలకరించటానికే మనస్కరించ లేడు—కాని శ్రీపతి వలకరించి కాస్తేపు అవీ ఇవీ మాట్లాడి చివరికి మెల్లగా అన్నాడు. 'మధ్యాహ్నం ఆ రాఘవరావు కావాలనే అలా అన్నాడేమో ననిపిస్తోంది పో.'

'వాళ్ళిద్దరిలో ఎవరివల్ల జరిగిందో వాళ్ళు తెలియదు కాని నా చెయ్యి తగలలేదని మాత్రం నాకు బాగా తెలుసు.' అన్నాడు ప్రకాశం.

'రాఘవరావు మొన్నోనాడు రైల్వరీలో కూడ ఇలాగే చేశాడు. అక్కడ్నించి, ఏదో పుస్తకం తీసుకువెళ్లాడు—మరి నిర్లక్ష్యంగా దాన్ని ఎక్కడ పడేశాడో ఏమో పోయి చాలాభాగం చిరిగిపోయివున్నాయిట. ఏమీ తెలియనట్లు తెచ్చి రైల్వరీలో

పెట్టేస్తూంటే రైల్వేరీయన్ చూసి అడిగేడుట—నాకేం తెలియదు నేను తీసు కునేసరికే ఇలా వుంది అని డబాయింబా డుట—కాస్తేపు దెబ్బలాడి చివరికి చేసేదేం లేక ఆ రైల్వేరీయన్ మాట్లాడక పూరు కున్నాడుట ఇతనికి జడిసిపోయి—మేమంటా మా ధోరణిలో మేం పుచ్చాం మధ్యాహ్నం—కళ్ళతో అయితే చూడలేదు కాని అది రాఘవరావు ననే అయివుంటుందని మాలో చాలామందికి తెలుసు—కాని ఆ మాటపైకి అనే ధైర్యం మాత్రం మా కెవరికీ లేక పోయింది.' అన్నాడు శ్రీపతి కాస్త చిన్న బుచ్చుకుని.

'మితే "అని ఏమిటి నా కుమాత్రం వుందా ఆ ధైర్యం—అదీ కొంత నయమే—నేను అనదలుచుకున్న రెండు మాటలా అన్నానుకాదు—ఆ రైల్వేరీయన్ లాగ నువ్వు అంటే నువ్వు అని పోట్లాడకోటం తప్ప మరో ప్రయోజనం వుండేది కాదు.' అని

రోరోపల అనుకున్నా

'అంతేలే— వారుగంభీరమైన రాజ్యం ఈ రోజుల్లో—భయంతోనే భక్తితోనే మనలాంటి వాళ్ళం అందరం వాళ్ళతో ఏజోక్యం కలిపించుకోలేం—ఏదో అయి పోయిందిలే.' అన్నాడు...

రాత్రి వివివిది గంటలకి పిలువించి ఇంటికి వచ్చిన ముకుందం, టేబిలమీద అన్నకున్న చేతులలో తల వాలుకుని కుర్చీలో కూర్చున్న తమ్ముడిని చూస్తూ 'అలా వున్నావేం.' అన్నాడు.

'మరలా వుండమంటావు—కోరుకున్న చదువు వదలమని లేకపోయాను, చేస్తున్న పుద్యోగంలో రాణింపూ లేకపోతోంది.' అని అన్నగారితో అంతా చెప్పి తన మనస్సులో బాధ కొంతయినా తీర్చుకోవాలిపించింది.

'ఇప్పటికీ అన్నయ్య బోలెడు నమస్కరణతో నతమత మవుతున్నాడు—ఈ గొడవలు

14 పళ్ళెళ్ళ ముగ-అడపిల్లలకు షర్టులు, బుష్ షర్టులు, సెక్సర్లు, ప్రాకులు, బాబా సూట్లు, స్కూలు యూనిఫాంలు, అతి బస్తార వైబర్లతో రూపొందించే వారివరు?

శాంసన్స్ సస్పెండ్ హంగా!

అందమైన అద్దకాలు, చైతన్యవంతమైన డిజైన్, అకర్డేయమైన రంగులు...

- పెద్దలకు షర్టులు, బుష్ షర్టులు, ట్రోజర్లు—రు, గీ లు మొదలు రు. 50 లు వరకు.
- చిన్న పిల్లలకు ప్రజామాలు, నిక్కర్లు, షర్టులు, బుష్ షర్టులు, ట్రోజర్లు, బాబా సూట్లు, ప్రాక్ లు—రు. 3 మొదలు రు. 25 లు వరకు.
- కాటన్, టెరీన్/కాటన్ షర్టులు, మీడియం—ఫైన కాటన్ ట్రోజర్లు, టెరీన్, టెరీన్/కాటన్ ట్రోజర్లు పాస్టెన్, డిప్-డై, చేనేత—అద్దకపు బుష్ షర్టులు, మెరియూ షర్టులు.
- సంక్లిష్టమైన ప్రింట్ లు, మనోహరమైన ప్లేయిన్ రంగులు, నడరైన చాతలు, డెక్స్.

డి బెంగళూర్ డ్రెస్ మాన్యుఫాక్చరింగ్ కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, బెంగళూరు-27.

1AM-B.O.M. 100

కూడ చెప్పి తన మనస్సు మేరీ చివాకు పెట్టుటం ఎందుకు-అయినా తను మూత్రం విం చెప్పాడు-ఎలాగో ఇంకో వుద్యోగం వెతుక్కుని వెళ్లిపోవాలి-ఈ వూరు కాక పోతే మరోవూరు-ఇంక గట్టిగా ప్రయత్నాలు చెయ్యాలి.' అనుకుంటూ,

'అబ్బే ఏం లేదు-కాస్త తలనొప్పిగా వుంది.' అన్నాడు కణతలు ఒత్తుకుంటూ.

రోజులు గడిచిపోతున్నాయి - అసలే వెన్నడిగా అమాయకంగా వుండే ప్రవాళం మరీ కృషిచేసేనంగా మారి పోతున్నాడు. అలాంటి పుత్తాహం అన్నది ఏకేశానా లేకుండా పోతోంది. అతని వైఖరి ముకుందం సుభద్రమ్మగారూ కూడ కనిపెట్టారు.

చివరికి మరి వుండబట్టులేక ఓ రోజు అవిడ కూతుర్ని అడిగింది 'కాలేజీలో గొడవేమయినా అయిందా.' అంటూ - గొడవఅనగాది ఆ పిల్లకి తెలియదుకాని కాలేజీలో అతనికి పెద్ద ఎన్టీసీయేషన్ లేదని ఏదో సిక్నేషన్లుతో ఏడిపిస్తూంటారని తెలుసు-కాస్తేపు తలవట్టాయింది ఆమాటే తల్లితో చెప్పింది-అహ అనుకుంది అవిడ.

ఓసారి ముకుందం స్నేహితుడెవరో చూస్తాడట.

'మీవాడికి బొత్తిగా చిన్నతనం - మూడేండ్లు అడుపులో పెట్టుటం చేత కాదు.' అన్నాడు-

ఆశలూ- అనుభవాలూ

'సరే చిక్కు విడిపోయింది.' అనుకున్నాడు ముకుందం- తమ్ముడికి ఎలా డైర్యం చెప్పాలా అని అనుకుంటున్న సమయంలో సుందరం దగ్గరనుంచి పుత్తరం వచ్చింది త్వరలోనే తను తిరిగి వస్తున్నట్లు.

ఆ వార్త విని అందరికంటే ఎక్కువగా సంతోషించినవాడు ప్రవాళం. 'ఉద్యోగాలు సంపాదించుకోటం కూడ ఓ టెక్నిక్ - అది వాడికి కాస్త తెలుసు - నాకూ ఎక్కడో ఒకటి చూపించమని అడుగుతాను.' అన్నాడతను పొంగిపోతూ-

సుందరం ఎప్పుడు వచ్చేదీ నిర్ణయంగా తెలికాక అంతకు నాలుగురోజుల ముందుగానే రమణిని పిల్లవాడిని పిలిపించింది సుభద్రమ్మగారు.

మూడేళ్ల రవి తల్లితో ముద్దు ముద్దుగా మాట్లాడేస్తూ తామందరినీ కొత్తగా చూస్తూ దూరదూరంగా పోతుంటే సుభద్రమ్మగారికి సంతోషమూ దుఃఖమూ కూడ కలిగియి-వాడు ఈ దేశంలోనే వుంటే ఈపాటికి ఎన్నిపార్లు వీళ్లంతా ఇక్కడికి రావటం పోవటం జరిగేది కాదు? - మొగుడు ఎక్కడో వుండటంతో ఆ పిల్ల అయిదునెలల పిల్లవాడిని తీసుకుని ఓసారి వచ్చినట్లే వచ్చి మళ్లీ

వెళ్లి పుట్టింటనే వుండిపోయింది- 'వీడు మమ్మల్ని గుర్తే పట్టలేకుండా బొత్తిగా వరాయివాళ్లలా చూస్తున్నాడు' అని ఓసారి బాధపడింది - 'ఏమిటో నా చాడనం, పసిచెడన వాడగ్గరికే రాలేదనే అనుకుంటున్నాను కాని వాడసలు ఇంతవరకూ తండ్రిమొహమే ఎరగదు వెళ్లి నాగన్న' అనుకుంది సురోసారి.

సుందరం వచ్చేరోజున వెళ్లివారిం దగ్గరనుంచి ఒకటే సందడి-ఎన్నడూ లేనదీ సుభద్రమ్మగారు కూడ స్వేచ్ఛనుకీ వస్తానని ప్రయాణం అయింది.

మరిది గుమ్మంలోకి వచ్చేసరికి పారాణి వీళ్లతో ఎదురు వెళ్లటానికి, ఇంట్లో మిగిలిపోయిన వసులు వసరించుకోటానికి యశోద యింట్లో వుండిపోయింది.

కంపార్టుమెంటు గుమ్మం దగ్గర విలబడి తమవంక చూసి నవ్వుతూ చేయి పూపుతున్న కొడుకుని చూస్తూనే సుభద్రమ్మగారి కళ్లు చెమర్చాయి - ఈ మూడేళ్లలో సుందరంలో కొద్దిగా మార్పు వచ్చింది సహజంగానే-కొద్దిగా లావయాడు-ఒళ్లు మనుషుడేలి మంచి రంగు వచ్చింది-

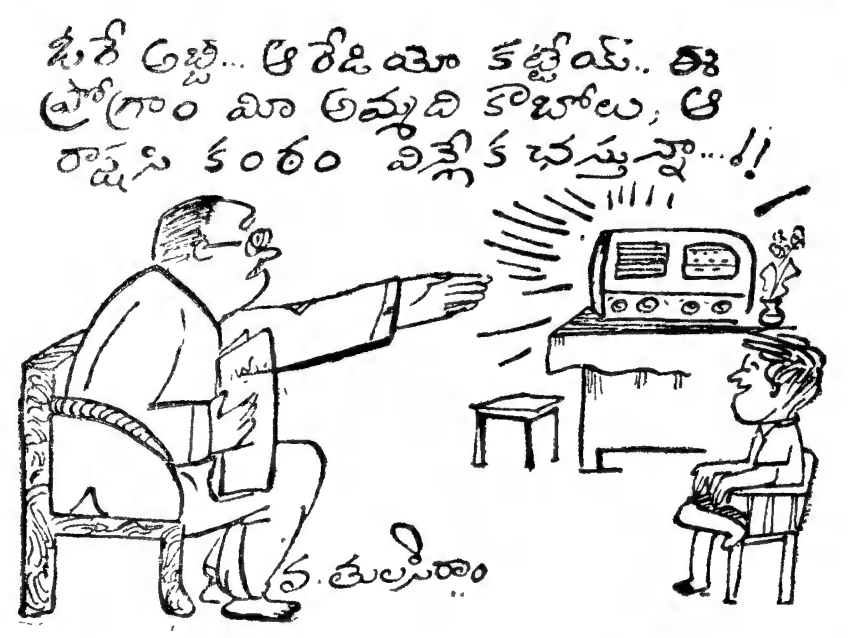
రైలు దిగికుండానే తల్లిని అన్నగారిని అందర్ని వలకరించేడు-అతను రైలు దిగగానే జరిగిన సంఘటన మాత్రం అందరి మనస్సులనీ ఒక్కసారి కదిలించి వేసింది-ఎవ్వరిదగ్గరికీ వెళ్లకుండా తల్లి కొంగు వట్టుకుని తిరిగే రవి ఎలాంటి కొత్త లేకుండా అమాంతంగా వారి పోయాడు తండ్రి ఆప్యాయంగా జాపిన చేతులలోకి- 'జెరా - అనుబంధాలు ఎంత చిత్రంగా వుంటాయి.' అనుకుంది సుభద్రమ్మగారు మిగ్గులు నొక్కుకుంటూ.

'ఎవరో తెలుసురా.' అంది శరీ హాస్యంగా.

'నూ నాన్నగారు.' తండ్రి కంఠం చుట్టూ చేతులు వేస్తూ గర్వంగా చెప్పాడు వాడు.

'నువ్వెప్పుడయినా చూశావా.' అన్నాడు ప్రవాళం పెంకిగా.

'ఓ. వాడగ్గర బొటెడు ఫోటోలు పూర్తయి.' అని వాడంటూంటే అందరూ చిన్నగా నవ్వుకున్నారు. సుందరం కొడుకు రెండు మిగ్గులూ ముద్దులు పెట్టేసుకున్నాడు- (ఇంకా వుంది)

[కాన్స్టేటబుల్ ఫిట్స్ గిబ్బన్ పేరుపొందిన అంగ రచయిత. ఈ వ్యాసంలో ఆయన నేటి నాగరిక ప్రపంచ పరిస్థితిని పరిశీలించి, అది అంధకారబంధురమయి ఉన్నదని వాదిస్తున్నారు...]

ఇ ప్రగతి అనేది బెర్లియన్ అలోచన లలో ఒకటి, అన్నాడు ఫ్రెంచికి బాదె లెయిర్ ఒకసారి. ఆయన బ్రెస్టెల్స్ లో గడిపిన కాలం అంత సంతోషంగా లేక పోవటంతో దేనినైనా తిట్టాలనుకుంటే 'బెర్లియన్' అనే విశేషణాన్ని వాడేవాడు. బెర్లియన్ లో పరిశ్రమల ప్రభావం ఎంతో క్షురూపాలని దారిచి అతనికి అనవ్యం కలిగించేది. 19వ శతాబ్దం వాస్తవిక దృక్పథాలు కొన్ని అతనికి నచ్చేవికావు... పోనీ ఆప్పటికాలంలో ప్రచారంలో ఉన్న 'అధ్యాత్మిక భావాల ప్రగతి' అంటే ఆయనకి ఇష్టమూ అంటే అదీలేదు. పార్లమెంటులో ప్రజాస్వామ్యంపట్ల కొందరి కృత్రిమభక్తి క్రయస్తవేతరులని సూర్యుటం, మార్క్స్ నుంచి మేరీ బేకర్ ఎడ్జ్ లిడాకా మానవ సుఖాలని పెంచేందుకు కవిపెట్టుబడిన చిట్కాలు-ఇవన్నీ అతనికి కంటకంగా ఉండేవి. జర్మన్ మేధావి నీట్ షెలాగ తన పుట్టినికాలం అనభ్యమయినదనీ అది మరింత అనభ్యకరంగా మారుతుందనీ ఆయన నమ్మేవాడు.

అంతా నిజమేకదా? మన శతాబ్దంలో ప్రగతిగురించిన చిలకపలుకులు కావలసి వచ్చి. కానీ, 19వ శతాబ్దంకన్నా ఏమి

మెరుగు? వైద్యంలో కొంత అభివృద్ధి ఉంది నిజమే; ప్రపంచంలో కొన్ని భాగాలలో శుభ్రత పెరిగింది నిజమే; కొందరు పాశ్చాత్యవనితల జీవితాలలో కాయకష్టం తగ్గింది నిజమే; కొందరు పాశ్చాత్య కార్మికుల పరిస్థితికూడా మెరుగుపడింది నిజమే; అక్షరజ్ఞానం ఎక్కువ అయింది నిజమే; కానీ సమాజంలో చీలికలు, క్షీణం అధికం అవుతున్నాయి.

కొన్ని ఉదాహరణలు ఇస్తాను: నెర్నాన్, జెష్విట్స్, వోర్కుటా (రష్యా ఉత్తర భాగంలో నేరస్థులని ఉంచే చోటు), నీగో గూడేలు, వియత్నామ్, బయ్రాసా, నేటి మాంచెస్టర్, నిన్నటి రోండా, ప్రతి విమూలశ్రయం చుట్టూ ఉండే ప్రదేశం- అంటే ప్రతి పెద్ద ఊరి పరిసరాలూ, ఉదాహరణకు, జనాభా పెరుగుదల దాని వల్ల రాబోయే కష్టాలు-ఇవన్నీ తలుచుకుంటేనే భయం వేస్తుంది.

మనది చీకటియుగం. సంధ్యవేళ అతి వేగంగా రాత్రిగా మారిపోతోంది. పెద్దవిగా చెప్పబడే సంఘటనలు అప్రస్తుతాలు-చంద్రుడిమీద మానవుడు, గుండెల మార్పు, పాశ్చాత్యదేశాల్లో విరివిగా దొరికే బొతు పుస్తకాలు, నగరానికి అనవ్యం చేసే స్తన్న మోటారుకార్లు, సిమెంటు కాంక్రీటుగా మారిపోతున్న పచ్చటి బయళ్లు, కంప్యూటర్లు కృత్రిమాహారం-ఇవన్నీ...

స్పెంగ్లర్, బాయిన్ బీలు ఏవేవో ఉదాహరణలు, సిద్ధాంతాలు చెప్పారు. అవన్నీ వర్తించ నక్కరలేదు. ఇక్కడ మనం

గురించవలసింది, ప్రపంచంలో చీకటి యుగానికి కొడువలేదు. తిరిగి, తిరిగి, వస్తూ ఉంటాయి అనే సత్యం. యూరప్ లో అత్తిలాకి పార్లమాన్ కీ మధ్యకాలం; ఆధునిక కాలాల్లో గ్రీన్ ని టర్కివారు పరిపాలనవం కింద పెట్టిన హింస ఇది రెండూ గుర్తుకి వస్తాయి.

ఇంకా వెనక్కి పోదామా? క్రీస్తునివి ముందు భూకంపం బాధించింది. తర్వాత మైసినేయన్లు నాశనం చేశారు. ఈ చీకటిలోనుంచి పునర్జన్మ నొందిన మైసినేని డోరియన్ గ్రీకులు తిరిగి ధ్వంసం చేశారు. మళ్ళీ అంధకారం. ఇక గ్రీన్ స్వర్ణయుగంలో ఎన్ని అంతర్యుద్ధాలు? చివరికి గెలిచింది ఎవరు? మేసిడోనియాకి చెందిన కొందరు అనాగరకులు! ఈజిప్టు, మెసో

అకర్మితబుక్కుంటే
భయంవేస్తావుంది
డాటమల్!

పొటేమి యూ, చెయినా, రష్యా, అయిర్లాండ్-అన్ని దేశాలలోనూ ఇదే కథ...

దీనికంతా కారణం బద్ధకం-బద్ధకం అంటే, నా అభిప్రాయంలో, 'ఒక సమాజంలో ఏర్పడిన వర్తిడినీ, బయటి నుంచి ఆ సమాజాన్ని బెదిరించే వర్తిడినీ అదుపులో పెట్టలేక పోవటమే'-పాధారణంగా బద్ధకం ఏర్పడిన సమాజం అంతకన్నా వెనుకబడి పున్న సమాజానికి లోబడిపోతూ వుంటుంది. ఈ రెండవ సమాజం విదేశాల నుంచి రావనవరం లేదు. పాత సమాజం నుంచి కొత్త సమాజం పుట్టుకురావచ్చు.

'మోక్షక్షేపక'

బాజీవీరులు; రైతు విప్లవకారులనబడే వాడు, విధ్వంసకారులు, బ్యాంక్ పాంథర్లు వగయిరాలు పానిక శక్తులే. అయితే ఈ విప్లవశక్తులు అధికారంలోకి రాగానే పాత అధికారుల త్రోవనే అనుసరిస్తాయి...

ఈ శతాబ్దంలో సమాజాన్నే మార్చి పారవెయ్యాలని ప్రయత్నించిన వారిలో పెద్దలు—జర్మన్ నాజీలు, రష్యన్ కమ్యూనిస్టులు—ఇదంతా సర్వనాశానికి దారి తీసింది.

ప్రగతి ఎక్కడ?

విప్లులూ, చెయినా కమ్యూనిస్టులూ. వీరిని పోలిన చిన్న చిన్న రకంవారు అమెరికా, బ్రిటన్లలో కూడా తరలు ఎత్తుతూనే ఉన్నారు.

ఇదంతా సర్వనాశానికి దారి తీసింది.

సువాసనలు వెదజల్లే, మీకు సొగసు సమకూర్చే పామాలీవ్ లవెండర్ టాల్క్

మీకు నచ్చే సువాసనలు మీ కోసం తిరిగి సృష్టించబడ్డాయి! ప్రపంచపొందర్ల కేంద్రాలనుంచి గతంలో మరణంగా దిగుమతి అయ్యే సువాసనల గురించి మీరు ఇక కలలు గంచడాకు అవకాశం లేదు. ఈ నాడు పామాలీవ్ లవెండర్ టాల్క్ దానితో కలపిన సువాసనలతో మిమ్మల్ని ముంచెత్తుకోగలరు. పామాలీవ్ లవెండర్ సువాసన అంతా జలుకొని సొగసుగా వుండండి.

పామాలీవ్ లవెండర్ టాల్క్ తో ఎప్పుడూ తాజాగా పరిమళ లావణ్యంగా వుండండి

ఐకా, పామాలీవ్ టాల్క్ డీలర్ 17 మనోహరమైన మనానకడ కలిగి ఉన్నది

P.T.O. TEL

నందేహం లేదు. చీకటి యుగం మొదలయింది.

ఆర్థికంగానే కాకుండా, నైతికంగా కూడా సమాజం పతనం అయిపోతోందో శాన్త్రపరిశోధన కూడా ఒకరకం అటగా మారిపోతోంది.

రాతియుగంలో మానవుడి పనిముట్లు క్రమంగా చిన్న చిన్నవిగా మారిపోయాయి. చివరికి పనికిరాకుండా పోయాయి. వేటి ఎపోలో-11, కాన్కార్డ్ విమానం (శబ్దంకన్నా వేగంగా వెళ్లగలిగిన పాసింజర్ విమానం) ఈ రకంవే...

మన చిత్రకళ, సాహిత్యంకూడా ఇలాగే మారిపోతున్నాయి.

వా అభిప్రాయంలో ఆధునిక అంధకారయుగం 18వ శతాబ్దం మధ్యలో మొదలయింది. అప్పటినుంచి చీకటి ఎక్కువ అవుతూ వచ్చిందే కాని తగ్గలేదు. కళాకారుడి చైతన్యంలో మార్పు ఆతవి వ్యక్తిత్వాన్ని మార్చి, కళాస్వరూపంలో బయలుపడిపోతూ ఉంటుంది. కాలానిక వాడుక కళాపుష్టి వారి అహంకారానికి నిదర్శనం. కాలానికవాదం చీకటియుగానికి నాంది పలికింది. (రష్యాలో కాలానిక వావాన్ని ప్రభుత్వంవారు అణచి వేసినా అది తర యెత్తుతూనే ఉంది)

చీకటిలో వెలుగు ఎప్పుడు? ఇంతకు ముందు ఒక్కొక్క చీకటియుగం సుమారు 400-500 సంవత్సరాలు సాగేవి. మన అంధకారయుగం మొదలయి రెండు శతాబ్దాలున్నప్పటికీ ఇంకా దాని మధ్య కాలాన్ని చేరుకోలేదనే అనుమానం కలుగక మానదు. అణ్యాన్త్ర యుద్ధం మొదలయినప్పటికీ మధ్యకాలం వచ్చిందను కోవాలేమో...

మరి నాశనం తర్వాత పునర్జన్మ అంటూ ఉంటుందా? ఈజిప్టు, పెరూల నాగరకతలు తిరిగి చిగురించలేదు. పాశ్చాత్య నాగరకత కొంతకాలం నిద్రాణ పీఠిలో ఉండి తిరిగి మేల్కొంది. పాశ్చాత్యులైన గింజ మొక్క అయి పువ్వు పూసింది. భగవంతుడిమీద నమ్మకం ఉన్నవారందరూ— 'మన పిల్లలు, వారి పిల్లలు, వారికి పుట్టుబోయేవారు ఈ అద్భుతాన్ని చూసేట్టు వెయ్యి శం ఓ!' అని ప్రార్థించాలి.

కాన్స్టెన్సెయిన్ ఫిల్స్ గిల్బెన్

(ఫో. వ. పి)

తొంగిచూసే యివ్వనం మిడిసిపడే రంగులు

మెరుకం పెరివ్/కాటన్ దుస్తుల్లో ఎంతో అందంగా
కనిపిస్తారు మీరు. పొంకంగా. సలక్కుండా వుండే యీ
దుస్తులలో మెత్తని, సుతిమెత్తనిదనాన్ని అనుభవించండి.
వన్నెల చిన్నెలతో. మిడిసిపడే రంగులలో...పాస్టిల్
రంగుకి సంబంధించిన చూడదార్ పైజామాతోనో, శకవోక
రెండూ లై రెండు కమిజాతోనో వాడండి. ముచ్చటైన
అరవై రంగులలో! కావలసిన గుళ్ళు, చారలు, చుక్కలు,
ప్రింట్లు, పాదాశ్చర్యం. యింకా యింకా..

TULSA-116 TEL 10

TATA Textiles టాటా టెక్స్టైల్స్ వారి ప్రింట్లు

అమాకి తెలియని అమ్మాయి శవం !

సెప్టెంబరు 5 వ తేదిన ఢిల్లీలోని పంజాబీ లోక్ మూలి లోని ఒక అమ్మాయి శవం బయటకు తీశారు. శవం గుర్తు పట్ట వీలేనంత భయం తరంగా వుంది. హంతకులు ఆమె ముఖాన్ని కత్తితో తుళ్ళి పొడిచారు. ముందు వరస పళ్ళన్నీ రంగు గ్నీ తారు. కష్టబామ్మలు గొరిగేశారు, ఎడమ తొగం దివి, బుగ్గ కౌపి పారేశారు. ఈ అమ్మాయి ఎవరి తాలూకా అనే అనుమానం వచ్చింది. జూలై 6 వ తేదీ నుండి ఆమె కూతురు కనబడటం లేదని పోలీస్ పోతున్నా బక్ష్ దంపతులు ఆ తొమ్మిది చూశారు. ఈమె నా కూతురు మధ్య.. ముమ్మారుల నా కూతురే అని బక్ష్ భార్య నొందించింది. ఈ విషయం ప్రధాని వరకూ వెళ్ళింది. అలాంటి టీయిమిని ప్రధాని శ్రీకలకవి-శ్రీకలకరి ఆ కాఫీ కోరారు. ఇన్ స్పెక్టర్ కె. యల్. షిగర్ ముదికొంతి మంది బలగంతో కలసి సూమారులు దుస్తుల్లో వెలు సగించారు. 32/41 వెస్ట్ బ్రిటీషగర్లో ఇద్దరు మాతన వధూవరుల ఫోటో చూపి ఆగారు. చనిపోయిందనుకున్న మధు అక్కడ చోయిగా వుంది. సజీవంగా వుండడమే కాక, వెంక్టణంగా వసువు కుంకుమలతో, తల్లి

ఒకవారం విపరీతం (18వ తేదీ తరువాత)

దండ్రులకు తెలియకుండా వివాహం చేసుకున్న భర్తతో సుహృదణా వుంది. ఆమె తల్లిదండ్రులను ఇన్ స్పెక్టర్ డిమిట్రు వల్స్ 'నిరా అమ్మాయేవా: పోల్యుకోంకి.' అన్నాడు. 'హ..మా అమ్మాయి మను..' అన్నారు నాళ్ళు. ఉమదేసాల్వర్న అనే యువకుడు నారింటికి కొద్దిళ్ళు అవతలి వుంటూ, నుభులో ప్లేహం చేసి, ప్రేమించి, ప్రేమింప చేసుకుని, జూలై 6 వ తేదిన ఆమెను లేవదీసుకుపోయి 9 వ తేదిన వివాహం చేసుకున్నాడట. మధు తల్లిదండ్రుల కథనం ప్రకారం కనుక 16 ఏళ్ళు నిండవిడైతే ఆమెను లేవదీసుకు పోయినందుకు ఉమదేసాల్వర్న మీద కేసు వుం టుంది. కానీ ఆమె కథనం ప్రకారం 19 ఏళ్ళు విడిది వుంటే ఆ ఇంటను ఎవరూ ఏమీ చేలేరు. 'నామ్మ/ (కై) అమ్మా : మీకు నా పెళ్ళి భారం కిరించను. నా క్షణిశేక్కుళ్ళి ఎన్నుకుని, వేసు పెళ్ళిపోబున్నాను, నా కోసం వెతక్కండి.' అని తల్లిదండ్రులకు కనినం వో చప్పుపుల్లరం ముక్కలునా ంయకుండా గుండె నిబ్బరింతో వెళ్ళిపోయిన ఈ 16 తేక 18 ఏళ్ళ మధు ప్రేమి కుల చరిత్రలో వో నాకన సంధాను చూపించింది. ఇంతకీ ఆ నూతిలో శవం ఎవరు ?

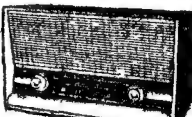

వేడుకల్లో వింత !

మహాత్మాగాంధీని చందిన సోతాహారీలోని పొండి అనే గ్రామంలో 'అశ్వని పూర్ణిమ రోజు' అనే వండుగ చేసుకుంటారట. ఆ వండుగ అలా యిదు సెప్టెంబరు 25 వ వచ్చిందట. ఈ వండుగ వేడు కల్లో ఒక వింత వుంది. వచ్చేందు ఎడ్ల బళ్ళను ఒకదానికి ఒకటి తాళ్ళతో గట్టిగా కట్టారట. ఆ రోజున యీ బళ్ళ మీద ఆరవై మంది ఎక్కు తారట, పూరిలో జగదాంబ భక్తుడైన ఒకవక్తా ధ్యాన్వంతో జగదాంబని పూజించి, యీ బళ్ళ వన్నటిని ఒక్కడే తాగుతాడట. ముందు తాపీగా, అనక బహువేగంగా యీతను యీ బళ్ళను ఒక వడ్లంగు దూరం తాగుతాడట. మధ్య మధ్యలో అగి, అతను జగదాంబ పూజ చేస్తుంటాడట. మామూలుగా యీ బరువు తాగడానికి మనూరు 24 ఎడ్లను వుపయోగించాల్సి వుంటుందట. ఈ వింతను చూడడానికి దేశంలో అన్నిమూలల నుండి పొండికి జనం తండవలందాలగా వస్తా రట.

— ఫొలాజుడు ●

శ్రావ్య మైన ధ్వనికి

అలెక్ట్రానిక్

రేడియో 2531 (ఎఫ్) రూ. 245 వస్తుల అదనము	రేడియో 432 (ఎఫ్) రూ. 165 (ఎక్స్ ట్రా రేడు) వస్తుల అదనము
రేడియో 3 (ఎఫ్) రూ. 165 (ఎక్స్ ట్రా రేడు) వస్తుల అదనము	రేడియో 125 (ఎక్స్ ట్రా రేడు) వస్తుల అదనము

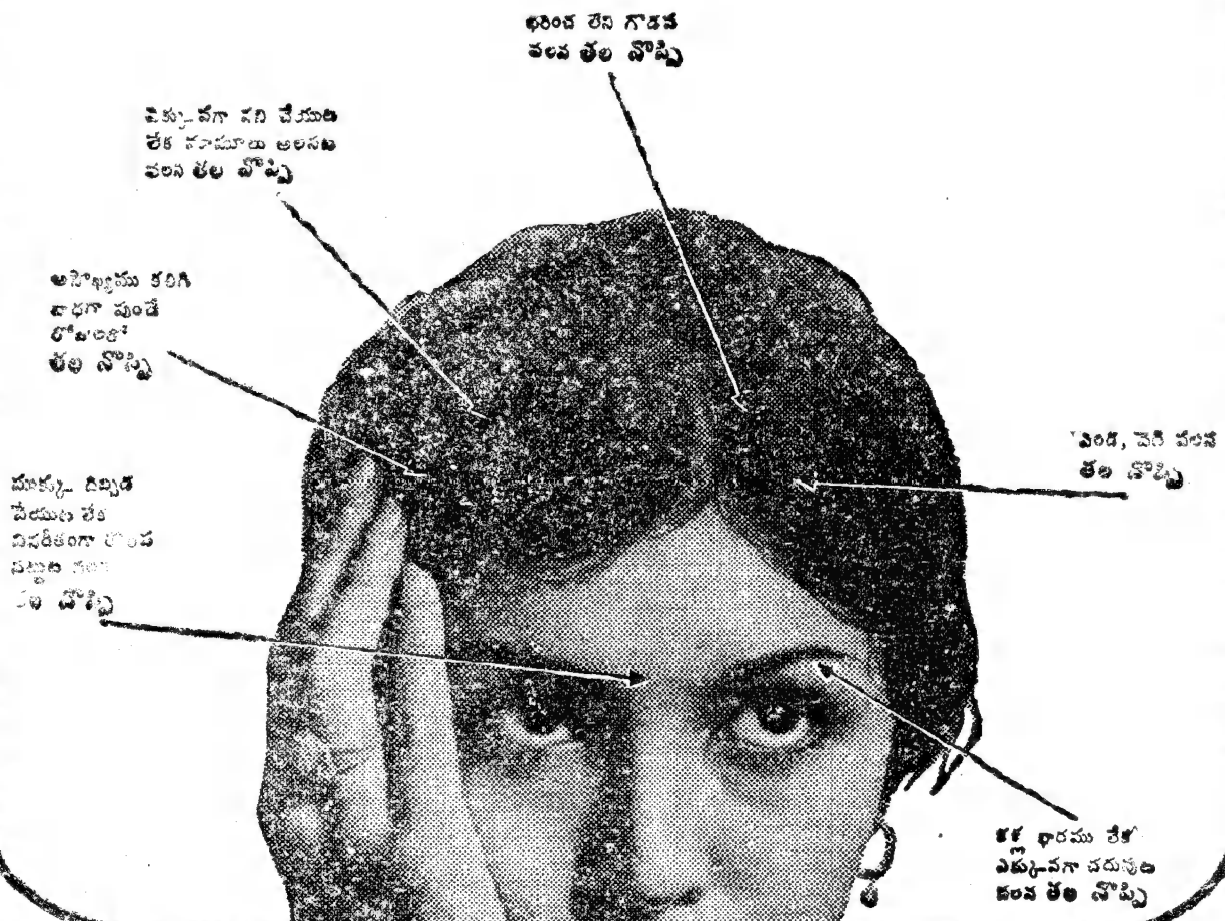

మహాత్మ మరయు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్
మెన్సర్స్ కామాక్షి రేడియో ఏజెన్సీ,
87, బిద్దపూర ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్,
గోరెగావ్, హైదరాబాద్ 52

మీకు ఏ కారణము వల్ల తల నొప్పి వచ్చినా అది ఒకే ఒక సారిడన్ తో ముట్టుమాయమై పోతుంది

ఒకే ఒక సారిడన్ నొప్పిని త్వరగా
పోగొట్టుతుంది. ఇంతేగాక, అందులో
మృదు ప్రత్యేక పదార్థముల వలన
సారిడన్ తల నొప్పి, ఒంటి నొప్పి
లేకవల్ల నొప్పితోబాటు కలిగే
భారమును పోగొట్టును మరియు మీకు
హాయి నవోత్సాహములను కలిగించును
అదే సారిడన్ ప్రత్యేకత!

సారిడన్
- 'హాప్' -

తెలుగు భాషాంశము: ఉదాహరణకు యేదో ఒక
తరగతి గుఱువలెనుగా ఒక ఫిల్మ్ లో
చూపిస్తున్నారమకో. ఆ సభకు హిందువులు,
మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు అందరూ
కచ్చినట్లుగా చూపించవచ్చును.

'హిందువులు తెడ్డ వాళ్లుగాను మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు మంచివాళ్లుగాను
దిక్కించే దృశ్యాలు యేవీ ఫిల్మ్ లో ఉండ
కూడదు. అలాగే హిందువులు అనమర్దులు
గాను మిగిలిన మతాలవారు నమర్దులు

ముగ్గురు మూర్ఖులు

(10-వ పేజీ తరువాయి)

గాను చిత్రించే దృశ్యాలుకూడా ఫిల్మ్ లో
ఉండకూడదు. ఉదాహరణకు హిందువులు
తప్పుదారులను వట్టి చెడిపోతున్నట్లుగాను
వారిని యే క్రైస్తవమత ప్రచారకుడో సంస్కర
ించినట్లుగాను చూపించకూడదు. ఆ
సంస్కరణకూడా హిందూమతస్వములవల్లనే
జరిగినట్లుగా చూపించాలి. అలాగే హిందు

వులను ఉద్ధరించడానికి యే క్రైస్తవ
తాత్పర్యం చేసినట్లుగా చూపించకూడదు. ఆ
తాత్పర్యంచేసిన అనిమీ కూడా హిందువే
అయిందాలి.

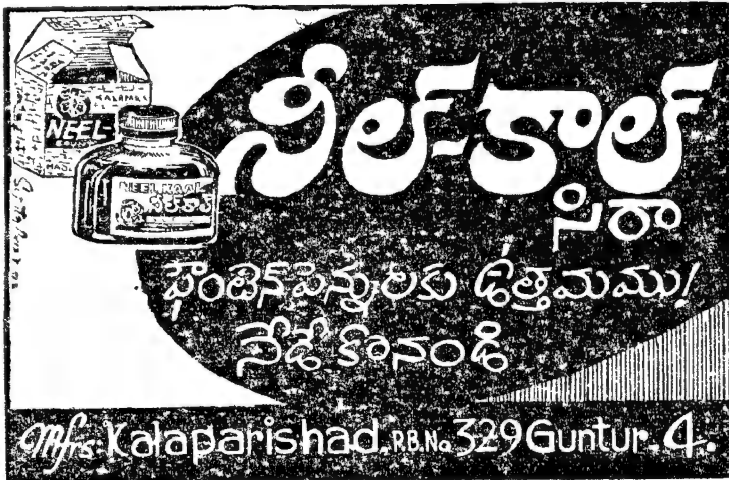
అలాగే కాకుండా క్రైస్తవమత ప్రచార
కులు హిందువులను సంస్కరించినట్లుగా
చూపించడం హిందువుల అసమర్థతను
రుజువు చేయడంలేదా? అది హిందూ మతా
నికే అవమానం కాదా?

ఇక్కడ మరొక విషయాన్నికూడా ఆలో
చించాలి. 'అన్నిమతాలు సమానమే'నని
హిందువుల్లో చాలామంది అంటుంటారు
కాబట్టి, హిందువులను క్రైస్తవమత
ప్రచారకులు సంస్కరించినట్లుగా చూపించ
వచ్చునని మనం వాదంకోసం అంగీకరిద్దాం.
ఆ వర్గీకరితో క్రైస్తవపులను హిందూ
మతగురువులు సంస్కరించినట్లుగాను లేక
పోతే మహమ్మదీయులను క్రైస్తవపులో
హిందువులో సంస్కరించినట్లుగాను చూపించే
సాహసం నిర్మాతలకు ఉందా? అటువంటి
దృశ్యాలు ఏదో చిత్రాన్ని సెన్సారుబోర్డు
ఆమోదిస్తుందా? అని ప్రశ్నించాడు చూడమణి.

'నువ్వు చెప్పినట్లుగా హిందువులకు అవ
మానకరమైన దృశ్యాలను సెన్సారుబోర్డు
వారే తీసివేస్తే సమస్య లేదు. అలాకాకుండా
అటువంటి దృశ్యాలను సెన్సారుబోర్డు
వారు ఆమోదిస్తే యేం చెయ్యాలి?' అని
ప్రశ్నించాడు చిదంబరం.

'హిందువులకు అవమానాన్ని తొలగించే
దృశ్యాలను తొలగించాలని కోరుతూ హిందు
వులు సెన్సారుబోర్డుకు ప్రభుత్వానికి ఉత్త
రాలు రాయాలి. తెలిగములు వంపిలి
శివప్రసాద్ సెన్సారుబోర్డు యే చర్య తీసి
కొనకపోతే అటువంటి ఫిల్మ్ కు యెరూ
నెక్కలకూడా సదరు ఫిల్మ్ ను ప్రదర్శి
స్తున్న సినిమా థియేటర్లను శాంతి
యుతంగా పిక్చరింగ్ చేయాలి. ఈ విష
యంలో పీసీసీ ప్రేక్షకులంభాలు తగి
నంత శ్రద్ధను చీసకోవాలి. హిందువులకు
అవమానాన్ని కలిగించే దృశ్యాలను తొలగించే
లాగునచేయడం హిందువులందరికీ ప్రతి
కర్తవ్యం' అన్నాడు చూడమణి.

'ఇప్పటికే ఆలస్యం అయింది' అంటూ
చిదంబరం లేచగానే మిగిలిన యిద్దరూ
అతన్ని అనుసరించారు.

నీల్ కమల్ సీతా
భంజిక్ పిస్తులకు డిత్తమము!
నేడే కొనండి
Offic. Kalaparishad, R.B.No. 329 Guntur-4.

కంటి రక్షణకు, అందమునకు
శుభ్రమందా దర్ బార్ కాజల్
(రికన్సెర్ట్)
బాడండ్
DARBAR KAJAL
శుభ్ర శాధ్ శిల్పిణి

దర్బార్ బాంద్ (పంకుం) & బాజల్. తయారు చేయవారు
రాంబీర్ కంపెనీ, బొంబాయి-4 (ఇండియా)

కవిత్వం: అమృతం

మీ రిట్టు (మీ భార్య) బాగా అంటే
అలా, మంగేష్కర్ లా పాడతారని ఒకానొక
వ్యతికతో వ్రాయగా చూశాం. అయితే
విక్టర్ లో పాటలు ఎందుకు యివ్వరు? అవ
కాశం రాలేదా? లేక మీకు యిష్టం లేదా?

చిట్టికాదు... అమృతం! బాగా
పాడేవారే. పిక్చరులో పాడితే
నా దగ్గర పాడదానికి కష్టంకదా!
అందుకేనే ఆవిడి పిక్చర్స్ లో పాడ
నన్నారు.

పెల్లెల చలనచిత్రం, కడప.

(ప్రేమ కొందరు జ్యోతిలాంటిదనియు,
మరికొందరు గుడ్డిదని అంటారుగా.
ఇంతకు ఏది నిజమో తెలుపుతారా ?

(ప్రేమ ఫలించి పడన జ్యోతి
లాంటిదంటారు; లేకపోతే గుడ్డి
దంటారు; ప్రపంచమే గుడ్డిగావుంది.

డబ్బుల్లో కొనలేనిది ఏది?

‘డబ్బు’

డి. ఆశోకమూర్తిరెడ్డి భారతీ సారేం.

సార్, మీ పియట్ బారు నంబరు
ఎంతంటి? సినిమాలో క్యాడిలాక్ MSY
2175 నంబరుగల కారు ఎవరిదంటి?

నాకారు నంబరు MSY 9838;
మీరదీగినకారు శ్రీ ఎన్ టి. రామూ
రావు గారిది.

బి. సంగీతారావు, నందికొట్కూరు.

మగవాళ్ళను చూసేసరికి అడవాళ్ళు
వలువిధములయిన నడకలు చూపిస్తారు.
కారణం ?

భూమికి ఆకర్షణశక్తి తగ్గుతుంది
అందుకేనే అందరూ ఒండ్రుమండలం
వరకూ వెళ్లిపోతున్నారు. మగ
వారుకూడా ఆపవాటికి దూరమై
పోతారని భయం.

వక్కామునిరాజు, నక్కవారిసారేం.

మీరు మొదట హ్యాంబుర్గ్ నగరం
చిక్కిపోయింది? ఆ చిత్రములో హాస్య నటీ
మణి ఎవరు?

‘తోటలో పిల్ల కోటలో రాణి’,
కాజిశ్రీ.

ఎ. రాజగోపాలాచారి, రెలిగవరంపేట

మీరు నటించిన బంగారుపిచిక చిత్రం
పేసరు ఎడ్యురైజ్ మేంబుల్ తం
క్రిందులుగా, యిందులో రాజబాబు కూడా
వున్నాడు అని వ్రాసారు. ఆ మాటలో
ప్రత్యేకత ?

నిర్మాత నాకు డబ్బు పూర్తిగా
పే చెయ్యబట్టి-అంతకింతు ఏం లేదు.

క్రికివ వెంకటరమణ, అనకాపల్లి

మీరు చిత్రరంగంలో సాధించిన
దేమిటి ? సాధించ దలచుకున్నదేమిటి ?
మీరు సాంఘికం చిత్రసంస్థను స్థాపించి
ఒక చిత్రాన్ని డైరెక్షన్ చేస్తే చూడాలని
వుంది. బ్రెడర్ ఏమంటావ్ ?

ఇప్పటివరకు ఏమీ సాధించ లేదు.
సాఫీంచాలని వుంది. నేను డైరెక్టరు
నయి, నిర్మాతయితే చూడాలని
వుంది అంటున్నావ్. ఎలా ? మీవూరి
రోడ్లోనా ? లేక సిని...
బి. అప్పారావు, కంచరకొండ

మీరు. నేను చంద్రమండలం వెళ్ళా
మనుకోండి అప్పుడు చంద్రగ్రహణం
వచ్చిందనుకోండి. రావావు చంద్రుని
మింగితే మనం ఏమౌతాము సార్ ?

వెళ్ళినిప్పటిక్కడా మరల ఎలాంటి
వాళ్ళం ? రాజూపునే మింగగలం
నావ్.

మీరు ఎంతవరకు చదువుకున్నారు?
మీరు చిత్రరంగంలో సాధించిన ఘనత
యేమి ?

/ఎస్.ఎన్.ఎల్.సి/నాకండేరి జ్యోతి
త్రయనింగ్. సాఫీస్తే కలుతా.
యింకా లేదు.

టి. రవిన్, కొల్హాపూరం

నేను మిమ్మల్ని చూసినప్పుడంటా
మానవుడు మొదట...అంటు మొదలిడే
చరిత్ర జ్ఞాపిక్కుంటుంది? ఎందుకో
చెప్పుకోండి చూదాం?

ఈ రహస్యం నీకు, నాకు తెలుసు
కాబట్టి-నీవు ఎంత చిన్న “అకౌబి”
తమ్ముడవా-

కె. రాజారావు, యలమంచిలి

మీ రెప్పుడు పినిమాల్లో హాస్యంగా
నటించుతారుకదా. దుఃఖమంటే మీకు
భయమా ?

నవ్వించేవారి సంతోషంకంటే
నవ్వుకునేవారి సంతోష చాలా
తక్కువ. అందుకని. భయంకింతు
దుఃఖమంటే యిష్టం.

బహుమతి పొందిన ప్రశ్న

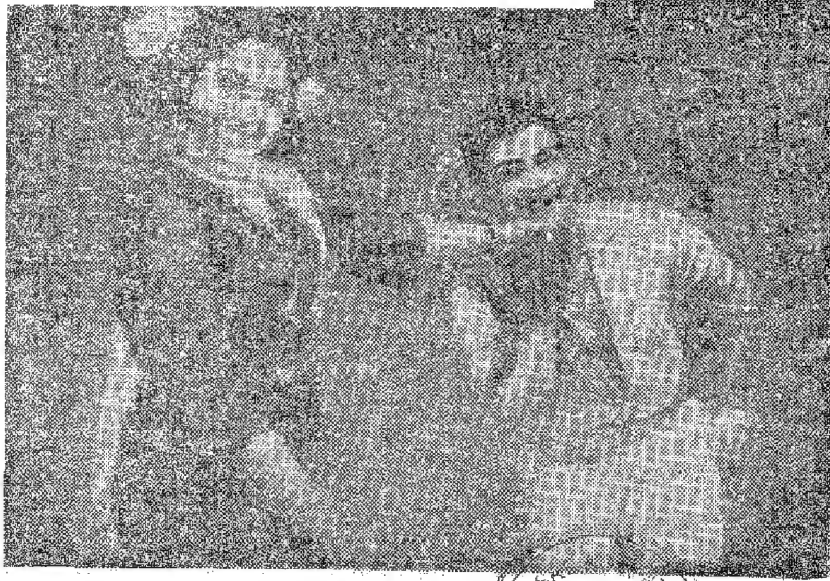
ఎం. జయరామ, బొంబాయి

స్పృష్టం అనే పేరుతో అడ మగ లేదా
లేదంటా పోతున్నారుదా ! మరి స్త్రీని
స్త్రీగా చూడగలిగేలోజులు ఎప్పుడొస్తా
యండి ?

సర్కిల్ చూసుకొన్నాను - అదే
గొరిలిచిరివ్వము.

‘భలే తమ్ముడు’లో డి. వి. రామారావు

చిత్రపటము :

“భలే తమ్ముడు”

తెలుగు ఫిల్మ్ లో తెలుగు కథలకి కొరత! తెలుగు తెలిసిన కథానాయకులకు కొరత! తెలుగుగయకులకు కొరత! అందుకే తప్పని సరిగా పరాయి వారిని ఆశ్రయించవలసి వస్తోంది! బాక్సాఫీసు విజయానికి ఇవి చిట్కాలుగా కూడా ఉకోసారి బాగా పనికి వస్తుంటాయి. ఇన్ని ‘పరాయిసమ్మెలనా’ అతో చిత్రాన్ని నిర్మించారా అంటే తెలుగు ప్రేక్షకుల కదాక వింత! ఈ వింత చిత్రాలకి విజయాన్ని కూర్చడంలో కూడా పోయం చేస్తున్నది! ప్రేక్షకుల మనపెరిగిన తీర్మాతలూ మరిన్ని కొత్త వింతలకు ముందంజవేస్తున్నారు. ఈరకం భాషాసమయ క్షృంభి అభివృద్ధిని తీరాలి!

హిందీలో ‘వై నాటాన్’ బాక్సాఫీసు దగ్గర మంచి పేరు తెచ్చుకున్న చిత్రం. తర్వాత ఒక తమిళచిత్రమూ—దాని తెలుగు జిబ్బింగూ వచ్చాయి. ఈమూడు చిత్రాలు కూపిసా, తెలుగు చిత్రాన్ని కూడా చూపి ‘భలే తమ్ముడు’ మెచ్చుకుని ఆనందించేంత పరిణామాలను విరివించారు తారకరామ ప్రసాదు.

చిత్రాన్ని చూస్తుంటే చక్కని తెలుగు

తనంతో నిండిన చిత్రంతాగే కనిపిస్తుంది. ఆందుకు కారణం యస్. టి. రామారావు ద్వితీతాభినయం, బి. వి. సుబ్బారావు ప్రజ్ఞాయుతమైన దర్శకత్వమూ.

ఇద్దరు అన్నదమ్ములు (కథలలు) విడి వైచరిత్యంచేత విడిపోతారు ఒకరు తల్లి దగ్గరే పెరిగి నడుచు సంవత్సరపుతాడు. రెండో అతను తండ్రిని చంపిన దొంగల ముఠాలో పెరిగి గజదొంగగా మారుతాడు. పెదవాడయిన తమ్ముడి పేరుపేదవే కథ టైటిలు ‘భలే తమ్ముడు’! అన్నగారయిన గజదొంగను ఎట్టుకోడానికి తమ్ముడి సహాయాన్ని కోరుతారు పోలీసులు. కథ మామూలే! ద్వితీతాభినయం వున్నప్పుడు ఒకరికొకరుగా మారికపోతే దాని ప్రయోజనమే వుండదు క్లియరాక్కు వరకూ ఇలా కథలో పాతలని తీకమకపెడుతూ, పప్పెప్పుతో వూసరి సలవని ప్రేక్షకులలో దొంగటనూడుతూ కథ తుఖాంతంగా ముగుస్తుంది!

ఇందులో అన్నగను, తమ్ముడుగాను యస్. టి. రామారావు విస్తృతగత నటన కనబరిచారు. అద్యంతనూ సెన్సేషనల్ నటన

వైతాహితో పాతలకి తగిన వైచిత్ర్యాన్ని పోషిస్తూ కథని బాగా రక్తి తట్టించారు. కథానాయకిగా కె. ఆర్. విజయ మనోహరంగా నటించింది. రాజనాథ, శేఖరి చక్కగా నటించారు.

హిట్ గానీ వైఫల్యం ప్రతి యాంగిల్ కోమా ప్రస్థుటంగా కనిపిస్తుంది. యస్. టి. రామారావు ద్వితీతాభినయానికి మెరుగుపెట్టిన యస్. యస్. లాల్ ప్రత్యేక ప్రశంసలందుకుంటాడు. టైటిల్స్ లో లాల్ కృషి మెచ్చుకోతగ్గది.

బోవరహితంగా చిత్రీకరించడంలోను సన్నివేశాలకి ప్రాణం పోయ్యడంలోను బి. వి. సుబ్బారావు అగ్రగణ్యాడని మరోసారి ఈ చిత్రంద్వారా నిరూపించుకున్నారు.

సుహృద్దీరసచేత తెలుగుతనంతో పాడి, చిన నంగీత దర్శకులు టి. వి. రాజా కృషి ప్రశంసనీయుమేగాని, అన్ని పాటలూ అంత బాగా రక్తి తట్టించలేకపోయాయి మొత్తం మీద నంగీతం బాగుంది!

చక్కని సస్పెన్సుతో చక్కని వికాసాన్ని అందించే ‘భలే తమ్ముడు’ చిత్రానికి నిర్మాత బి. వుండరీకాక్షయ్య.

—నికరాజు

‘భలే తమ్ముడు’ హిందీచిత్రంలో అభినయించిన డి. వి. రామారావు

సినిమా

తెలుగు తమిళ చిత్రాల బాక్సప్లస్
కథానాయిక, అచిరకాలంలోనే తారాసాయి
పండుకున్న సినిమానాయిక అయిన కుమారి
జయలలితను యంత్రవరకు మీరు నటిగా,
వాట్యకత్తెగానే చూసారు. ఇప్పుడొక
గాయకికూడా అయింది. గతంలో ఏకర్పే
విరియిస్తున్న 'అలిసాబా సలభై దొంగలు'
విజృంభణలో తనే స్వయంగా ఒక పాటను
పాడుతూంది. ఈ చిత్రానికి శ్రీ విరలా
బాధ్య దర్శకుడు; శ్రీ డి. వి. నరసరాజు
కథకుడు; శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు కథా
నాయకుడు. 1970 ఏప్రిల్ లో ఈమె
పివర్సీస్ టూర్ (విదేశ ప్రయటన) చెయ్య
టన్నది.

'మాతృదేవత'లో విజయలలిత.

20-10-70

సపాట్

మల్టామ్

తామర, గడ్డి, దిగుచు
పొడములమీద మరియు వేళ్ల మధ్య వగుళ్లనూ
ఘోరొట్టుకు దివ్యమైనది.

SAPAT & CO. BOMBAY 2

TEL

ది ప్రెస్ ప్రమోషన్స్ బాక్సప్లస్
ఇంటిమోషన్స్, విజయవాడ-2.

మీ శిరోజాలకు రక్షణ ఇస్తూ...
అందంగా, పొడవుగా పెరుగుతున్న పాయవతును
బెంగాల్ కెమికల్ వారి
గోల్డెన్ ఆమ్లా ట్రైల్

కస్టమైజ్డ్ రిసెప్ట్,
బెంగాల్ కెమికల్
కలకత్తా * బొంబాయి * కొచ్చి * ఢిల్లీ * మద్రాస్

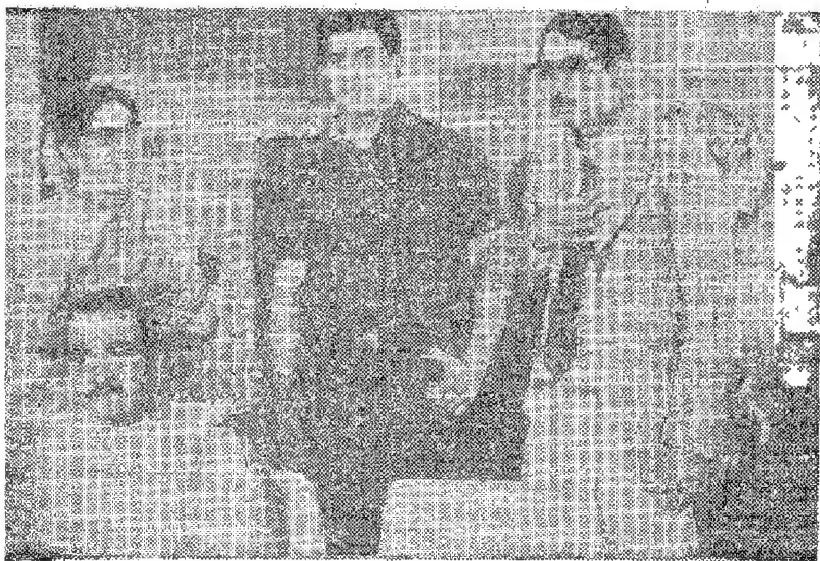

'మేరుపు పిరుడు'లో కాంతారావు, అక్కి.

హేమలత కుమారుడు కోటనవాబు; అందగాడు; చురుకయినవాడు. బుద్ధి ముంపుడు ప్రభాకరరెడ్డి పర్వనో స్టేషన్ కే ఆర్ విజయయాత్రావ్వసంతోపున్న విజయ, కోటనలు గతంగా ప్రేమించుకుంటారు. పొద్దుల్లో, పేనియాల్లో పీలు దొరికినప్పుడు లా ప్రేమపాఠాలు వర్ణించేవారు. అమెనే పొలి చేసుకుంటానని మాటయిచ్చాడుకూడా ఒకరోజు కోటన వడక గదిలో దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తూ ఉన్న వెల్లిరినిమాచి వాళ్ళమ్మ హేమలత 'అందరిలాగా వాకు ఆ అదృష్టంవుందో లేదో, వా తల వ్రాత ముంతేనేమో' నంటూ రుసరుస లాడుతూ

సినిమా

వెల్లిపోయింది. అప్పటికే అక్కడికి వచ్చిన విజయ హేమలత మాటలను విన్నది; 'అత్తయ్య ఏమంటుంది?' అని తన ప్రేయిడ్ని ప్రశ్నించింది. 'అదే మరేం లేదు. మన పెండ్లె యింతలేటయితే తనకు మనమడు యింతలే రేటుగా పుడ తాడోనని బాధపడింది. అంతే' నన్నాడు 'లేటయింది అబ్బాయికో లేక అత్తయ్యకో?' అంది; 'దానికేంగానీ, రా నువ్వీలా కూచో' అంటూ తన నొడిచి చూపిస్తాడు. ఇప్పుడు కాదు. పెళ్లి అయింతయ్యాలి. ఇప్పటికి

'కాళిబొట్టు'లో పెరుమాళ్లు, దూర్జకాంతం, వృష్ణ, పాడి రంగారావు.

అప్పుడు అమెను ప్రేమించేవాడు. అలా కుమారుడి కూర్చుండి 'కే' అన్నది దర్శకుడు పి. రామచంద్రరావు ఈ పవిత్రవాన్ని ఎ. ఎన్. ఆర్. ప్రియ మూడు యాంకిల్స్ లో చిత్రీకరించారు. పెద్దభక్త్యాన్ని శ్రీ అవందమోహన్ నిర్మిస్తున్న 'మా మంచి అక్కయ్య' చిత్రంలో మీరు చూస్తారు. ఈ చిత్రానికి ఓ. ఎస్. ఆర్. అంజనేయులు కో-డైరెక్టరులైతే, కోడండ పాత వంగిత దర్శకత్వాన్ని అనంతరామ్ కళాదిర్ఘకత్వాన్ని నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ చిత్రం రాయల ఏరిన్ ద్వారా డిస్ట్రిబ్యూ అవుతున్న విషయం తెలుసుకోండి.

'మా మంచి అక్కయ్య' పెళ్లి పొట్టోన్న కె. ఆర్. విజయను 'యితేవల మీరు విదేశ వర్యుల చేపారుగా. విలాపించి' అని ప్రశ్నించాను. 'మా వారు స్వంత వని మీది వెళ్తా నన్ను రమ్మ పూర్తి. వెళ్తా చ్చాను. ఇరవై రోజుల వా వర్యులను యితేగంటాల్లా అయిపోయిందేమిటి అని పించింది; ఇక్కడ కాళిబొట్టు యిచ్చి నేనక్కడ కూర్చుంటే ఏలా? అందుకే వచ్చేసాను. వచ్చినప్పట్టుండి విర్విరామంగా మోచింగుల్లో పాట్లా పాడు' అంది.

ప్రక్కనేవున్న కోటనవాబు 'మీయిల్లా కట్టడం పూర్తయిందమకుంటా?' అనడి గాను. 'ఇంకొంతెంత పతి మిగులు వుంది. పూత వని ప్రారంభించాతి. నవంబరు 19 న కొత్త యింటాకి కాస్తో క్తంగా ప్రవేశిస్తాను' అన్నారాయన.

ప్రస్తుతం కోటనవాబు 'పెత్తం దార్లు', 'గుణవంతుడు', 'మాట్రదేవత', 'మా మంచి అక్కయ్య' 'కమ్మలిపండుగ' చిత్రాలలో ముఖ్య పాత్రలను పోషిస్తున్నారు. తాపీ చాటక్క దర్శకత్వంలో ఎన్. కె. వి ప్రాడక్ట్స్ నిర్మించనున్న సాంఘిక లోమా, శారూ పిక్చర్స్ నిర్మించే జాన వదంతోమా కదాచాయకుడిగా పటింపదానికి అంగీకరించారు.

నిక్కున చిత్రాలలో పటింపదమన్నా సామంత్యలేని పాత్రలను ధరించడమన్నా వాకు యిష్టంలేదు. వా ప్రియమైన వాడు

'శ్రీదేవి' ఆ ఆర్ విజయ, హరనాథ్ గౌరవముంది. నా కృషిపై నాకు నమ్మకముంది. నాకు ప్రేక్షకుల అభిమానం, అదరం వుండనేవుంది అన్నారు శోభన్ బాబు.

ఎన్.టి.రామారావు, చెల్వెక్కి గొడ్డలితో కొమ్మను సరకబోతుంటే, చెయి జారిన గొడ్డలి, ప్రక్కనున్న నీటి గుంటలో పడుతుంది; ఎన్.టి. రామారావు గుంటలోకి దూకుతారు; ఆయన చేతికి పెత్తగా యోవో తగిలింది, పీరా చూస్తే అది ఒక మందరాంగి కాలు; ఆమెను అమాంతంగా యొడ్లి గట్టెక్కిస్తారు; ఆమె మరెవ్వరో కాదు. తన ప్రణయదేవతయే, ఇద్దరూ ప్రణయావేశంలో మన పూసకందవి ప్రపంచానికి (మనసా) వెళ్లిపోయారు. ఆ వయ్యారి మీ అభిమాన తార జయబరితే. ఈ భ్రమగార వచ్చివేలాన్ని ఆర్తబాబా

నలభై దొంగటోకు గాను శ్రీ వెకలాచార్య శ్రీ వేణు కెమరా వహయంతో వివిధ కోణాల్లో చిత్రీకరించారు. ఈ చిత్రానికి శ్రీ డి.వి. నరసరాజు కథకుడు; శ్రీ ఘంటసాల సంగీత దర్శకుడు. శ్రీ రామ బ్రహ్మం విరిగిస్తున్న యీ చిత్రంలోని ప్రధాన పాత్రలను ఎస్.టి. రామారావు, జయలలిత, నాగదాశబాం, పత్మనారాయణ, మిక్కిలినేని, ఆల్ల రామలింగయ్య పోషిస్తున్నారు.

* * *

వండరిబాయి కుమారుడు నాగేశ్వరరావు. కెప్టెన్ గిరిచేసి యింటికి వచ్చిన నాగేశ్వర రావును చూడాలని ఆయన ప్రేయసి భారతి వరుగు వరుగున వచ్చింది. రాగానే వండరి

బాబు కాళ్ళకు మ్రొక్కినది, 'బాబో విక్కడ; చెప్పిత్తయ్యా' అని అడుగుతున్న సమయానికి అక్కినేని టివ్ టూప్ గా ప్రత్యక్షమయ్యారు భారతిని ఎక్కడికో రమ్మని కన్ను గీటుతారు పాపం, ఆ అమ్మాయికి అర్థం కాలేదు. 'నిమిటి బావా?' అని ప్రశ్నించింది. 'అదే బొంబాయినుండి మళ్ళీ తెమ్మన్న పుస్తకాన్ని తెచ్చాను. రా, యిస్తాను' అని పిలుస్తారు 'ఓ, అదా, చెప్పావా' బావా, అయితే వస్తా' నంటూ నాగేశ్వరరావును వెంటడిస్తుంది. ఈ సరిభాషణను వింటున్న నాగదాశబాం 'అబ్బో. అదేం పుస్తకమో. నేను తప్పక చదవాల్సిందే' అంటూ వారిని అనుసరించబోతుంటే దర్శకుడు జి.వి.

తెరపై "ముద్దు" కావాలా? వద్దా?

నమస్కారం విలువ...

అని పిల్. కొంతా రావు: విదేశీ చిత్రాల్లో చప్పుట్లు కొట్టే దృశ్యాలను మన చిత్రాలలో ప్రవేశపెడితే, మన ప్రేక్షకులు తెర చివేస్తారు మన వాళ్ళు ఎక్కువగా ప్రేమించే వస్తువును అతి ప్రతీకంగా చూసుకుంటారు ఎక్కడ ఏమవు కనిపించినా చీదరిస్తారు. మన కళ్ళకు మన సంస్కృతికి గల గౌరవాన్ని విదేశాలలో యిమమడించ చేసేందుకు కృషి చెయ్యాలిగాని, వాళ్ళ అలవాట్లను మనం కాపీకొట్టడం ఆరోగ్యకరం కాదు. మనం కూడా 'ముద్దు'ను అదరిస్తే మన 'నమస్కారం' యొక్క విలువ పోయినట్టే.

పవిత్రమైనది...

ప్రఖ్యాత విమర్శక శ్రీ డి.వి. విక్రాంత్ రాజు "ముద్దు లేకుండానే కృంగారాన్ని ప్రెజెంట్ చెయ్యగలం. 'ముద్దు' అనేది పవిత్రమయినది. తెరపై ప్రవేశం మనకు ఆరోగ్యకరం కాదు" అని వెల్లడించారు

మన పద్ధతులు వేరు...

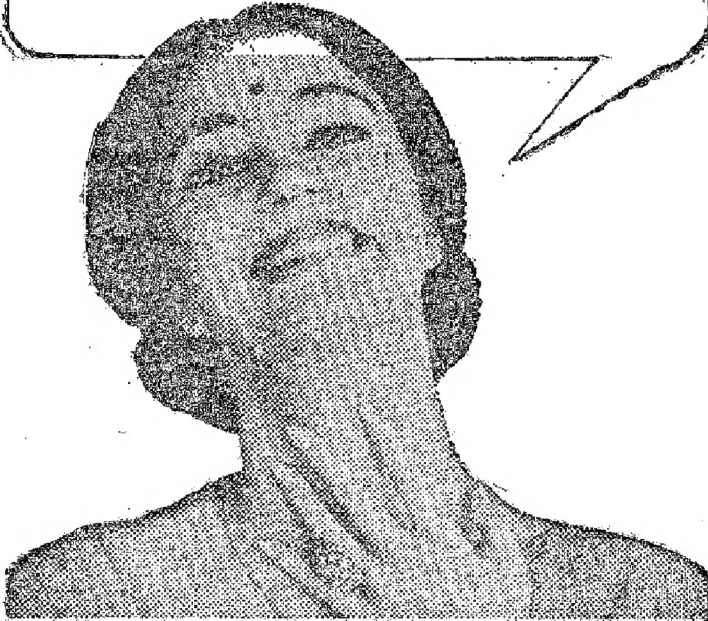
కె. ఆర్. విజయ: మన సంస్కృతికి, మన అవారానికి పున్న గౌరవాన్ని మన చేతులారా మనం చెడుపుకుంటామా? విదేశీ వాతావరణం వేరు, మన పద్ధతులు వేరు; 'ముద్దు' మనకు విషేధమే

శేకరణ శ్రీనివాస

ఎంత ఎక్కువ దగ్గు ?

డైకోడిన్

ధర్మమా అని ఇప్పుడు పోయింది!

కొంచెమే నేపు ముందు ఆమె ఎంతో ఎక్కువ దగ్గుతో బాధపడినదంటే మీరు నమ్ముతారా? అప్పుడు ఆమె డైకోడిన్ త్రాగింది దానితో ఆమె దగ్గు జ్వరగా తగ్గిపోయింది.

దగ్గును అదుపులో పెట్టుటకు డైకోడిన్ తా సమందూ వనిచేయును!

అధునిక వైద్య శాస్త్రరీత్యా అంగీకారము పొందిన డైకోడిన్ యొక్క పొడవులా దగ్గును అన్ని వీధితో బాగముల నుండి ఎలా పోగొట్టే మిథ ఉపకరణమును తరిగివేసి దగ్గును తగ్గించి మెదడులో దగ్గు రిఫ్లెక్స్ అదుపులో పెట్టుచు గొంతుకలో శరమును చివరికి, గొంతుకలో శరమును చివరికి ఉపకరణమును తరిగివేయును, గొంతుకలో శరమును చివరికి ఉపకరణమును తరిగివేయును, గొంతుకలో శరమును చివరికి ఉపకరణమును తరిగివేయును, గొంతుకలో శరమును చివరికి ఉపకరణమును తరిగివేయును.

Alambic

డైకోడిన్

టెర్రో పసాకా

దగ్గును నమ్మక మైన, అధికాధికముగా అదుపుచేయును యింటి మందు

everest/669 & ACW/ II

ఆర్ శిష్యునిలావు 'కట్' అన్నారు. దాగే క్వరరావు భారతి ఎక్కడికెక్కారు? ఏం చేసారు? ఆ పుస్తకాన్ని వాగభూషణం సొందగలిగారా? అనేది ప్రశ్నలకు 'సీనియా చిన్నయ్య' చిత్రం సమాధానం యిస్తుంది. డి. రామానాయుడు నిర్మిస్తున్న యీ చిత్రానికి భవ్యరూపు ఛాయను, రాజేంద్ర కుమార్ కళను, ఎం. ఎస్. విశ్వనాథన్ సంగీతాన్ని విర్రపూస్తున్నారు. నవయుగా

'సీనియా చిన్నయ్య'లో కె. ఆర్. సి. వి. వాగ్దేవరూపు

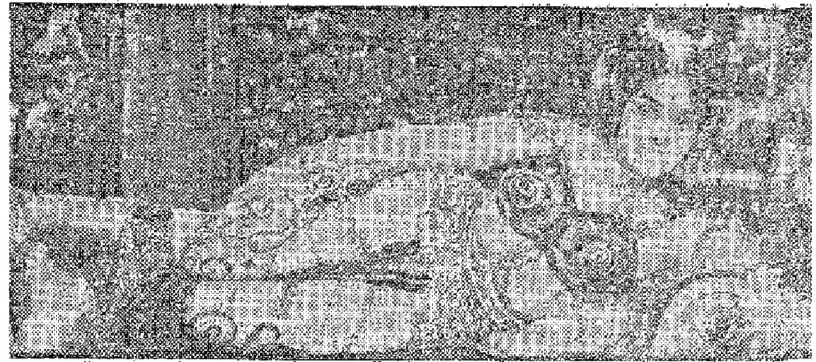
జెనురతి దేయ్యుచున్న యీ చిత్రంలో ఇతరముఖ్యపాత్రలనుకె ఆర్ విజయలక్ష్మి, ప్రభాకరరాజ్, పద్మనాభయ్య, రాజాబాబు, ముప్పేంద్రవసుణి ధరించారు. శరణూర్ మూర్తి కథను, భువిదీపాచి సంభాషణలను పసుకూర్చిన యీ చిత్రంలో కవిపించే కలర్ డ్రామాను, ట్రీక్ పిక్చర్లు ఎస్. ఎస్. లాల్ చిత్రీకరించారు.

కేంద్రాధిపతి, అంధాలగుమ్మ; బిలిసి
చూపుర చిలుక, చిన్నారిమొలక అయిన
విజయలలిత హాసారయిన తన మామలతో
ప్రతివారి మనసులో తీయనివానిని తన
తీర్చింది; అందరూ ఆమె అందానికి
వాసాహమంటున్నారు కానీ ఆమె యెవరి
రాజు యెదురుమాస్తావుండింది; ఆమె
బాపు పుట్టుకుండి ఒక్కపుగమిల్లింది;
అమెలో పుత్తాహం పొంగి పొరలింది
ఆనందోదేకంలో కమ్మటిపాట యశోభాగా
వచ్చేసింది తను కోరినవాడు వచ్చేసాడు;
ఆ మొనగాడు మరెవ్వరోకాదు కృష్ణ;
విజయలలిత ఏం సాడిందోకూడా తెలుసు
కొండి.

‘కమ్మటి దొకటి దాచాను
ఇమ్మన్నది నీకు యిస్తాను
చక్కటిదొరా మక్కువతిరా
ఉక్కిరి బిక్కిరి చేస్తాను’

ఈ పాటను అరుద్రవాయుగా, కె వి

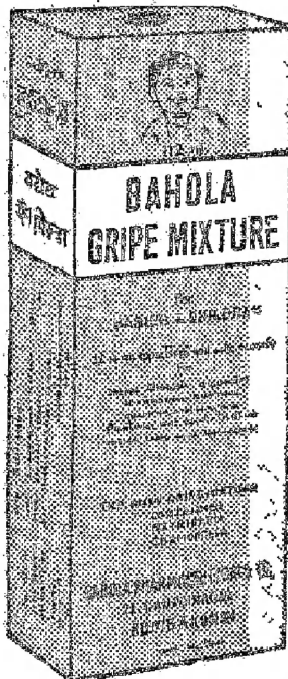

‘అ గ్లి డి య మ్మ తో కా జ్జి’

మహదేవన్ ఎల్ ఆర్ ఈశ్వరిచేత పాసై పైస్సంస్కృతు దర్శకుడే అధివేతకొడా,
క్లిప్ గా పాడించారు. పైస్సంస్కృతం శ్రీవద్దా వీరు దర్శకత్వం వహించిన ‘గూఢచారి 116’
వతి ఫిలింస్ యొక్క మొదటి చిత్రానికిగాను ప్రేక్షకుల్లో కొత్త పుష్పం కలిగి
దర్శకుడు మర్రికొర్రు నరాపు, కెనరామెన్ చింది; ‘ఇప్పుడు ఎక్కడ చిత్రోత్సాహ’
వి ఎన్ ఆర్. స్వామి సహకారంతో చిత్ర వక్రటి నన్నెప్పుతోను భారీయెత్తున
విరించదలచాను’ అన్నారు మర్రికొర్రున

“పిల్లల ఆరోగ్యమే పెద్దలకు ఆనందము”

బహోల గ్రైప్ మిక్చర్

పసిపాపలకు, పిల్లలకును
చాలా మంచిది ప్రఖ్యాతి జెందిన
‘కేమెమిల్లా’ అను
హోమియోపతి
దౌషధము గల
గ్రైప్ మిక్చర్
యిది ఒక్కటే

వల రు. 1-50

BAHOLA PHARMACEUTICALS COMPANY
KUMBAKONAM (S. INDIA).

BRANCHES AT : MADRAS, BANGALORE CITY & CONTONMENT, COCHIN, MADURAI AND SALFEM

Agents for Andhra Pradesh M/s PRAGATHI AGENCIES, Vijayawada-1

10-10-60

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

	ఆది	సోమ	మం	బుధ	గురు	శుక్ర	శని
				1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11	
12	13	14	15	16	17	18	
19	20	21	22	23	24	25	
26	27	28	29	30	31		